

CONCEPTNOTULEN van de openbare en besluitvormende vergadering van de raad van de gemeente Diemen, gehouden op donderdag 1 november 2018 in het gemeentehuis te Diemen, aanvang 17.00 uur.

Aanwezig:

(*fractievoorzitters)

Voorzitter	E. Boog
GroenLinks	J.V. Douw, N. van Engelen*, R. van Rossum, H. van 't Riet, Y. Yildiz-Kaya
D66	H. Berkhout, K. de Haan*, F.B. Simonetti, R. Poelwijk
VVD	J.A. Jägers, E.H. Timmer, B.H.M. Wielage*
PvdA	F.W. Geerts, S. Kuilman, N.C. Portegijs*
Ouderenpartij Diemen	R. Herder, P.A. Prins*
Leefbaar Diemen	J.G.M. Sikking*, L.R. Smits
Ons Diemen	W. Advokaat*
CDA	M.P.H. de Graaff-Nijssen*
Wethouders	J.D.W. Klaasse, J.W. Nuijens, A.J.M. Scholten
Notulist	J.B. Kammeraad
Griffier	J.G. Nubé

1.a Opening en mededelingen van de voorzitter

De VOORZITTER: dames en heren, van harte welkom. We hebben twee avonden en een deel van deze middag waarop we de begroting van 2019 bespreken. We doen het dit jaar weer net iets anders dan vorig jaar. We beginnen straks met de algemene beschouwingen van alle fracties. Vervolgens schorsen wij en kan de raad en het college ook een hapje eten. Na de pauze zal het college een korte eerste reactie geven, met name gericht op de moties en amendementen. Vervolgens na een volgende korte schorsing zal de raad in de gelegenheid zijn om op elkaars inbreng te reageren en dan natuurlijk ook de eerste reactie van het college daarin meenemen en, dat hebben we vorig jaar en het jaar daarvoor ook gedaan, kan in ieder geval elke fractie drie punten uit de algemene beschouwingen van de collega-fracties halen en die in het debat inbrengen. Na het debat van vandaag schorsen wij en gaan we volgende week verder en dan starten wij ook met de reactie van het college en toelichting op de preadviezen op de moties en amendementen.

We beginnen vandaag met de algemene beschouwingen. Daarbij zijn uiteraard ook interrupties mogelijk voor alle duidelijkheid en ik ga u vragen voor die beschouwingen achter het kathedraal plaats te nemen. Ik zou u willen vragen om de moties en amendementen, als die u indient, kort even aan te kondigen. De teksten zijn op zich allemaal leesbaar in iBabs maar als u het even wilt aankondigen dan graag. Alle fracties hebben maximaal 10 minuten spreektijd bij de algemene beschouwingen. Interrupties gaan niet af van uw tijd en de

sprekersvolgorde is u ook gemaïld en dat is als volgt: de VVD, GroenLinks, Ouderenpartij Diemen, D66, Leefbaar Diemen, Partij van de Arbeid, Ons Diemen en daarna het CDA.

1.b Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2.a Begroting 2018 en meerjarenbegroting 2019-2021

Algemene beschouwingen, met gelijktijdige indiening van en toelichting op moties en amendementen

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Wij geven eerst onze visie op de hele begroting en daarna per programma. Wat valt ons in eerste instantie op aan deze begroting? Er is te weinig aandacht wat ons betreft voor de middengroepen. Er komt veel informatie/personeel bij maar tevens zien we veel onzekerheden met betrekking tot die inzet. Bijvoorbeeld bij de straatcoaches, de OKC en de diversiteitsmedewerker. We staan er minder positief voor dan het lijkt. Je gaat het pas zien als je het door hebt. Het college heeft toegezegd de begroting 2019 aan te bieden met een sluitend meerjarenperspectief maar we zien dat dat slechts lukt door veel geld, in 2019 bijna € 1,5 uit de reserves te halen. Bijvoorbeeld voor de tijdelijke huisvesting van de middelbare school 7,5 ton te onttrekken aan de algemene reserve en ook de reserve afvalstoffenheffing wordt uitgeput. Over de komende vier jaar onttrekken we zo bijna 4 miljoen. Ja, zo kunnen wij het ook. En bovendien vragen wij ons af of de resterende 15 miljoen aan reserves voldoende zal zijn om bijvoorbeeld de komende ingrijpende energietransitie mogelijk te maken.

Waar vroeger de bijstelling van de algemene uitkering vanuit het rijk vaak positief uitpakte, nu zien we dat deze informatie de laatste twee keer negatief nieuws bevatte voor Diemen. Dat heeft tot gevolg dat deze begroting niet meer structureel in evenwicht is. In 2019 komen we al 4 ton tekort en nog los van de bijstelling van de ambitie van het college voortvloeiend uit de derde kwartaalbrief. Zo wordt het aantal trainees teruggebracht van vier naar twee en wordt het beoogd personeel later ingezet en komt er een Huis van de Buurt minder.

De keuzes die we nu kunnen maken betreft met name nieuw beleid. De VVD maakt andere keuzes. We missen een substantiële verhoging van het veiligheidsbeleid. Project Scheerlicht is op diverse fronten uitermate succesvol gebleken. Door onderlinge samenwerking ging een beerput open. Woonfraude, ondermijnende criminaliteit, misstanden. De bezochte adressen in Diemen Noord waren nog maar een topje van de ijsberg.

Wij willen een substantiële verhoging van de gelden voor dit project voor snelle grondige uitrol over heel Diemen. De huidige € 75.000 is veel te laag. Zeker als je dit afzet tegen een ton voor citymarketing en € 80.000 voor diversiteit waarvan de te verwachten baten nauwelijks meetbaar zijn. Wij trekken € 75.000 extra uit voor onder meer effectieve aanpak van adresfraude. Dit zal de druk op de woningmarkt ook verlichten. Diversiteit en citymarketing mogen wat ons betreft wel een onsje minder ten faveure van operatie Scheerlicht en wij dienen hiertoe een amendement in.

Tijdens de verkiezingen heeft de VVD gepleit voor de grote middengroep die overal buiten valt en het ook vaak moeilijk heeft. Daarom zijn we positief over de uitbreiding van de stadspas voor alle AOW-ers conform onze motie.

Ook het invoeren van de kabinetsmaatregel Wmo abonnementstarief is voor deze groep belangrijk. Hierdoor gaat iedereen een vast bedrag per vier weken betalen van € 17,50 ongeacht inkomen en vermogen. Jammer is dan wel weer dat u vergeten bent de aanzuigende werking van deze maatregel in de risicoparagraaf op te nemen. Bij de beantwoording van

onze vragen heeft u toegegeven dat dit ten onrechte niet is opgenomen in de risicoparagraaf terwijl het risico wordt ingeschat op maar liefst 2 ton structureel met een hoge kans op voordoen. Daar gaat je positief sluitende meerjarenbegroting.

Positief staan we ten opzichte van de extra inzet voor schuldhelpverlening. De plannen van het kabinet om met 40 maatregelen mensen te helpen zal hierbij wat ons betreft een leidende rol gaan spelen.

Arbeidsbemiddeling van Diemenaren zonder werk vinden wij belangrijk maar 2 ton hiervoor is een enorm bedrag en wat zijn de resultaten. Graag zien we een nieuwe methode wellicht zoals het bijstandsexperiment in Wageningen waardoor de raad ook uitstroom kan monitoren van verschillende bijstandsgroepen. Wij geven u geen blanco cheque voor dit bedrag en dienen hiertoe een motie in.

De VVD vindt Huizen van de Buurt in Diemen belangrijk en we hadden liever nu al drie Huizen van de Buurt gezien. Die huizen zijn belangrijk want het is noodzakelijk in het kader van eenzaamheidsbestrijding en ontlasting van mantelzorgers door dagbesteding. U kunt de aanpak van huisbezoeken wel intensiveren maar als mensen vervolgens nergens terecht kunnen of heel ver daarvoor moeten lopen, dan heb je daar weinig aan. De start met het opbouwen van het derde Huis in deze periode.

Zorg dat met de € 45.000 dat wel wordt toegekend in de uitvoering van welk beleid dan ook dat daar diversiteit aandacht in krijgt. We zijn voor ondersteuning van goede initiatieven die het contact tussen bevolkingsgroepen bevordert en voor zover ze goed gemonitord worden op het doel en resultaat.

De grote opgave voor de komende jaren is de energietransitie. Er moeten op korte termijn concrete plannen komen zodat de raad kan inschatten of de genoemde bedragen reëel zijn want wat doet het college als het er echt om gaat. Net als het aanleggen van gas om Plantage de Sniep vinden we het nu onbestaanbaar dat enerzijds naar de inwoners wordt ingezet op het voorkomen van gebruik van open haarden maar dat op grote schaal Nuon wel hout mag verbranden middels de bouw van een biomassacentrale in Diemen. En is de bouw van de mini centrale op punt De Sniep wel duurzaam? Wie zit er nu te slapen? Wij verwachten dat het college alles doet wat in haar vermogen ligt om de bouw hiervan in Diemen tegen te gaan en met alternatieve vormen van energieopwekking te komen om zo recht te doen aan het collegeakkoord Duurzaam samenleven.

In het programma Sociaal staan nog veel zaken die nader worden bekeken. Er zijn veel open eindjes, dus zijn er waarschijnlijk ook nog veel kosten te verwachten. Hoe gaan we dat doen met een begroting die nu al niet structureel in evenwicht meer is. Kunnen we niet beter goed doen wat we moeten doen en minder nieuw beleid.

Hoewel het misschien niet direct relevant is voor deze begroting willen wij benadrukken dat de VVD graag in iedere wijk een fulltime en goed benaderbare wijkagent ziet zodat wij voldoen aan de wettelijke norm van 1 agent op 5000 inwoners.

De VVD heeft de afgelopen jaren regelmatig gehamerd op de noodzaak voor maatregelen voor het verbeteren van de veiligheid bij de stations en wij vinden het belangrijk dat het college hierop actie onderneemt en ook onderzoekt welke maatregelen het effectiefst zijn. In ieder geval moeten de effectiviteit en de kosten onderzocht worden van camerabewaking bij fietsenstallingen en de parkeerterrein aldaar en vooralsnog willen we onderbouwd de uitbreiding van fysieke bewaking op station Diemen Zuid in de donkere maanden voortzetten. Het wordt hoog tijd dat we besluiten gaan nemen over de hockeyvelden. U laat de hockeykinderen op dit moment in onzekerheid. Toon daadkracht en kom dit jaar nog met een concreet voorstel. De noodzaak van het vierde veld voor SV Diemen is ook aangetoond en moet worden gerealiseerd en OBA in de Omval moet kunnen als beide partijen dit willen. Alleen Diemen Zuid naast het zwembad Duran is in beeld als locatie voor de middelbare school. Wij verwachten dat dit een enorme druk op de omgeving aldaar zal betekenen en

vragen u net als bij de brede school de Kersenboom nog eens goed naar alternatieven te kijken. Is dit nou echt de beste plek?

De VVD staat voor de grote groep middeninkomens en zeker nu Amsterdam inzet op 60% sociale huur kan Diemen juist nog beter inzetten op middeldure huur. Diemen Zuid heeft veel woningen die niet levensloopbestendig zijn, bijvoorbeeld zonder lift en wij zetten erop in dat alle nieuwe appartementen levensloopbestendig worden gebouwd. Wel een lift, geen drempels, geschikt voor rolstoel. Dit zal met middeldure huur beter te realiseren zijn dan met sociale huurwoningen maar we zien dat graag financieel onderbouwd en we dienen daartoe een motie in.

De VVD is geen voorstander van verdere verdichting in het centrum. Wij vinden de realisatie van een beperkt aantal sociale huurwoningen op Buitenlust geen goed idee. Dit verandert de oorspronkelijke opzet en karakter van de wijk te drastisch en er zijn ook nog steeds speelplekken voor de kinderen daar nodig.

De manier van afval inzamelen moet worden verbeterd. Het gft blijft achter bij de landelijke norm en nu de tarieven zijn genormaliseerd is daar ook ruimte voor.

Verkeer door Diemen Zuid is een lastig thema. De Bovenrijkersloot is veel te zwaar belast en de woningen langs de busbaan zijn niet gesitueerd met het oog op veel verkeer. Bovendien willen we sluijverkeer van de A10 vermijden. Met het oog op participatie verwachten wij van het college dat zij de bewoners met elkaar verbindt in dit traject. Probeer een oplossing te zoeken voor alle betrokkenen en leer van oplossingen van andere gemeenten.

Bij Samen besturen bent u ook een staatje vergeten, 4 ton voor Duo+. Wat levert dit bedrag ons straks op in termen van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid? U krijgt van ons geen carte blanche en we verwachten een aanpassing op de beleidsarme begroting waarbij een zorgvuldige onderbouwing wordt gegeven van de benodigde budgetten en wij dienen hiertoe een motie in.

De VVD vindt het positief dat de riool- en afvalstoffenheffing niet worden verhoogd en dat de ozb slechts meestijgt met de inflatie. De VVD heeft ook geen moeite met de verhoging van de toeristenbelasting.

Door alle wensen die wij als raad hebben is het onvermijdelijk dat de schuldenlast weer gaat stijgen. Dit heeft als consequentie dat de rentelasten ook gaan stijgen en gaan drukken op de gemeentelijke exploitatie. Ten opzichte van 2018 is dat nu al 1 ½ ton per jaar terwijl de rente nu nog laag is. Dus wat staat ons nog te wachten?

De meerjarenbegroting, ik zei het al, is niet meer sluitend na de laatste informatie die wij hebben gekregen en u gaat dit met de kwartaalbrieven repareren. De VVD gaat mede daarom niet akkoord met deze begroting.

Amendement 1 Project Scheerlicht

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 1 november 2018, gelezen de Programmabegroting 2019

Overwegende dat

- het project Scheerlicht wordt ingezet op het terugdringen van fraude en ondermijnende criminaliteit alsmede het verbeteren van het veiligheidsgevoel in Diemen
- de pilot in Diemen Noord de noodzaak heeft aangetoond van een project als Scheerlicht
- naast het terugdringen van criminaliteit het project ook kan leiden tot het vrijkomen van illegaal gebruikte (sociale) huurwoningen
- het wenselijk is de fraude en ondermijnende criminaliteit onmiddellijk en voortvarend aan te pakken

- daarvoor extra middelen nodig zullen zijn
- de jaarbudgetten (voor de jaren 2019 t/m 2022) van 75.000 voor project Scheerlicht beperkt lijken vergeleken met de budgetten van 100.000 voor citymarketing en 80.000 voor diversiteit

Besluit

- de jaarbudgetten van de posten zoals geformuleerd bij Nieuw beleid Begroting 2019 te wijzigen naar 150.000 voor project Scheerlicht, 60.000 voor citymarketing en 45.000 voor diversiteit.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD-fractie Diemen

Ons Diemen

B. Wielage

W. Advokaat

B. Timmer

J. Jägers

Motie 8 Aanpak incidenten en onveiligheid Diemense stations(omgevingen)

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 1 november 2018

Overwegende dat

- het probleem van fietsendiefstallen, fietswrakken, diefstallen uit auto's en de veiligheidsbeleving van burgers en reizigers bij de Diemense stations nog steeds bestaat
- de bewoners in Diemen Zuid zich nog steeds zorgen maken over hun veiligheid, vooral als zij bij duisternis van en naar het station lopen*
- de uitbreiding van de beveiliging station Diemen Zuid door de week tot 24.00 uur en in de weekenden van 17:00 tot 24.00 uur wederom niet in de begroting is opgenomen
- het onderhoud van de parkeerterreinen bij de Diemense stations nog steeds te wensen overlaat
- er op dit moment geen concreet zicht is op verbeteringen van het onderhoud van de stationsomgevingen vanwege de herinrichtingen
- er positieve ervaringen bestaan met cameratoezicht op parkeerterreinen bij andere stations in Nederland

Vraagt het college

- te onderzoeken en te onderbouwen of de uitbreiding van de beveiliging van station Diemen Zuid van december 2018 tot en met maart 2019 voort dient te worden gezet
- te onderzoeken welke vorm van cameratoezicht in de directe stationsomgevingen, los van de huidige camera's van ProRail en NS, haalbaar en effectief kunnen zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.

*Veiligheidsbeleving stations Diemen (Bron NS Stations 2017) Ik voel me veilig op dit station 's avonds na 19:00 uur 5,6)

VVD-fractie Diemen

Ons Diemen

B. Wielage
B. Timmer
J. Jägers

W. Advokaat

Motie 9 Levensloopbestendig bouwen van nieuwe appartementen

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 1 november 2018

Overwegende dat

- mensen tot op hoge leeftijd zelfstandig wonen
- het gewenst is dat bij de bouw van nieuwe appartement in Diemen rekening wordt gehouden met bewoning van mensen van verschillende leeftijden en (lichamelijke) mogelijkheden
- er in dergelijke appartementen bijvoorbeeld een lift aanwezig is evenals voldoende brede deuren en geen drempels
- dit levensloopbestendig bouwen financieel technisch gemakkelijker te realiseren zal zijn voor de middeldure huur (tot € 950 per maand) dan voor de sociale huur
- de gemeente Amsterdam de komende jaren inzet op het bouwen van 60% sociale huurwoningen
- de gemeente Diemen zich wellicht beter kan toeleggen op meer levensloopbestendige middeldure huurwoningen

Vraagt het college

- de gemeenteraad binnen drie maanden te informeren over de mogelijkheden en financiële consequenties ten aanzien van de keuze voor het uitsluitend nog levensloopbestendig bouwen van appartementen.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD-fractie Diemen

Ons Diemen

B. Wielage
B. Timmer
J. Jägers

W. Advokaat

Motie 10 Kansen voor Diemenaren zonder werk

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 1 november 2018, gelezen de Programmabegroting 2019

Overwegende dat

- uit Nieuw beleid Begroting 2019 blijkt dat er voor de jaren 2019 t/m 2022 een enorm bedrag is begroot van in totaal 725.000 voor onder meer extra inspanning om Diemenaren aan het werk te helpen
- het onduidelijk is wat de kansen en doelstellingen zijn omtrent dit nieuwe beleid

Vraagt het college

- de raad op halfjaarbasis te rapporteren omtrent de met het bedoelde nieuwe beleid behaalde resultaten

- In ieder geval maakt het aantal Diemenaren dat in de betreffende periode aan duurzaam werk is geholpen, tezamen met doelstellingen hieromtrent, deel uit van bedoelde rapportage.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD-fractie Ons Diemen

B. Wielage W. Advokaat
B. Timmer
J. Jägers

Motie 11 Erratum begroting Duo+ 2019 (2019-2021)

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 1 november 2018

Overwegende dat

- in de begroting 2018 Duo+ de bijdrage van Diemen is voor respectievelijk 2018-2021: 4872, 4696, 4643, 4584
- in de begroting 2019 Duo+ de bijdrage van Diemen is voor respectievelijk 2019-2022: 4899, 4936, 4907, 4873, 4781
- in de tabel die hoort bij de beantwoording van de aanvullende technische vragen de bijdrage voor Diemen structureel start met € 5.000.000 voor alle jaren
- deze 5 miljoen afwijkt van de begroting Duo+ 2019
- uit de beantwoording van de technische vragen is gebleken dat op pagina 91 - Hoofdstuk samen te besturen - een tabel had moeten staan waarin duidelijk werd dat voor Duo+ 400.000 structureel extra wordt uitgetrokken boven op de 5 miljoen structurele jaarlijkse bijdrage van Diemen. Dit wordt uitgelegd op pagina 198 onder toelichting op het programma Samen besturen
- bij de risicoparagraaf op pagina 109 nog eens 500.000 staat bij incidentele risico's Duo+ (inhuur en talentmanagement) met een hoge kans op voordoen en 250.000 bij de structurele risico's voor Duo+ (harmonisatie, nieuwe verdeelsleutel)
- niet duidelijk wordt wat deze gelden opleveren in termen van verbetering Kwaliteit, vermindering Kwetsbaarheid en Kostenbesparing op termijn en niet duidelijk onderbouwd is wat het gevolg is van autonome ontwikkelingen of nieuwe ontwikkelingen binnen Duo+
- in 2018 de evaluatie van Duo+ en heroverweging van de verdeelsleutel/bekostigingssystematiek zal plaatsvinden

Vraagt het college

- middels een erratum op de goedgekeurde beleidsarme begroting 2019 de extra benodigde gelden aan de raad voor te leggen met uitgebreide onderbouwing
- zodat de gemeenteraad een volledig beeld krijgt wat Duo+ ons gaat kosten de komende jaren

Deelt het college mee

- tot de hernieuwde begroting Duo+ 2019-2022 de raad niet akkoord gaat met extra kosten.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD-fractie

Ons Diemen

B. Wielage

B. Timmer

J. Jägers

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. De fractie van GroenLinks Diemen is erg blij met de begroting 2019. Er staat veel goed nieuws in voor de inwoners van Diemen. In deze begroting wordt het coalitieakkoord Duurzaam Samenleven goed uitgewerkt. We gaan als Diemen veel investeren in sociale en duurzame onderwerpen, maken het mogelijk dat er veel broodnodige betaalbare huur- en koopwoningen gebouwd gaan worden en dat alles met een sterk verantwoord financieel beleid.

Sociaal beleid. De sociale voorzieningen in Diemen zijn goed. Desalniettemin zijn we als GroenLinks, D66 en Partij van de Arbeid ambitieus in het uitbreiden en versterken van deze voorzieningen. De Brede Hoed en haar team laten zien hoe zorg laagdrempelig geregeld kan worden. We gaan in het Brede Hoed team investeren zodat zij meer tijd heeft om complexe vraagstukken in Diemen te begeleiden.

Het Huis van de Buurt in Diemen Zuid is een groot succes. Waar we hier, op initiatief van GroenLinks, vorig jaar nog een extra dagdeel dagopvang voor mensen met beginnende dementie mogelijk gemaakt hebben gaan we nu investeren in een tweede Huis van de Buurt. Wat ons betreft wordt dit geen kopie maar kijken we waar voor dit Huis van de Buurt behoefte aan is. Zo voorkomen we dat we het succes in Diemen Zuid ondermijnen en kunnen we ook op andere behoeften inspelen.

Eerlijk delen is voor GroenLinks een belangrijke waarde. Wij zijn blij dat D66 en de Partij van de Arbeid samen met ons hier duidelijk stelling in nemen. We investeren in extra begeleiding rond schuldhulpverlening zodat mensen weer ruimte krijgen om na te denken over andere zaken dan puur het financieel overleven van deze maand. We zijn blij dat het Jeugdfonds Sport en Cultuur een succes is waardoor kinderen de kans krijgen om mee te doen. Hier investeren we dan ook verder in. Verder investeren we in het begeleiden van mensen naar werk, vooral ook hen die op grotere afstand van de arbeidsmarkt staan. Juist nu de arbeidsmarkt goed is liggen hier kansen. Dit zijn allemaal voorbeelden van hoe we in Diemen de zelfstandigheid van mensen willen stimuleren en daarbij een vangnet/steun in de rug organiseren voor hen die dat nodig hebben.

Betaalbaar wonen. Al die jaren is er een grote behoefte aan meer betaalbare (sociale) huur- en koopwoningen in Diemen. Meerdere partijen in deze raad hebben daar jaar na jaar aandacht voor gevraagd. Voor GroenLinks is het een frustratie dat er in de afgelopen jaren wel meer middenhuurwoningen gebouwd zijn maar dat die door de marktwerking binnen no-time geen middenhuur meer waren. Vooral ook omdat het niet lukte om ook sociale huurwoningen te bouwen waarbij je wel kunt voorkomen dat de huurprijzen binnen de kortste keren alsnog de pan uit stijgen. De komende jaren gaan we hier eindelijk voortvarend mee aan de slag en gelukkig kunnen we er nu ook voor gaan zorgen dat middenhuur echt middenhuur blijft.

Dit levert voor GroenLinks ook dilemma's op. Ja, wij vinden het belangrijk dat er veel betaalbare woonruimte bij komt. En ja, het behouden en versterken van groen is voor ons ook heel belangrijk. Niet voor niets hebben wij bij de behandeling van de Kadernota een motie ingediend over tiny forests. GroenLinks kiest ervoor om te investeren in plekken met een hoge natuurwaarde zoals Natuurpark Spoorzicht en groene gebieden die goed te verbinden zijn. Dit betekent dat we om te bouwen de hoogte ingaan om zo de combinatie van meer woonruimte en het behoud/versterken van groen te realiseren. Als we echt bijna 1200 sociale

huurwoningen willen bouwen, dan kan dat alleen maar als we daar gemeentelijke grond voor willen inzetten. En dat betekent ook dat we er niet per definitie tegen zijn wanneer stukken gemeentelijke grond waar nu bijvoorbeeld een grasveld met een lage natuurwaarde is bebouwd gaan worden. Dat zijn situaties die we goed willen onderzoeken en van situatie naar situatie zullen bekijken.

Het ontsteden van de openbare ruimte draagt ook bij aan het vergroenen van Diemen en kan een bijdrage leveren aan de klimaatadaptatie. GroenLinks vindt het belangrijk dat daarbij ook aandacht is voor het vergroenen van de schoolpleinen in Diemen. Veel schoolpleinen zijn nog erg stenig terwijl groene schoolpleinen niet alleen voordelen hebben op het gebied van groenbeleving en klimaatadaptatie maar ook in pedagogisch opzicht. Wij dienen dan ook een motie in om tot groenere schoolpleinen in Diemen te komen.

Burgerparticipatie. Er zijn de afgelopen jaren al stappen gezet op het gebied van burgerparticipatie. Stappen die we wat GroenLinks betreft verder uitwerken. En hoewel wij ons realiseren dat we het nooit iedereen naar de zin kunnen maken vinden wij het heel belangrijk dat onze inwoners het gevoel hebben dat ze kunnen meedenken, dat ze met initiatieven kunnen komen en dat de gemeente met hen meedenkt. Voor de te ontwikkelen Omgevingsvisie vinden wij participatie door Diemenaren cruciaal, zeker omdat in deze visie veel wordt vastgelegd. Daarnaast zijn wij enthousiast over de verschillende projecten die de gemeente in samenwerking met inwoners heeft opgezet op het gebied van community building zoals bijvoorbeeld op de Rode Kruislaan.

Klimaatmaatregelen. In 2040 willen we klimaatneutraal zijn in Diemen. Om dat te bereiken hebben we een flinke klus te klaren. Dit betekent dat we ook hierin fors moeten investeren. Dat het college hiervoor een integraal duurzaamheidsprogramma gaat opzetten vinden wij een goed idee. Vanwege de omvang zullen er voor de energietransitie ook plannen en middelen vanuit het rijk moeten komen maar in de tussentijd kunnen we niet stil blijven zitten. Door te bepalen wat er voor Diemen nodig is om klimaatneutraal te worden kunnen we al op korte termijn concrete stappen zetten. Wij kijken dan ook uit naar dit plan dat, zoals het er nu naar uitziet, beschikbaar zal komen in het voorjaar. In de tussentijd zetten we de initiatieven die reeds gestart zijn uiteraard voort en vinden we het belangrijk goede nieuwe initiatieven te ondersteunen. Op het gebied van duurzaamheid heeft de gemeente uiteraard een voorbeeldfunctie. Wij vinden dat dit bijvoorbeeld goed opgepakt is bij de nieuwe publiekshal die circulair gebouwd is.

Samenwerken is van cruciaal belang om de duurzaamheidsdoelstellingen te behalen.

Samenwerken in de regio en in Diemen. GroenLinks kijkt met plezier naar het enthousiasme en de ondernemerszin van Daarom Duurzaam Diemen. De website die zij kort geleden heeft gelanceerd is bijvoorbeeld een mooi platform geworden waar inwoners uit Diemen op laagdrempelige wijze informatie kunnen vinden en delen. Wij hopen dat we er met z'n allen veel gebruik van gaan maken.

Klimaatneutraal worden, de energietransitie vergt nieuwe ontwikkelingen. GroenLinks realiseert zich dat het belangrijk is om te experimenteren. Dat neemt niet weg dat wij kritisch blijven kijken naar ontwikkelingen. De plannen van Nuon om een biomassacentrale te bouwen baart ons zorgen. Wij weten dat Nuon dit brengt als een duurzaam alternatief maar kijkende naar de informatie die wij tot nu toe hebben zijn wij nog niet overtuigd van de duurzaamheidsvoordelen.

GroenLinks heeft grote zorgen over in ieder geval de herkomst van de biomassa, waar komt die vandaan, wordt de biomassa gekweekt om te verbranden, betreft het een restproduct, over de eindigheid van de centrale want indien biomassa echt een tussenstap is moet de tijdelijkheid van de centrale worden gegarandeerd en wat ons betreft mag Diemen er qua uitstoot zeker niet op achteruit gaan. Op grond van deze zorgen hebben wij vragen gesteld aan het college, onder meer om duidelijkheid te verkrijgen over de voors en tevens van dit project

en naar wat wij als Diemen hierin kunnen. GroenLinks vindt het belangrijk dat wij ons goed informeren voordat we een definitief standpunt innemen zodat we van daaruit weloverwogen beslissingen kunnen nemen gebaseerd op feiten en niet op aannames.

Toeristenbelasting. De meicirculaire laat zien dat we als Diemen de komende jaren minder geld gaan krijgen dan we oorspronkelijke verwachten. Het verhogen van de toeristenbelasting zal onder meer gaan helpen om de ambitieuze plannen in het coalitieakkoord en in deze begroting desalniettemin te gaan realiseren.

De gemeente als werkgever. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeente een prettige werkgever is. Dat is de laatste jaren zeker waargemaakt. Leuk vinden we dat we trainees in huis hebben. Een mooie manier om enerzijds jonge mensen een kans te geven zich te ontwikkelen en om anderzijds jonge energie in huis te halen. Wel vinden we het jammer dat voor deze traineeships alleen hbo en wo geschoolden aangenomen worden. In steden als Amsterdam en Rotterdam zijn er ook traineeships voor mbo-ers. Dit zouden wij in Diemen ook graag zien. Wij dienen dan ook een motie in waarin wij het college vragen de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken en om indien het inderdaad mogelijk is een van de twee beschikbare plaatsen hiervoor te gebruiken.

Conclusie. Al met al ambitieuze plannen die om flinke investeringen vragen. GroenLinks is er trots op hoe het college de plannen uit het coalitieakkoord op een financieel verantwoorde wijze heeft weten uit te werken. Wij zijn ervan overtuigd dat de plannen veel positieve gevolgen voor de inwoners van Diemen zullen hebben.

Motie 4 Groene schoolpleinen

De gemeenteraad van Diemen, bijeen op donderdag 8 november 2018

Constaterende dat

- in de Programmabegroting 2019 in navolging op het Coalitieakkoord 'Duurzaam Samenleven' aandacht is voor het vergroenen van Diemen en het ontstenen daar waar mogelijk
- veel van de schoolpleinen in Diemen erg 'stenig' zijn

Overwegende dat

- groene schoolpleinen het ontdekkend spelen van kinderen kunnen stimuleren onder meer doordat het kinderen de mogelijkheid biedt om te spelen met natuurlijke elementen
- vergroening bijdraagt aan de biodiversiteit
- groene schoolpleinen kunnen helpen bij het tegengaan van hittestress
- groen op schoolpleinen kan bijdragen aan de verbinding van kinderen met de natuur

Verzoekt het college daarom

- in beeld te brengen op welke wijze de ontwikkeling van groene schoolpleinen in Diemen gestimuleerd kan worden
- daarbij te kijken hoe bestaande schoolpleinen (deels) vergroend kunnen worden
- bij de bouw van de school in Holland Park in ieder geval een deel van het schoolplein groen in te richten
- hierbij indien nodig een beroep te doen op de budgetten waarvan gebruik gemaakt wordt bij het ontstenen van de openbare ruimte.

En gaat over tot de orde van de dag.

De fractie van GroenLinks
Nicole van Engelen
Hilda van 't Riet
Yeliz Yildiz-Kaya
Rian van Rossum
Jochem Douw

Motie 5 Traineeship op mbo4-niveau

De gemeenteraad van Diemen, bijeen op donderdag 8 november 2018

Constaterende dat

- het aantal te werven trainees binnen de gemeente van vier tot twee wordt teruggebracht
- de huidige traineeships binnen de gemeente zijn gericht op hbo-/wo-afgestudeerden

Overwegende dat

- Amsterdam en Rotterdam vaktraineeships openstellen op mbo4-niveau
- personen met een mbo4-diploma hierdoor kans maken op een plek binnen deze gemeenten waarin zij zich kunnen ontwikkelen en eventueel kunnen doorstromen naar een vaste functie
- traineeships hierdoor niet alleen zijn weggelegd voor personen met een hbo-/wo-diploma

Draagt het college op

- te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om binnen de gemeente Diemen traineeships te faciliteren voor personen met een afgeronde mbo-opleiding
- indien dit mogelijk is dit op korte termijn in te laten gaan. Bij voorkeur bij een van de twee traineeships zoals genoemd in de programmabegroting van 2019.

En gaat over tot de orde van de dag.

De fractie van GroenLinks
Nicole van Engelen
Hilda van 't Riet
Yeliz Yildiz-Kaya
Rian van Rossum
Jochem Douw

De heer PRINS: dank u voorzitter. De komst van een nieuw college heeft verwachtingen gewekt bij onze fractie. Na de forse groei van GroenLinks zou je denken dat er wat zou veranderen in Diemen. Maar dat valt tegen. In Amsterdam is er een raadslid die zich afvroeg: als GroenLinks de grootste partij is geworden, waarom verandert er dan zo weinig? Datzelfde vragen wij ons af.

De eerste begroting van het nieuwe college heeft ons teleurgesteld. Veel onderwerpen werden in de afgelopen jaren ook al genoemd. Middelbare school, tweede sporthal, woningbouw, energietransitie, zonnepanelen maar we worden er niet enthousiast van. Zeker niet omdat we ook in de vorige bestuursperiode raadsbreed kritiek hadden op de matige resultaten van het energiebeleid.

Als we kijken naar duurzaamheid en energietransitie worden we geconfronteerd met keiharde tegenvallers. Om maar met de deur in huis vallen: wordt Diemen in de toekomst voorzien van stadswarmte die is gestookt met houtsnippers uit oerbossen in Canada? Wij dienen een motie in die een uitspraak van de raad vraagt over de onwenselijkheid van zo'n biomassacentrale. Nuon-Vattenfall kunnen met zo'n plan hun niet-duurzame gedrag niet oppoetsen en wij zouden er niet aan moeten willen meewerken.

Nog zo'n tegenvaller: bij de woningbouw op de Punt van de Sniep zou zo'n mini houtstookinstallatie de appartementen moeten gaan verwarmen. En dat terwijl het college beweert dat ABC het meest duurzame bouwplan had ingediend. Hoe heeft dat door de vingers kunnen glijpen? In de vorige periode wekte de aansluiting van nieuwe woningen op aardgas op de Sniep al flinke verontwaardiging op en nu dit.

Als we de begroting vergelijken met het collegeprogramma van een half jaar geleden, dan zien we dat daar bijna 6 ton voor duurzaamheid, openbare ruimte en klimaat werd uitgetrokken. In deze begroting is dat 4,5 ton en is € 50.000 voor duurzaamheid geschrapt. Merkwaardig. Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft berekend dat tot en met 2030 80 à € 90.000.000.000 nodig is voor investeringen in de energietransitie. Omgerekend voor Diemen zou dat circa € 18.000.000 zijn. Zo'n anderhalf miljoen euro per jaar. Die reservering zien we nog niet terug. En dan concluderen we dat de financiële onderbouwing van het collegeprogramma met een natte vinger is gemaakt en dat het college in de begroting nog zoekende is.

Als we verder focussen op de paragraaf Duurzaamheid op pagina 101, dan begint die alsof de urgentie van het onderwerp wordt begrepen: "Onze samenleving bevindt zich op een kantelpunt. Wereldwijde economische, sociaal maatschappelijke en ecologische crises hebben de kwetsbaarheid aangetoond. Klimaatverandering, grondstoffenschaarste en het afnemen van plant- en diersoorten staan hoog op de agenda." Maar dan volgt er een dooddoener. "Naar de toekomst toe zal duurzame ontwikkeling alleen maar in belang toenemen."

Zo'n opmerking zou 30 jaar geleden niet misstaan hebben maar anno nu kan die niet meer. 'Naar de toekomst toe' is achterhaald. Dat is nu en we zitten er middenin en in veel opzichten hebben we nog maar een beperkte tijd om een grote achterstand in te lopen.

Wij vinden de paragraaf Duurzaamheid te vaag en te intern en te procedureel geformuleerd. Eerst moet ambtelijke capaciteit en kennis worden georganiseerd. Daarna wordt uiteengezet dat reeds in gang gezette activiteiten worden gecontinueerd en geïntensiveerd. Pas dan wordt er ingespeeld op nieuwe initiatieven en ondersteuning van pilots en tenslotte moet er een integrale aanpak en afstemming komen.

In dat Integraal Duurzaamheidsprogramma wil het college eerst komen met een longlist (letterlijk een lange lijst) waarbij de uitvoering al loopt. Dan komen de onderwerpen waarvan de uitvoering wettelijk en bestuurlijk noodzakelijk is en als laatste komen de gewenste onderwerpen pas aan de orde.

Teksten die beginnen met voortzetten en intensiveren van wat we doen motiveren ons niet.

Een voorbeeld: het versterken van de gemeentelijke interne milieuzorg wordt als eerste genoemd. Maar daarop was de kritiek in de vorige raad juist gericht: het energiebeleid was te veel gericht op de eigen organisatie en gebouwen. Als de enige twee gemeentelijke gebouwen die nog geen zonnepanelen hebben ('t Kruidvat en De Schakel volgend jaar volgens planning van zonnepanelen worden gezien, dan hoeft u dat niet meer te intensiveren.

Tweede voorbeeld: het beleid ten aanzien van collectieve inkoop en leningen voor zonnepanelen wordt voortgezet en geïntensiveerd. Maar het college weet toch ook dat als je alle taken van Diemen en Amsterdam zou volleggen met zonnepanelen, dat je dan maar een fractie van de benodigde alternatieve elektriciteit opwekt die nodig is. Als u de individuele burger wilt blijven verleiden om zonnepanelen aan te schaffen, terwijl hij dat zelf kan, dan gaat u het niet redden en stelt u de verkeerde prioriteiten.

Wij stellen voor de opzet van het Integraal Duurzaamheidsprogramma om te keren. Begin met wat wenselijk is en dat u openstaat voor zoveel mogelijk initiatieven. Volg daarna met wat wettelijk verplicht is en noem als derde wat al wordt gedaan en wat u wilt intensiveren. Wij hebben veel liever dat de deuren van uw college worden platgelopen door mensen met ideeën en initiatieven die de boel in beweging brengen dan dat het college blijft doen wat ze al jaren doet.

We gaan nog even verder. Bij de voorbereiding van onze motie tegen de biomassacentrale is ons gevraagd of we ideeën hebben over alternatieven. Die hebben we. In het overzicht van rollen van de gemeente op pagina 102, ik noem faciliteren, aansporen, voorbeeldfunctie en betrekken missen wij er twee, namelijk die van regisseur en eigenaar. In het Klimaatakkoord dat volgende maand klaar moet zijn wordt de gemeente een regierol toebedacht. Dus niet afwachten maar leidinggeven en nemen.

De tweede rol is die van eigenaar. Eigenaar van wat zult u denken. De gemeente is eigenaar van de openbare ruimte en van een belangrijk en waardevol kapitaalgoed, namelijk het riool dat een belangrijke rol kan gaan spelen in onze toekomstige warmtevoorziening. Het is nieuw maar aqua-thermie biedt grote kansen. 60% van de warmtebehoefte in Amsterdam zou gedekt kunnen worden door het oppervlaktewater en het rioolwater. We douchen allemaal en spoelen het warm water weg in het riool. Vergelijk het met een ei dat je kookt in een steelpannetje waarna je het hete water weggooit in de wasbak. Dat is warmte, dat is energie. Zonde om weg te laten lopen.

Wij willen uw college opdracht geven deze vorm van aqua-thermie te onderzoeken als een van de vormen van toekomstige warmte-opwekking naast alle andere inmiddels bekende vormen zoals stadsverwarming, WKO en waterstof. Wij hebben immers de warmte in ons riool in de aanbieding voor iedereen die daarvoor belangstelling heeft maar wel met het gemeentebestuur als regisseur. Wij willen af van de Nuon's en de Vattenfall's die ons biomassa willen opleggen en de Eneco's die de WKO op de Sniep niet interessant meer vinden. Wat zou u ervan vinden als wij als gemeente gaan optreden als nutsbedrijf, als leverancier van warmte aan onze eigen inwoners tegen een kostendekkend tarief dat niet door marktprijzen of buitenlandse aandeelhouders wordt bepaald?

Tandheelkundige zorg. Wij zijn geschrokken van het faillissement van het Slotervaartziekenhuis. Wat opviel waren vooral de 80-plussers die in paniek waren over waar ze nu hun zorg moeten halen en het personeel dat van de ene op de andere dag geen zorg meer mag verlenen. Zie hier de macht van de markt en de zorgverzekeraars en het faillissement van de marktwerking in de zorg. Wat ons betreft komt er een wet die voorkomt dat ziekenhuizen failliet kunnen gaan.

Dichterbij huis voelen wij ons medeverantwoordelijk voor de tandzorg in Diemen. Uit eerdere berichten blijkt dat 80% van de ouderen die wordt opgenomen in een verpleeghuis een slecht gebit heeft. In Diemen is de tandzorg goed georganiseerd. De tandartsenpraktijk in Kruidenhof, met veel oudere patiënten, moet echter wijken voor het grootkapitaal dat meer winkelruimte wil creëren. Het college wil echter niet meewerken aan een verhuizing naar het bedrijventerrein Verrijn Stuartweg. Wij pleiten voor behoud van die tandartszorg in Diemen, in navolging van het gemeentebestuur zo'n 30 jaar geleden dat ook behulpzaam was bij het vinden van alternatieve locaties voor de ontslagen tandartsen uit de praktijk van het Ziekenfonds in het voormalig gemeentehuis. Ook hierover hebben wij een motie voorbereid. Wonen. We hebben ons afgelopen zomer ter voorbereiding van de Woonvisie beziggehouden met de dure scheefhuurders. Wat ons opviel is de onmogelijkheid voor veel ouderen om door te stromen naar een passende en goedkopere woning. Nu er meer sociale en vrije sectorwoningen worden gebouwd willen wij dat ook die doorstroming op gang gebracht gaat worden. Die moet een handje geholpen worden. We pleiten daarom voor een verhuiscoach

voor oudere huurders en eigenaren van een koopwoning. Ook hierover hebben we een motie voorbereid.

Tenslotte een paar losse eindjes. De stadspas. We zijn tevreden met de verruiming van de toekenningscriteria per 8 november. Invalidenoprit. Sinds de bespreking van onze motie van 31 mei hebben we niets meer gehoord. De burgemeester heeft een memo toegezegd. Hoe staat het ermee? Voorlichting over drugs. De burgemeester heeft een overzicht toegezegd over wat er al in Diemen gebeurt op dit gebied. Hoe staat het met het overzicht?

Begroting In Een Oogopslag. We vinden de advertentie in Diemer Nieuws te oppervlakkig en willekeurig qua onderwerpen en daardoor niet echt geslaagd. Waarom niet een wat volwassener benadering? Het onderzoekje van waarnemend burgemeester Eenhoorn van Amstelveen naar opgelegde gemeentelijke samenwerking en fusies in de regio. Wij zien ook niets in zijn voorstellen. Commissaris van de Koning Remkes zou al afstand hebben genomen maar dat is tactiek denk ik. De ene VVD'er die de andere VVD'er vraagt een onderzoekje te doen en een verslagje te schrijven. Er is weer even media-aandacht. Duidelijk is dat hij dit onderwerp in het overdrachtsdossier achterlaat voor zijn opvolger, wie dat ook mag zijn. Pechtold? Nu Weesp heeft gekozen voor Amsterdam zal de positie van Diemen en Ouder-Amstel in de toekomst vaker ter discussie gesteld worden maar daar leggen wij ons niet bij neer.

Motie 1 Biomassacentrale

De raad van de gemeente Diemen, in vergadering bijeen op 8 november 2018

Heeft kennisgenomen van:

- het persbericht waarin Nuon meedeelt het ontwerp en de bouw van een biomassacentrale van 120 MW in Diemen aan te besteden
- de aanvraag door Nuon van een vergunning bij de provincie Noord-Holland voor de bouw van deze centrale
- de aanvraag door Nuon van een verklaring van geen bezwaar voor deze centrale bij de gemeente Diemen
- de open brief van hoogleraren en internationale milieuorganisaties tegen dit voornemen
- het artikel in het Parool van 27 oktober 2018 'Is er genoeg hout voor de biomassacentrale?'

Overwegende dat:

- er in Noord-Holland maar een beperkte hoeveelheid houtige biomassa is te halen
- als gevolg daarvan de in Diemen te verstoken houtsnippers per schip vanuit Amerika en Canada aangevoerd gaan worden hetgeen ook veel CO2 uitstoot
- de geplande centrale - om een indicatie te geven van het verbruik - binnen vijf maanden alle bomen in het Amsterdamse Bos zou verstoken
- ook wereldwijd een zeer schaarse voorraad biomassa beschikbaar is om te verstoken voor warmte en elektriciteit
- mogelijk ook oerbossen gebruikt gaan worden om in de grote aanvoer van brandstof voor de centrale te voorzien
- het gebruik van deze vorm van biomassa bijdraagt aan meer ontbossing en verlies van biodiversiteit in het buitenland
- het Planbureau voor de Leefomgeving zich zeer kritisch uitlaat over de rol van biomassa en de mogelijkheid het op grote schaal duurzaam te verkrijgen

- de productie van biomassa op gespannen voet staat met andere ruimtebestemmingen als voedselproductie en natuurbescherming
- samenvattend de productie en aanlevering van energie uit biomassa als een doodlopende weg moet worden beschouwd
- er zeer veel andere vormen van niet-fossiele energie beschikbaar zijn of worden ontwikkeld

Spreekt uit dat:

- de productie van warmte in een biomassacentrale in Diemen zeer ongewenst is
- in beginsel geen gebruik te willen maken van de toevoer van warmte die opgewekt is in een biomassacentrale in Diemen

Roept

- het college om alles te doen wat in haar vermogen is om de bouw van een biomassacentrale in Diemen tegen te gaan en met alternatieve vormen van energieopwekking voor Diemen te komen
- het provinciebestuur op geen vergunning te verlenen voor een biomassacentrale in Diemen.

Ouderenpartij Diemen

VVD

Peter Prins
Rosali Herder

Brigitte Wielage
Johan Jägers
Bert Timmer

Motie 2 Tandheelkundige zorg

De raad van de gemeente Diemen, in vergadering bijeen op 8 november 2018

Heeft kennisgenomen van:

- het beëindigen van het huurcontract van de groepspraktijk tandzorg in Kruidenhof voor uitbreidingsplannen van de eigenaar van het complex om een groter winkelcentrum te realiseren

Overwegende dat:

- de inwoners van Diemen recht hebben op goede en voldoende tandzorg
- dit ook geldt voor alle nieuwe inwoners op de Sniep en in Holland Park
- het behoud van de groepspraktijk voor drie à 4000 patiënten in Diemen Zuid wenselijk is
- bij het verdwijnen van deze groepspraktijk veel patiënten, in het bijzonder ouderen, een grotere afstand moeten afleggen naar tandheelkundige zorg elders in Diemen of daarbuiten
- de huidige groepspraktijk een huurcontract voor een tijdelijke ruimte kan afsluiten op het bedrijventerrein Verrijn Stuart

Spreekt uit dat:

- een gemeentelijk inspanning geleverd kan worden om de tandheelkundige zorg voor een grote groep inwoners van de groepspraktijk Diemen Zuid te behouden

Verzoekt het college

- alles te doen wat in haar vermogen ligt om de tandartszorg door deze groepspraktijk te behouden voor Diemen
- mee te werken bij het vinden van een oplossing voor een andere locatie voor de groepspraktijk indachtig 'De Regels en de Rek'
- de raad in de loop van 2019 mee te delen wat de voortgang hiervan is.

Ouderenpartij Diemen

VVD

Peter Prins
Rosali Herder

Brigitte Wielage
Johan Jägers
Bert Timmer

Motie 3 Verhuiscoach

De raad van de gemeente Diemen, in vergadering bijeen op 8 november 2018

Heeft kennisgenomen van:

- het voornemen van het college om Diemense woningzoekenden meer voorrang te geven bij de toewijzing van woningen in Diemen

Overwegende dat:

- veel huurders en eigenaren van woningen, in het bijzonder ouderen, willen verhuizen naar een passender woning
- er in de nabije toekomst nog veel sociale huur- en vrije sector woningen worden bijgebouwd waardoor de doorstroom op gang kan komen
- deze doorstroom niet vanzelf op gang komt en veel huurders en eigenaren om wat voor reden dan ook er tegenop zien om te verhuizen hetgeen ook betekent dat hun woning niet beschikbaar komt voor nieuwe bewoners
- het op hoge leeftijd blijven wonen in de vaak ongelijkvloerse woning risicovol is en tot ongelukken kan leiden
- er geen aanspraak kan worden gemaakt op verzorgingshuizen
- mensen vaak wel willen verhuizen als ze in hun eigen omgeving een passende woning met passende zorg kunnen krijgen maar daarbij veel drempels ervaren

Spreekt uit dat:

- het ongewenst is als mensen tot op zeer hoge leeftijd blijven wonen in een niet-passende woning zonder passende zorg
- een verhuiscoach kan meedenken en verleiden bij het verhuizen naar een beter geschikte kleinere woning
- de mutatiegraad van woningen kan worden verhoogd

Verzoekt het college

- de functie van verhuiscoach in te stellen
- de raad binnen een halfjaar te informeren hoe deze functie is gerealiseerd.

Namens Ouderenpartij Diemen

Peter Prins

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart hebben de huidige collegepartijen een ambitieus coalitieakkoord voorgelegd aan de gemeenteraad. Een akkoord dat sterk gericht is op de toekomst en onder andere forse stappen gezet op het gebied van duurzaamheid en klimaat, de bouw van nieuwe woningen, uitbreiding en versterking van het voorzieningenaanbod, het bestrijden van armoede en het verder versterken van de gemeenschapszin met oog voor de diversiteit onder onze inwoners. D66 leest de voorliggende begroting als een goede uitwerking van het coalitieakkoord en kijkt met optimisme uit naar de komende raadsperiode waarin we Diemen nog aantrekkelijker zullen maken voor alle inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Er is een duidelijke trend zichtbaar waarin mensen de noodzaak tot verduurzaming van onze huidige leefwijze steeds meer erkennen als een vaststaand feit. Het besef dat belangrijke grondstof op enig moment uitgeput kunnen raken en onze acties daadwerkelijk effect hebben op de luchtkwaliteit en het klimaat kunnen niet anders dan leiden tot de conclusie dat verandering noodzakelijk is. En dat de problemen zodanig urgent zijn dat we ons niet kunnen veroorloven om achterover te leunen maar concrete acties onontkoombaar zijn en de verandering op zeer korte termijn moet worden ingezet.

D66 wil zoveel mogelijk inwoners hierbij betrekken, zowel met ideevorming maar ook in de uitvoering. Belangrijk hierbij is gerichte communicatie, goede advisering en terugkoppeling van de resultaten naar de betrokkenen. Gelukkig zijn we ons in Diemen zeer bewust van deze noodzaak en worden er de komende jaren samen met een ruime vertegenwoordiging uit de samenleving onder de noemer Daarom Duurzaam Diemen flinke stappen gezet ook voor toekomstige generaties een goed leefklimaat te behouden.

Wij vertrouwen op de richting die in de huidige begroting is ingezet maar ter aanvulling doet D66 graag twee aanvullende voorstellen die in de nadere uitwerking van het beleid kunnen worden meegenomen. In de eerste motie die we indienen stellen we voor toetreding tot het zogeheten Covenant of Mayors te onderzoeken teneinde ons niet alleen tegenover onszelf maar ook tegenover de andere deelnemers van het convenant te binden aan haalbare doelen voor verbetering van de luchtkwaliteit en het klimaat. De tweede motie stelt voor om VvE's beter te ondersteunen in het verduurzamen van woningen.

Een hele andere uitdaging is beperking van het tekort aan betaalbare woonruimte. Voor mensen met een laag inkomen die op zoek zijn naar een sociale huurwoning zijn de wachtlijsten zodanig lang dat het vaak praktisch onmogelijk is om een betaalbare woning te vinden. Maar ook de grote groep mensen die niet in aanmerking komt voor een sociale huurwoning heeft een grote uitdaging in het vinden van een betaalbare middenhuurwoning. D66 is erg tevreden met de ambitie om de komende jaren voor beide doelgroepen zoveel mogelijk betaalbare huurwoningen te bouwen en bovendien alle wettelijke mogelijkheden in te zetten om de betaalbaarheid van deze woningen ook in de toekomst te garanderen. Wel beseffen we heel goed dat de bebouwbare ruimte in Diemen beperkt is en veel van de plannen voor nieuwe woningbouw zullen stuiten op weerstand van omwonenden in de directe omgeving. Het zal naar verwachting dan ook een uitdaging worden om de ambitie waar te maken op een zodanige manier dat het woongenot van de huidige bewoners niet meer dan hoog noodzakelijk wordt beperkt.

Het bouwen van al deze woningen zal leiden tot flinke uitbreiding van ons inwonersaantal en dat vraagt ook om uitbreiding van het huidige voorzieningenniveau. In de voorliggende begroting wordt hier volgens D66 goed op ingespeeld door bijvoorbeeld ruimte te maken voor een nieuwe sporthal, een brede school in Holland Park en een middelbare school in Diemen. Maar ook door ondanks alle bouw een groen leefklimaat te behouden en de mogelijkheden voor recreatie in het groen en sporten in de openbare ruimte uit te breiden.

De grote uitdagingen waar we de komende tijd mee geconfronteerd worden leven gelukkig niet alleen in het gemeentehuis maar leidt ook tot een groeiende behoefte onder inwoners en organisaties om mee te denken en waar mogelijk zelf initiatieven te ontplooiën. D66 vindt het van groot belang om dergelijke initiatieven waar mogelijk te omarmen en meer dan in het verleden nog het geval was ook ruimte te bieden voor inspraak. Het initiatiefbudget voor jongeren is wat dat betreft een goede stap, al missen we momenteel helaas nog wel duidelijkheid over hoe dit budget aangevraagd kan worden. Hoe we de verruimde inspraak in de praktijk vormgeven zal de komende periode nog een zoektocht blijven. Maar bij deze begroting deelt D66 graag vast één concreet idee om de rol van kiezers in besluitvormingsprocessen op een effectieve manier uit te breiden. We zullen een motie indienen die een zogeheten burgeramendement mogelijk wil maken en het college verzoeken hier een voorstel voor uit te werken.

In de voorgaande jaren is onder de noemer Daarom Diemen een goede start gemaakt met het verder verbinden van inwoners, ondernemers en organisaties en het versterken van de gemeenschapszin in Diemen. Daarnaast is er door het vaststellen van de LHBT+ nota meer aandacht dan ooit voor de diversiteit van de Diemense samenleving. Maar deze diversiteit gaat uiteraard verder dan de seksuele oriëntatie en genderidentiteit van individuen. Onze gemeente kent ook een grote diversiteit in etniciteit, religie, inkomen en leeftijd. Het is volgens D66 van belang niet alleen alle ruimte te bieden aan individuen en groepen om hun leven vorm te geven zoals ze dat wensen maar ook het respect voor elkaars levenswijze te versterken en discriminatie te voorkomen. We hebben er alle vertrouwen in dat het college verder zal bouwen op de stappen die in voorgaande jaren zijn gezet en dit de gemeenschapszin en het woongenot van alle inwoners ten goede komt.

Diemen kent een groot aantal uitdagingen de komende jaren die, mits ze goed worden opgepakt, kansen bieden om ons dorp voor te bereiden op een mooie, veilige, schone en duurzame toekomst. D66 gaat graag samen met u aan de slag om deze kansen te pakken. Want samen krijgen we het voor elkaar in Diemen.

Motie 13 Ondersteuning Duurzaamheid VvE

De gemeenteraad van Diemen, bijeen op donderdag 8 november 2018

Constaterende dat

- in de Programmabegroting 2019 in navolging op het Coalitieakkoord Duurzaam Samenleven veel aandacht is voor het verduurzamen van Diemen
- de praktijk leert dat er voor VvE's veel expertise nodig is in de aanloop naar en bij de uitvoering van een verduurzamingsplan

Overwegende dat

- er binnen een (gemiddelde) VvE slechts sporadisch een lid is met voldoende kennis van zaken om een verduurzamingsplan te kunnen voorbereiden, opstellen en uitvoeren
- de meeste leden van een VvE niet bepaald staan te springen om deel te nemen aan een VvE bestuur of commissie
- de meeste leden van een VvE bestuur op vrijwillige basis werken en dat doen naast hun baan en sociale leven
- het aantal overheidsinstanties, marktpartijen en regels waar een VvE bestuur tijdens het opstellen, voorbereiden en uitvoeren van een verduurzamingsplan mee te maken heeft overweldigend en complex mag worden genoemd

Verzoekt het college

- in beeld te brengen op welke drempelverlagende wijze de gemeente haar deel van een dergelijk proces zou kunnen vereenvoudigen
- als gemeente richting VvE's met de wil om te verduurzamen één individu aan te stellen die het VvE bestuur assisteert tijdens een dergelijk proces
- alle niet noodzakelijke eisen en voorwaarden waar een VvE bestuur mee te maken krijgt te herevalueren en mogelijk af te schaffen.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66 fractie

Kai de Haan
Herman Berkhout
Rick Poelwijk
Francus Simonetti

Motie 14 Covenant of Mayors

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen op 8 november 2018

Constaterende dat

- Klimaatverandering een van de grootste uitdaging is die de wereld de komende jaren te wachten staat

Overwegende dat

- ook gemeente Diemen de verantwoordelijkheid heeft haar steentje bij te dragen in het oplossen van dit probleem
- het wenselijk is kaart te brengen hoe Diemen bijdraagt aan het klimaatprobleem
- het wenselijk is om concrete doelen te stellen wat betreft vermindering van de uitstoot van broeikasgassen
- deze concrete doelen worden versterkt door een geloofwaardige vorm van zelfbinding

Verzoekt het college

- de haalbaarheid van toetreding tot het Covenant of Mayors te onderzoeken
- als dit onderzoek positief is de stappen te ondernemen die toetreding mogelijk maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

D66 fractie

Kai de Haan
Herman Berkhout
Rick Poelwijk
Francus Simonetti

Motie 15 Burgeramendement

De gemeenteraad van Diemen, bijeen op donderdag 8 november 2018

Constaterende dat

- er slechts beperkte mogelijkheden zijn voor inwoners om inhoudelijke bezwaren op raadsbesluiten kenbaar te maken en te behandelen bij de volksvertegenwoordiging

Overwegende dat

- de betrokkenheid van inwoners bij raadsbesluiten vergroot kan worden door hen de mogelijkheid te bieden om concrete wijzigingsvoorstellen voor te leggen per amendement

Verzoekt het college

- met een voorstel te komen dat het mogelijk maakt een burgeramendement in te dienen dat op dezelfde wijze in het besluitvormingsproces wordt meegenomen als een amendement ingediend door raadsleden
- in het voorstel op te nemen dat een dergelijk burgeramendement in behandeling wordt genomen als het wordt ondersteund door een aantal kiesgerechtigden dat ten minste gelijk is aan de kiesdeler bij voorgaande gemeenteraadsverkiezingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Kai de Haan
Herman Berkhout
Rick Poelwijk
Francus Simonetti

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Het gaat goed in Diemen. We hoorden een wethouder zeggen: het geld klotst tegen de plinten op. Toch is dit een zuinige begroting, goed rentmeesterschap zullen we maar denken.

Wij willen de samenstellers van deze programmabegroting 2019, onze ambtenaren, bedanken voor hun werk. In het bijzonder de uitleg van de heer Deutekom omdat wij er geen garen van konden spinnen en hij ons heel veel duidelijk heeft gemaakt.

Leefbaar Diemen wil graag toch een aantal punten naar voren brengen: onderwijs, toeristenbelasting, afval en de Meerlanden, cultuur en kunst, woningnood en onze motie en amendementen.

We beginnen met onderwijs. Gelukkig is er in Diemen besef dat de onderwijszorg er niet alleen is voor kinderen van 0-12 jaar maar mede door de inbreng van Leefbaar Diemen in de afgelopen periodes is het besef ontstaan dat de onderwijsverantwoordelijkheid gaat van 0-23 jaar. En nu wil Leefbaar Diemen een nieuw punt onder uw aandacht brengen. Een leven lang leren. Hiervoor heeft de rijksoverheid een Levenlanglerenkrediet voor personen van 30-55 jaar. In de Onderwijsparagraaf zou Leefbaar Diemen graag het niet overbodig vinden dat aan een leven lang leren aandacht besteed wordt. Ouders met bijvoorbeeld een taal- of een inburgeringsachterstand zijn mede de oorzaak dat peuters in aanmerking komen voor de voor- en vroegschoolse educatie. In het kader van een leven lang leren zou Diemen kunnen beginnen om bepaalde doelgroepen te stimuleren weer te gaan leren. Hiermee kunnen kansen voor de hele samenleving een positieve invloed teweegbrengen. Een leven lang leren, een nieuwe paragraaf voor Diemen: na- en aanvullende educatie.

Waar haalt Leefbaar Diemen het geld vandaan? Het budget van het onderwijsachterstandsbeleid zou aangevuld kunnen worden door een kleine onttrekking aan de reserves ter stimulering van de juiste doelgroep. Verder individuele financiering vanuit het rijksoverheidskrediet wat beschikbaar is voor een leven lang leren.

We doen er alles aan om kinderen met een achterstand in taalontwikkeling bijvoorbeeld met voor- en vroegschoolse educatie bij te spijkeren. Ook kinderen van statushouders volgen één

jaar taalonderwijs en maken gebruik van leerlingenvervoer. De verwachte kosten voor dit vervoer worden geschat op € 40.000. En er worden nog meer kosten gemaakt om de kinderen een goede start te geven in uw en ons Nederland, in ons Diemen. Leefbaar Diemen zou het goed vinden als de bron met taalachterstand, de ouders, in staat worden gesteld zich verder te ontwikkelen opdat de kinderen een betere aansluiting vinden. Trouwens € 40.000 extra voor vervoer, daar kunnen we heel wat fietsen voor kopen. Waarom kan het taalonderwijs niet hier in Diemen gegeven worden? En dan een kreet van ons: master inburgering.

Toeristenbelasting. De klompen van Leefbaar Diemen braken toen wij mochten lezen dat één belasting met 100% verhoogd wordt zonder dat de Diemense burgers hiervoor opdraaien.

Leefbaar Diemen hoeft helemaal geen deel uit te maken van het college om punten voor elkaar te krijgen. In onze beschouwingen van 2018 hamerden wij erop de toeristenbelasting te verhogen. De reactie van het college in eerdere debatten was dat het niet netjes zou zijn om afspraken met het nieuwe hotel achteraf te veranderen. In de notulen van 2 november 2017 staat de slotreactie van de wethouder over de aanpassing van de toeristenbelasting en hij zegt dan “dat neemt niet weg dat het op termijn best wel eens verstandig is om daarnaar te kijken maar volgens mij zijn we daar veel te vroeg voor.”

De Leefbaar Diemen motie 11, ingediend op 2 november 2017, is door de raad, ja u allemaal, de heer Advokaat niet, weggestemd. Voortschrijdend inzicht van deze coalitie heeft de koers een jaar later doen veranderen, de toeristenbelasting gaat met 100% stijgen. In een tarief van € 2 kunnen wij ons best vinden. In overnachtingen vanaf € 40 belasten met 5% zouden wij ons ook kunnen vinden maar dat is iets voor het volgende jaar om toe te passen. Leefbaar Diemen is blij met de toeristenbelasting verhoging. Bravo, bravo college. Fijn dat Leefbaar Diemen u op andere gedachten mocht brengen.

In de beschouwing van de vorige begroting hebben we de opmerking geplaatst over de afvalverwerker de Meerlanden. Diemen heeft 20.427 aandelen in de Meerlanden Holding. Uit het jaarverslag van de Meerlanden over 2017 blijkt dat de waarde per aandeel € 139,17 is, in totaal is de waarde afgerond € 2,8 miljoen. Aan dividend is per aandeel € 8,26 uitgedeeld, in totaal € 170.000. De dividendbelasting moet er natuurlijk nog vanaf en ik hoop niet dat we bij de ING zitten.

Leefbaar Diemen zei in de algemene beschouwingen van 2018: “Het Diemense aandelenkapitaal in de Meerlanden, ongeveer anderhalf miljoen, zouden we van de hand kunnen doen. Om gebruik te maken van diensten waarvoor men betaalt hoeft men toch geen aandeelhouder te zijn.” De informatie die wij toen hadden was fout. Als we het nu weer fout hebben horen we dit graag want 1,3 miljoen ernaast zitten kan echt niet. We hopen dat het college meer aandacht gaat schenken aan de deelneming in de Meerlanden en ons over de juiste cijfers zal informeren.

In deze programmabegroting wordt bijna niets vermeld over de aandelen en de dividenduitkering. Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat staan allemaal op nul euro. Ergens lezen we een dividenduitkering van € 104.000. We begrijpen dat u zuinig bent in de programmabegroting maar de hogere dividendbedragen die Leefbaar Diemen hier vindt willen we wel graag inzetten om de aangeboden grondstoffen beter te scheiden.

Cultuur. We koesteren onze weinig overgebleven cultuurhistorische monumenten. Met een begroot bedrag van € 10.000 is het college alles van plan zoals noodzakelijk onderhoud aan reeds bestaande kunstwerken en in openbare ruimtes kunst plaatsen wat in de betreffende buurt past. Voor die € 10.000 kunnen we de elfjes laten schilderen en de schapjes in Diemen Noord schoonspuiten. Als er nog geld over is zou het verdwenen bevrijdingsmonument in het plantsoen aan de Hartveldseweg, hoek Arent Krijtsstraat 1 herplaatst kunnen worden of laten we alles uit het verleden verdwijnen zoals de inventaris van de Oude Smidse. Enige culturele compensatie zou het college uit de leges van de bouw van de Arent Krijtsstraat 1 kunnen

vrijmaken en ons vrijheidsmonument, de uit de Diemen herrijzende meermin, weer op haar sokkel plaatsen.

Woningnood in Nederland. Leefbaar Diemen voelt zich als een roepende in de woestijn. Wij lossen de woningnood niet op, we groeien te snel, hard en onverantwoord. Stop met het maken van nog meer plannen om te bouwen bovenop de bestaande plannen. Zoek eerst evenwicht veiligheid, onderwijs, sport en recreatie. Als er geen ruimte is voor bebouwing kijk dan verder dan alleen naar de postzegelgebieden als oplossing. Stop met groeien als Park Spoorzicht, de Weilandendriehoek, de Vijfhoek, de Spoorwegdriehoek en het bedrijventerrein u lief is.

Laten we niet het brave jongetje uit de regio zijn maar gewoon volgroeid en eigenwijs.

Diemen blijft zelfstandig. Diemen, eigenwijs en Leefbaar, los van Amsterdam.

Tot slot nog even ons resumé op de programmabegroting 2019. Onderwijs: een leven lang leren doorvoeren en fietsen geeft besparingen. Afval: geef duidelijkheid over de waarde van de Meerlanden aandelen. Cultuur: we willen onze meermin terug, meer geld vrijmaken uit de leges. Groei en woningnood: vergeet niet veiligheid, onderwijs, sport en recreatie.

En dan moties en amendementen. Wij dienen geen moties of amendementen in. Wij hebben ook geleerd, tja een leven lang. Leefbaar Diemen leerde dat in de loop van het jaar moties een betere kans van slagen hebben. Eerst maar eens zien hoe onze vorige moties Airbnb en de Pastorie uitgevoerd gaan worden. Het mooiste succes voor ons nu is de verworpen motie over de toeristenbelasting die toch nog wordt uitgevoerd. Nogmaals college bravo.

Daarom aan aan het coalitieakkoord en aan deze begroting. Diemen maakt geen deel uit van dit college, wij zijn niet voor of tegen deze programmabegroting en nemen dit ter kennisgeving aan. Hoe we gaan stemmen na alle discussies aangehoord te hebben ziet u wel.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik heb geen enkel lid van het college horen zeggen dat het geld tegen de klippen op klotst, dus ik weet niet waar de heer Sikking dat gehoord heeft. Ik heb wel geconstateerd dat ondanks de wat teruglopende algemene uitkering van het rijk de begroting volgens mij sluitend is ondanks het feit wat mevrouw Wielage daarover zei. Het is wel een begroting met een linkse signatuur ondanks wat u zei van waar is de zetelwinst van GroenLinks nou te vinden want die linkse signatuur. Ik zet deze duiding graag als compliment boven mijn eerste termijn. Er wordt gekozen voor gezamenlijkheid en niet voor individualisme. Het gaat over voorzieningen die voor iedereen bereikbaar zijn en over eerlijk delen. Aan de voornemens uit het coalitieakkoord Duurzaam Samenleven worden handen en voeten gegeven. Het is al prettig wonen in Diemen en met deze begroting investeren we verder in het sociaal, duurzaam en divers Diemen. We zijn er nog niet maar we zijn wel op de goede weg naar een sterk en betrokken Diemen waar kansen zijn voor iedereen. Een sociale en veilige gemeenschap met goede voorzieningen waar het aangenaam wonen is. Vol trots verbindt de PvdA daarom haar naam aan het coalitieakkoord en aan deze begroting.

Vier zaken wil ik apart benoemen omdat ze in het oog springen en vermeldenswaard zijn. Ten eerste de aandacht die er is voor mensen die een steuntje in de rug goed kunnen gebruiken, ten tweede de voorgenomen bouw van sociale huurwoningen, ten derde de investering in de voorzieningen van onze groeiende gemeente en ten vierde ambities met betrekking tot de duurzaamheid.

Een steuntje in de rug. De Partij van de Arbeid neemt met instemming kennis van de investeringen in mensen die te maken hebben met tegenwind. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, mensen die op de rand van armoede moeten leven en mensen die te maken krijgen met schuldenproblematiek. Het college stelt € 20.000 beschikbaar voor preventief jeugdbeleid en de inzet van straatcoaches. Minstens zo belangrijk is de € 40.000 waarmee het Jeugdfonds Sport en Cultuur wordt voortgezet. De Partij van de Arbeid wil immers dat iedere jongere kan sporten of aan cultuur kan doen, ook al hebben hun ouders het niet zo breed. Voor

iedereen moet een plaats zijn in Diemen. En in dat licht vindt de Partij van de Arbeid het een goede zaak dat dat er € 100.000 beschikbaar komt om activiteiten te steunen die bijdragen aan diversiteit en onderlinge verbinding.

Het beste middel om schulden tegen te gaan is het vinden van een goed betaalde baan. Daarom neemt de Partij van de Arbeid met instemming kennis van de € 175.000 om mensen naar de arbeidsmarkt te leiden. Maar ook wie niet terecht kan bij een reguliere werkgever moet kunnen werken, bijvoorbeeld in de beschermde werkomgeving van de sociale werkplaats. Daarnaast moeten we overwegen om als lokale overheid de hand in eigen boezem te steken en banen gaan realiseren voor degenen die geen directe plaats op de arbeidsmarkt kunnen verwerven. Maar de schuldenproblematiek blijft hardnekkig. We weten dat niet alle schulden als bij toverslag verdwijnen en ook mensen met een beter betaalde baan kunnen de touwtjes niet altijd aan elkaar knopen. Daarom kan de PvdA-fractie van harte instemmen met de € 80.000 voor uitbreiding van de schuldhulpverlening. In dit kader mag niet de € 25.000 onvermeld blijven die wordt uitgetrokken om de Wmo-bijdrage voor minima te voorkomen. Daarnaast komt er ruimte voor meer personele inzet in de Brede Hoed. Terecht als je constateert dat er groeiende vraag is naar hulp bij steeds complexere zaken.

Woningbouw. Voor alle inkomensgroepen moeten er woningen beschikbaar zijn in Diemen. En de PvdA vindt het begrijpelijk en terecht dat op dit moment de meeste aandacht uitgaat naar sociale huurwoningen. Daarvoor zijn de wachttijden immers wel erg lang. We hebben in Diemen relatief veel groen en erg weinig betaalbare woningen. De PvdA-fractie spreekt hier de hoop uit dat de gemeentelijke overheid meer mogelijkheden krijgt om de vrije marktwerking te beteugelen. Het is onverdraaglijk dat in tijden van schaarste allerlei patjepeeërs profiteren over de ruggen van huurders en woningzoekenden. Met name de bewoners in de middenhuur ondervinden hiervan overlast en het is vooral in hun belang als er in Den Haag een eind zou komen aan de blijvende zucht naar liberalisatie van de huurprijzen. Speculanten en huisjesmelkers dragen niet bij aan een evenwichtige aanpak van het woningprobleem. Het zou mooi zijn als D66, VVD en CDA dat eens bij hun partijgenoten in Den Haag zouden bepleiten in plaats van, en dat hoor je soms, dat ze zich verschuilen achter zinnen als we zijn in Diemen niet verantwoordelijk voor wat er in Den Haag wordt besloten. De PvdA-fractie wil vanaf deze plaats volop steun uitspreken aan wethouder Scholten die als vertegenwoordiger van de Metropoolregio Amsterdam in overleg is met het ministerie om een vergroting van de greep van de lokale overheid op de woningmarkt te bewerkstelligen. Juist in tijden van schaarste is een regelgevende overheid noodzakelijk.

Voorzieningen. De PvdA-fractie gruwet van publieke armoede, zeker als er sprake is van persoonlijke rijkdom. Het gaat om eerlijk delen. En wij schamen ons er niet voor dat wij er in deze nog steeds voor pleiten dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. De PvdA-fractie stelt daarom met instemming vast dat het college voorstellen doet om te investeren in de samenleving. Voor een nieuw Huis van de Buurt wordt geld gereserveerd en als dat komt in bijvoorbeeld Diemen Noord moet dat natuurlijk geen kopie zijn van het huis in Diemen Zuid. Er moet recht worden gedaan aan de specifieke situatie maar het is voorspelbaar, en daarom noem ik het vanaf deze plaats met name, dat er bijzondere aandacht zal moeten zijn voor activiteiten tegen vereenzaming. De gemiddelde leeftijd in Diemen Noord zal de komende jaren stijgen en het is logisch om daar bij de vormgeving van het Huis van de Buurt rekening mee te houden.

De gemeente groeit en met genoeg stelt de PvdA-fractie vast dat het college mogelijkheden creëert om de voorzieningen mee te laten groeien. In 2021 wordt begonnen met de bouw van de spoorwegonderdoorgang. Wat ons betreft had dat wat eerder gemogen maar gelukkig staan er voor die tijd al andere verbeteringen gepland. Een nieuwe sporthal en nieuwe onderwijsvoorzieningen in 2020 en wie weet krijgt de verhuizing van de bibliotheek al voor die tijd vorm.

Duurzaamheid. Tot slot nog enkele zinnen over duurzaamheid. Op landelijk niveau zien we dat Buma van het CDA afstand neemt van het beleid en minister Wiebes wordt meer en meer een poor lonesome cowboy binnen zijn eigen partij. De eenzame strijd van klimaatridder Wiebes kopte de Volkskrant onlangs boven een uiterst interessant artikel. Gelukkig versaaft ons college niet. De PvdA-fractie is daar blij mee. Wij willen niet alleen bouwen aan een gemeente waarin het nu heel prettig is om te wonen maar ook aan een gemeente waarin het prettig blijft om te wonen zodat ook onze kinderen prettig en duurzaam kunnen leven. Dat vergt de komende jaren de nodige inspanning. En soms zullen we als politici tegen de stroom in moeten roeien. Dat is ingewikkeld. Dan moet je dus iets gaan doen wat de meerderheid van de bevolking eigenlijk niet wil maar we zullen het wel moeten doen want verkleinen van de afvalberg, dat klinkt misschien als een vanzelfsprekendheid maar als je dat via concrete maatregelen wilt bewerkstelligen zijn de tegenargumenten snel gevonden. Verkleining van de afvalberg, verduurzaming en energietransitie zal in de eerste plaats zijn eigen achtertuin moeten plaatsvinden en de ervaring leert dat de perceptie snel kan wijzigen als zaken zich in die backyard afspelen.

Ook hierbij is eerlijk delen overigens van het belang. De kosten van de energietransitie moeten niet eenzijdig bij de burger en zeker niet bij de minst draagkrachtigen gelegd worden. Ook bij de energietransitie moeten de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen en bedrijven moeten een evenredige bijdrage leveren.

Vorig jaar pleitte ik vanaf deze plaats om een zonnepanelenweide in gezamenlijk bezit te realiseren. Om onze energiedoelstellingen te halen moeten we de mogelijkheden om duurzame energie op te wekken optimaal benutten en het plaatsen van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Doorgronden die voorlopig nog niet ontwikkeld kunnen worden tijdelijk, misschien wel definitief, te gebruiken voor zonneweiden kan er veel energie worden opgewekt. Wij komen daarover met een motie.

Als het gaat over duurzaamheid, als het gaat over milieu, dan zijn sommige dingen erg makkelijk en je vraagt je af waarom is dat geen vanzelfsprekendheid. Ik denk hierbij met name aan het verlagen van de maximumsnelheid tot 80 km/h op alle snelwegen die door of langs de bebouwde omgeving gaan. Ook over dit onderwerp zullen wij een motie indienen. Wij willen een sterke, diverse, betrokken en duurzame gemeente. De linkse signatuur die wij terugvinden in de begroting is de kern van ons politieke denken en doen. Wij denken dat sociaaldemocratische uitgangspunten van eerlijk delen en sterkste schouders de hoeksteen vormen voor zo'n samenleving waar kansen zijn voor iedereen maar tegenspraak brengt ons verder. Wij gaan dus graag met iedereen en met open vizier de discussie aan want ook dat kenmerkt die linkse signatuur. Wij willen een brede coalitie en trekken graag samen op met allen die ook de schouders eronder willen zetten.

Motie 6 Snelheidsverlaging naar 80 km

De raad van de gemeente Diemen in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2018

Gehoord de beraadslaging

Constaterende dat:

- zowel verslechtering van de luchtkwaliteit als geluidsoverlast effect hebben op de gezondheid van mensen
- bij de eindevaluatie van 80 kilometerzones bleek dat voor fijnstof een daling is gemeten van 10% en voor stikstofoxiden een vermindering van 20 en 30%
- de 80 kilometerzones op snelwegen beantwoorden aan hun doel: de luchtkwaliteit in de zones is verbeterd

Van mening dat:

- een verlaging van de maximumsnelheid een relatief eenvoudige methode is om het leefklimaat in Diemen te verbeteren

Spreekt uit dat:

- het college van B&W, de individuele leden van het college en andere vertegenwoordigers van de gemeente Diemen in voorkomende gevallen actief zullen bepleiten om de snelheid op snelwegen die door of langs woonwijken gaan te verlagen van 100 km/h naar 80 km/h.

En gaat over tot de orde van de dag.

Nico Portegijs
Sofie Kuilman
Frank Geerts

Motie 7 Een zonneweide in Diemen

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2018

Constaterende dat:

- de gemeente Diemen de ambitie heeft om in 2030 klimaatneutraal te zijn
- deze doelstelling alleen kan worden gehaald als ook de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft en duurzaamheidsmaatregelen actief stimuleert
- de gemeente zichzelf een makelaarsfunctie toebedeeld als het gaat om het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op het gebied van verduurzaming

Overwegende dat:

- een zonneweide langs bijvoorbeeld snel- of spoorwegen of elders een concrete en rendabele bijdrage kan leveren aan het streven van de gemeente Diemen om in 2030 de status klimaatneutraal te bereiken
- dat niet alle inwoners van Diemen de mogelijkheid hebben om op hun eigen dak (van hun huur- of koopwoning) zonnepanelen te plaatsen
- alle inwoners van Diemen in staat gesteld moeten worden aan een collectief project mee te doen om hun steentje bij te dragen aan verduurzaming en de energietransitie

Verzoekt het college om:

- zich tot het uiterste in te spannen voor realisering van een zogenoemde zonneweide
- de inwoners van Diemen middels voorlichting te interesseren voor deelname aan dit project
- contacten te leggen met (commerciële) partijen die in staat zijn zulks project voor te bereiden en te realiseren
- de raad over de vorderingen op de hoogte te houden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Nico Portegijs
Sofie Kuilman
Frank Geerts

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Het is voor ons de eerste keer, dus we beginnen even met een inleiding en vervolgens komen we terug op de politieke vertaling van de begroting, leefomgeving en klimaat en financiën.

Als nieuwkomer in de gemeentepolitiek word je meteen in het diepe gegooid al heb je je uiterste best gedaan in de voorbereidingen na de verkiezingen toe en het vervolg. Gelukkig werden zwembandjes uitgedeeld via de themabijeenkomsten in het begin van dit jaar.

We zijn nu ruim zes maanden onderweg en we leren langzaamaan zwemmen. We houden het hoofd boven water maar nu je in de P&C-cyclus wordt gezogen wordt de structuur steeds duidelijker en raken we gewend aan de terminologie.

Het doorgronden van een programmabegroting in een document van meer dan 200 pagina's is een uitdaging. Je leert al snel dat je beter met de toelichting kunt beginnen want dat voorkomt een hoop vragen. Als Ons Diemen hebben we veel vragen gesteld die voor de doorgewinterde politicus open-deur-vragen waren maar wellicht ook eyeopeners vanwege de frisse blik als nieuwe partij. We hopen in ieder geval dat door onze vragen de begroting begrijpelijker wordt en kwalitatief toeneemt.

De eerste indrukken zijn goed. Een goede opbouw via een inleiding van de programma's en paragrafen naar toelichtingen en bijlagen. Ondanks deze goede opbouw is het lastig om alle onderwerpen een plaats te geven. Je bent geneigd direct naar de cijfers te kijken maar de onderbouwing is meer van belang, met andere woorden het verhaal achter de cijfers. De opzet per programma is helder.

Tenslotte is het onze taak vanuit onze controlerende rol om de vinger aan de pols te houden. We moeten het ook uit kunnen leggen aan onze achterban.

Complimenten voor de opstellers van de begroting. Het is elk jaar weer veel werk, ook al kan gebruik worden gemaakt van de begrotingen en ervaringen van vorige jaren. Daar schuilt ook een gevaar in want soms wordt ook oude informatie overgenomen.

Tot zover de inleiding. Dat ga ik nu naar de politieke vertaling van de begroting. De begroting wordt deels ingevuld door het coalitieakkoord van GroenLinks, D66 en PvdA. Nu we de vertaling zien in de begroting moeten we constateren dat de balans niet in evenwicht is. We willen dit in het kort toelichten aan de hand van de verkiezingsprogramma's.

D66. Ook voor de komende raadsperiode blijft voor D66 een sluitende begroting het uitgangspunt staat in het programma. De reserves moeten voldoende zijn om alle reële risico's af te dekken en de solvabiliteit moet op orde zijn. Tegelijkertijd is volgens D66 sparen voor een overheid geen doel op zich maar slechts een middel om belangrijke doelstellingen in de toekomst te kunnen verwezenlijken. Er moeten dus zorgvuldige afwegingen worden gemaakt voor het verbeteren van de financiële situatie. Als we dan naar de begroting kijken laat dat echter een negatief resultaat zien en de solvabiliteit gaat achteruit, dus we konden dat niet echt rijmen. Ook wil D66, zoals in de afgelopen raadsperiode, de lasten voor inwoners en ondernemers niet verhogen en waar mogelijk zelfs extra verlagen. We zien echter een stijging van de WOZ-waarde door de inflatiecorrectie maar die wordt niet gecompenseerd, dus ook geen punt.

Gemeentelijke inkomsten groeien ook. D66 wil dat deze inkomsten worden ingezet voor de inwoners van Diemen en dan met name op het gebied van onderwijs, sport, kunst, cultuur en recreatie zoals een middelbare school, hockeyvelden en een extra sporthal. De realisatie blijft echter achter en dan is altijd de kans aanwezig dat deze projecten niet doorgaan. Ik kom daar verder op terug bij het punt Financieel. D66 heeft zelf vier zetels maar we zien in de begroting geen duidelijke signatuur van D66.

GroenLinks. Bij GroenLinks verwacht je dat groen niet alleen een kleur is maar ook betekenis heeft in een groene samenleving. We zien dat wel terug zoals het groen van Spoorzicht, Diemberbos, plantsoenen en nu ook kleine bosjes. Gelukkig is er aandacht voor duurzaamheid in het programma. Echter, energieneutraal wonen en werken vraagt investeringen.

Investerings die op korte termijn kunnen lonen als de juiste kennis en het nodige geld beschikbaar is, aldus GroenLinks. Dan denken wij: dat gaat de goede kant op. Dan halen we de volgende passage erbij: Huiseigenaren met voldoende financiële middelen kunnen met de juiste informatie zelf zonnepanelen plaatsen. Een huurder met een klein budget kunnen we op weg helpen door in gesprek te blijven met de woningcorporaties. Veel bedrijven kunnen eigen vermogen inzetten of voor investeringen in duurzaamheid. Minder draagkrachtigen en kleine ondernemingen kunnen een zetje in de rug krijgen van GroenLinks. GroenLinks wil energieneutraal wonen en werken in Diemen voor iedereen bereikbaar maken en hiervoor de benodigde informatie geven. Tot zover het citaat uit het programma.

We staan voor een hele grote opgave maar vrij vertaald lezen wij dat het niets mag kosten. GroenLinks gooit het helemaal over de boeg van wij gaan informeren. Wij kunnen ons niet voorstellen dat door GroenLinks Diemen hiermee de duurzaamheidskalender vooruitgeholpen wordt.

We hebben de begroting gelezen en nog eens gelezen maar we kunnen maar tot één conclusie komen. In deze begroting kunnen we de signatuur van GroenLinks niet duidelijk terugvinden. We hebben de neiging om dit een PvdA begroting te noemen.

Leefomgeving en klimaat. Tot onze verbazing is er geen enkele reservering voor leefomgeving en klimaat. Wij verwachten een investeringsagenda voor de ruimtelijk-fysieke pijlers van een duurzaam Diemen: energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. De decentrale overheden krijgen de regie over de ruimtelijke inpassing van duurzame energieopwekking.

Op alle fronten zijn er dan ook genoeg partijen die aangeven dat de transitie van onze wijken naar CO₂neutraal in 2035 absoluut niet haalbaar is. Dat levert ons een interessante en lastige afweging op: de impact van een veranderend klimaat boven de 1,5 °C is van een zodanige grote schaal dat het alle inspanningen rechtvaardigt om dit te voorkomen. Immers, het is niet omdat het niet kan. Een CO₂neutrale leefomgeving is geen rocket-science. In dit geval is het, mede gezien de tijd die het proces nodig heeft, zinvol om met volle kracht aan het werk te gaan en middelen te reserveren voor plannen voor wat nodig is en daarbij te anticiperen op structurele veranderingen, voortschrijdend inzicht en technische ontwikkelingen.

De regie nemen als gemeente is goed terug te vinden in het Klimaat- en Energieakkoord. Het stellen van normen en controleren van voortgang en kwaliteit is typisch een taak van de lokale overheid. Uiteraard betrekken ze bewoners want draagvlak is belangrijk.

De investering in duurzame wijken is niet te vermijden, een grootschalige opgave met stevige financiële en ruimtelijke gevolgen. Achter elke voordeur en in elke straat zijn maatregelen noodzakelijk. De samenhang is belangrijk. Een gecombineerde aanpak, bijvoorbeeld door aanpassing aan het veranderend klimaat te combineren met het verduurzamen van de energievoorzieningen is financieel gezien logisch. Hoe zorg je dat er voldoende uitvoeringskracht is, dat de kwaliteit gegarandeerd wordt en wat is de rol van de gemeenteraad?

We hebben nog een urgente opgave in onze wijken. Ze moeten zo snel mogelijk aangepast worden aan een radicaal veranderend klimaat. Aan hittegolven en stortbuien met aandacht voor de meest kwetsbare groepen. Ook die agenda speelt nu en alle gemeenten verplichten zich ook hiervoor plannen te maken.

Een succesvolle energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie vereisen inzet van de hele samenleving. Het is van cruciaal belang dat woningbouwverenigingen, particulieren en bedrijven ook investeren, om te beginnen in hun eigen bezit. De benodigde investeringen kunnen slechts voor een deel van de gemeente komen.

Al deze maatregelen en uitvoeringen kosten geld, ook al weten we nu nog niet precies hoe. We weten wel wanneer. Ons bekruipt het gevoel dat het college het hoofd in het zand steekt

en de verantwoordelijkheden nu voor zich uitschuift. Tijd is kostbaar en daar is geld voor nodig.

Als we de gegevens van de begroting en voorgaande jaren invoeren in het rekenmodel van de VNG 'hoe financieel gezond is jouw gemeente', dan gaan alle alarmbellen af. Met name de Quickratio, de liquiditeit en de solvabiliteit baren ons zorgen. De liquide middelen staat niet ingevuld in de prognose balans maar een ruwe schatting is wel te maken. Dan komen we uit op ongeveer 0,9 wat aangeeft dat de gemeente op korte termijn moeilijk aan zijn verplichtingen kan voldoen.

De solvabiliteit deed ons helemaal schrikken. Die staat nu op 15%. Als we dat doorrekenen in het meerjarenprogramma komen we uit op 10%. Dat betekent dat de gemeente op lange termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen wat betreft de lange termijn investeringen. Wat overblijft na vier jaar is een sterfhuisconstructie en andere partijen kunnen uiteindelijk opdraaien voor het oplossen van de problemen.

Amendement 2 Naamswijziging reserve 'Stimulering van Lokale Klimaatactiviteiten'

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 8 november 2018, gelezen de Programmabegroting 2019

Overwegende dat

- in de Begroting 2019 opgenomen is het overzicht van reserves. In het overzicht staat "Stimulering van Lokale Klimaatactiviteiten"
- een Reserve Leefomgeving en klimaat beter aansluit op de programmabegroting
- de reserve aan te wenden voor het aanslingeren van het vlieg wiel Duurzaamheid Diemen
- het verlenen van leningen aan start-ups in duurzaamheid voor de gemeente Diemen in overleg met de raad
- garantstelling voor VvE's die nu moeite hebben een duurzaamheidslening te verkrijgen
- het versnellen van de energietransitie door bijvoorbeeld het aanleggen van warmtenetten die daarna overgedragen worden aan energieleveranciers of coöperaties
- de tijdelijke onder voorwaarde beschikbaar gestelde middelen uit de reserve stromen weer terug in diezelfde reserve

Besluit

het wijzigen van de naam van de reserve 'Stimulering van Lokale Klimaatactiviteiten' in de reserve 'Leefomgeving en klimaat' en de doelstelling te wijzigen in: "De tijdelijke onder voorwaarde beschikbaar gestelde middelen uit de reserve 'Leefomgeving en klimaat' stromen weer terug in diezelfde reserve."

En gaat over tot de orde van de dag.

Ons Diemen

Wim Advokaat

Motie 16 Reserve 'Leefomgeving en klimaat' i.o.

De gemeenteraad van Diemen, in vergadering bijeen op 8 november 2018

Overwegende dat

- de huidige stand van de reserve ‘Leefomgeving en klimaat’ € 40.000 is
- dit onvoldoende is om het vliegwiel aan te slingeren
- het bedrag ontoereikend is voor duurzame start-ups leningen
- met de huidige middelen bijvoorbeeld een brede klimaatbestendige wijkgerichte aanpak voor ervaring met onder andere duurzame energie, schone lucht, circulaire economie niet kan worden gerealiseerd
- het onvoldoende middelen zijn voor het tijdelijk investeren in bijvoorbeeld warmtenetten, energieopslag of slimme energienetten
- de middelen onvoldoende zijn voor het bestrijden van energie armoede

Vraagt het college

- financiële meevallers te noteren in de reserve ‘Leefomgeving en klimaat’
- de maximale dotatie in de reserve ‘Leefomgeving en klimaat’ uit de financiële meevallers tot een maximum van € 1.500.000 voor 2019 te beperken
- rijkssubsidies voor duurzaamheid te doneren in de reserve ‘Leefomgeving en klimaat’.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ons Diemen

Wim Advokaat

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Allereerst willen wij onze waardering uiten richting het college en de ambtenaren voor het lijvige document dat in leesbare en gestructureerde vorm is aangeboden. Onze insteek is om open en kritisch een en ander te beschouwen.

In onze beschouwingen zullen punten worden aangevoerd die opvallende trends behelzen van wat het nieuwe beleid heet te zijn. Het zal daarbij niet zozeer gaan om de grootte van de bedragen die ermee gemoeid zijn maar meer om de symbolische projecten die eruit spreekt, niet de kwantiteit maar de kwaliteit. We zullen op sommige punten tot voorzichtigheid manen, enige mondelinge vragen stellen en daarbij om opheldering vragen.

De programmabegroting betreft een document met veel getallen die dienen te kwantificeren wat het college denkt te gaan doen. Laat het CDA er nog eens wat getallen aan toevoegen. Het document bevat 121 maal het woord duurzaam of duurzaamheid, 76 maal woorden die beginnen met klimaat en 27 maal het woord diversiteit waarvan 9 ervan slaan op biodiversiteit.

Nu ligt er een voorstel voor een hoofdlijn van het klimaatakkoord waarin staat: we delen de ambitie om met een programmatische aanpak de ontwikkeling en uitrol van groene waterstof te versnellen plus het voornemen dat de Gasunie in samenwerking met de industrie en netbeheerders het potentieel en de vraag naar waterstofinfrastructuur in kaart gaat brengen. In aanvulling hierop meldt Netbeheer Nederland dat het huidige gasnet relatief eenvoudig geschikt gemaakt kan worden voor de distributie van waterstof. Dit blijkt uit een onderzoek van Kiwa in opdracht van Netbeheer Nederland.

De stad Leeds heeft het zelfs al in de praktijk gebracht. Het mogelijk behoud van infrastructuur zou in dit opzicht belangrijke kostenbesparende gevolgen hebben op vele niveaus. Ook voor de consument zou het kunnen betekenen dat de transitie niet te begroetelijk hoeft te worden omdat apparatuur slechts dient te worden omgeschakeld in plaats van vervangen. Waarom halen wij dit aan? Omdat wij kennelijk uiterst behoedzaam dienen te zijn met het vaststellen van een gemeentelijk programmatisch duurzaamheidsbeleid waar het

gevaar bestaat door belangrijke ontwikkelingen ingehaald te worden. Op bladzijde 105 wordt gesproken over een programma met uitvoeringsgerichte projecten, mogelijk al beschikbaar in februari 2019. Wij raden derhalve aan dit programma niet in marmer uit te hauen.

Over diversiteit. Aan het begin van mijn betoog spraken de getallen al. Integratie is uit en diversiteit is in. Maar wat behelst diversiteit? Op bladzijde 7 lezen we etniciteit, inkomen, leeftijd, religie, sekse of seksuele geaardheid. Maar gaat de diversiteit ook niet verder binnen ieder van deze groepen? Zijn er niet vele kenmerken zoals intelligentie, scholing, uiterlijk, aanleg, temperament, leergierigheid, burgerlijke staat en zelfs DNA? Is er niet zoveel diversiteit dat we uiteindelijk weer bij het individu terecht komen?

Op pagina 126 lezen we een geplande formatie-uitbreiding van een beleidsmedewerker Diversiteit (1,0 fte) met de toelichting 'Binnen het coalitieakkoord is aangegeven dat meer nadrukkelijk en integraal aandacht zal worden besteed aan diversiteit. Een plan van aanpak gekoppeld aan de hiervoor benodigde inzet zal nader worden uitgewerkt.' Kennelijk is het nu nog niet duidelijk wat deze persoon precies zou dienen te doen. Wel, wij vragen ons dat ook af. Alleen evenementen en initiatieven ondersteunen lijkt 1,0 fte niet te rechtvaardigen. En welke vormen van diversiteit worden er uitverkoren voor ondersteuning en welke niet? Wij vragen ons af of individuen hun identiteit en hun rechten moeten gaan ontleen aan een groepsidentiteit. Staat de ene groep dan verongelijkt tegenover de andere en gaan we op weg naar een parallelle samenleving? Komt er straks niet meer een mens uit Diemen aan het loket maar een moslim, lesbienne, een christen of een verguisde boze witte man? Geldt voortaan niet meer zonder aanzien des persoons maar met aanzien des persoons? Dient diversiteit zich niet af te spelen binnen de bandbreedte van onze samenhangende verworvenheden zoals onze Grondwet, de vrijheid van meningsuiting, scheiding van kerk en staat, gelijkheid van man en vrouw, om er maar enkele te noemen?

Nogmaals, wat zou die diversiteitsambtenaar of -officier gaan doen? Worden er straks quota voorstellen gedaan over het aannemen van personeel op grond van diversiteit in plaats van competentie? Worden er trainingen gegeven aan ambtenaren maar met welke inhoud? Wij willen niet geloven dat iets dergelijks de bedoeling is tenzij dat alsnog zou blijken. Maar we blijven wel met de vraag zitten wat is het dan wel? Wij kunnen het aanstellen van een dergelijke ambtenaar niet ondersteunen zonder eerst te weten wat hij of zij verondersteld wordt om te doen.

Tenslotte hebben we nog wat vragen over veiligheid en in dat kader tevens over Scheerlicht. Op pagina 35 valt te lezen: 'We zetten de inzet van beveiliging op Bergwijckpark en de Campus Diemen Zuid voort op het reguliere niveau.' Het woord regulier betekent wat algemeen gebruikt wordt, gaat het huidige niveau van beveiliging dus teruggebracht worden naar dat van andere wijken of is hier sprake van een semantische spraakverwarring? Verder, verdient het geen aanbeveling om eens te peilen hoe het gesteld is met de aangiftebereidheid, de subjectieve ervaring van veiligheid en het vertrouwen in de rechtshandhaving bij de burger? Is dit ook niet een vorm van burgerparticipatie? Hierbij wijzen we op punt 11 uit Acties en toezeggingen aan de gemeenteraad van 18 oktober jongstleden: 'Bezien zal worden of de cijfers met betrekking tot subjectieve veiligheid betrokken worden bij het nieuw op te stellen Meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid'. Wat Scheerlicht betreft, het CDA is hier steeds erg mee ingenomen geweest. Ook omdat deze vorm van handhaving ongetwijfeld mede een sterke preventieve uitwerking had en heeft op verdergaande vormen van criminaliteit. Nu lezen we op pagina 9 onder punt 2 over Scheerlicht dat in 2023 geen budget meer geraamd zal worden en op pagina 36 dat repressieve aanpak wordt omgezet in preventieve aanpak. Graag krijgen we wat toelichting op de geplande toekomst van Scheerlicht. Overigens zijn wij van mening dat het succes van Scheerlicht aantoont dat in het algemeen handhaving en preventie elkaar niet uit hoeven te sluiten.

Over preventie gesproken, het CDA is hoopvol en positief over de inzet van het preventieve jeugdbeleid inclusief straatcoaches en vinden het een goede zaak dat hier, blijkens het schema op bladzijde 13, een substantieel bedrag wordt ingezet. Te zijner tijd zouden wij graag een verslag krijgen, mondeling of schriftelijk, van bevindingen van de coaches. Ook de kunst kan bijdragen aan preventie. Op bladzijde 33 lezen wij over het streven naar een openbare ruimte die veilig, heel en schoon is. Daar dienen wij een motie over in.

Motie 12 Gemeente aanblik

De raad der gemeente Diemen in vergadering bijeen op donderdag 8 november 2018 ter behandeling van de begroting 2019-2022

Constaterende dat:

- er meerdere viaducten en gebouwen met ontsierende graffiti zijn beklad
- dit afbreuk doet aan het subjectief veilig gevoel voor inwoners en passanten
- dit afbreuk doet aan een fraai dorpsbeeld
- de ervaring uitwijst dat het potentiële bekladders ontmoedigt om tot bekladden over te gaan wanneer er al een professionele graffiti afbeelding op de betreffende gebouwen staat afgebeeld

Overwegende dat:

de gemeente Diemen zich positief profileert door een fraaie en kunstzinnige aanblik van de openbare ruimte en dat het gevoel van veiligheid wordt bevorderd

Verzoekt het college om:

in 2019 te komen met een raadsvoorstel voor het laten verfraaien van diverse plekken binnen de gemeente door middel van graffiti uitgevoerd door een professionele graffiti kunstenaar.

En gaat over tot de orde van de dag.

CDA

M.P.H. de Graaff-Nijssen

De VOORZITTER: we schorsen tot 19.20 uur en het diner is boven in de kantine.

2.b Pauze

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.

2.c Eerste reactie college op algemene beschouwingen, moties en amendementen

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Laat ik eerst met de financiën beginnen. We hebben een structureel sluitende begroting ingeleverd en na verwerking van de septembercirculaire is die ook nog steeds structureel sluitend. Wij kijken dan met name naar de structurele uitgaven en de structurele inkomsten. Die zijn over die vier jaar in evenwicht. Daarnaast hebben we ook wat incidentele uitgaven. Die rekenen we dus niet mee in het structurele saldo conform de wijze waarop de provincie de gemeenten toetst. Dus hij voldoet aan al die eisen en soms dekken we een incidentele uitgave niet uit de structurele begroting maar uit de pot die we daarvoor hebben en die heet algemene reserve. U kunt daar een heel

ander beleid voor doen maar ik werp het ver van mij dat deze begroting niet structureel sluitend is. Dat is die wel degelijk.

Dan heb ik toch nog een paar dingen die ik her en der even uit de betogen haal. Leefbaar Diemen, natuurlijk een leuke grap over de toeristenbelasting. Volgens mij heeft deze wethouder vorig jaar gezegd van laten we dat hotel eerst eens even laten starten en eens kijken of het succesvol is. Het blijkt beduidend succesvoller dan wij toen veronderstelden en dan zou je kunnen overwegen, en dat hebben we uiteindelijk ook daadwerkelijk gedaan, om die belasting te verhogen maar om nou op voorhand de belasting te verhogen voor een club die net begint, dat ging mij vorig jaar te ver maar uw opmerkingen bleven wel in mijn hoofd zitten en wellicht waren we er ook spontaan opgekomen.

Die aandelen Meerlanden, dat is een regelmatig terugkerende discussie. Die staan in onze jaarrekening gewaardeerd op verkrijgingsprijs en niet op een marktprijs. Dat kun je ook wat moeilijk doen want er is geen markt voor aandelen Meerlanden maar de Meerlanden zelf zegt daar iets over wat zou nu de intrinsieke waarde van die aandelen zijn maar in de waarderingssystematiek die wij gebruiken conform de wettelijke regelingen staan aandelen op verkrijgingsprijs.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Het is jammer dat u de aanschafprijs neemt maar in het jaarverslag van de Meerlanden staat heel duidelijk dat ze veel meer voor hun aandeel geven en dat het beter gewaardeerd wordt en dan snap ik niet waarom u dat niet opneemt want u loopt een beetje achter de feiten aan.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Daar hebben we een heel uitgebreid beleid voor over waarderingsgrondslagen in de jaarrekening. Daar komen we wellicht later over te spreken, aandelen staan op verkrijgingsprijs door uw raad zelf vastgesteld. Het kan wellicht anders. Ik moet ook kijken wat de wetgever er precies van vindt en het is fijn dat de intrinsieke waarde van die aandelen hoger is dan de verkrijgingsprijs. Het is ook niet voor niets dat wij die aandelen hebben want het is uiteindelijk een gemeenschappelijk bedrijf van een fors aantal gemeenten. Die hebben gezegd van wij willen daar langdurig en ook milieutechnisch een fatsoenlijke prestatie leveren. Daar zetten wij middelen voor in en we zijn ook nog klant. Er is geen markt. Overigens is er een afspraak dat wanneer je van je aandeel af wilt moet je het eerst aan al die andere partijen aanbieden. Dus ik denk dat het nog steeds een verstandig besluit is.

We hebben het hier in het verleden vaker gehad over het dividend van de Meerlanden. Daar zijn voorstellen geweest voor de meest krachtige bestedingen. Ik zie het dividend in principe als vergoeding over het kapitaal dat je ter beschikking stelt en dat kapitaal komt uit de algemene middelen, dus die vergoeding gaat ook naar algemene middelen toe. Overigens moet u uit de winst van de Meerlanden nou niet afleiden dat de bewoners te veel betalen en dat er daardoor winst gemaakt wordt. Als u in het jaarverslag kijkt ziet u dat die winst met name gemaakt wordt op de activiteit bedrijfsafvalinzameling en in die zin ben ik er nog steeds van overtuigd dat wij een keurig beleid op dat punt voeren.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik ben het niet met u oneens maar er komt op een gegeven moment geld binnen en daar wordt een beetje schimmig over gedaan en onduidelijk en als dat alles op nul staat, als het vreemd vermogen en het eigen vermogen en het resultaat op nul staan vinden wij dat geen goede weergave van de werkelijkheid. Zet het neer en dat u dat weer in de algemene middelen laat terugvloeien prima maar wees er nou eens duidelijk over want we hebben elk jaar weer die discussie. Die aandelen zijn veel meer waard dan dat u ooit betaald heeft. Dat is een marktwaarde. Het wordt hier ook heel duidelijk neergezet. Maak daar gebruik van. Het is alleen maar een advies, u hoeft het niet te doen, misschien dat we er

over een paar jaar een andere mening over hebben maar het is gewoon een advies. Wees helder over dit punt.

Wethouder SCHOLTEN: voorzitter, ik ben het met de heer Sikking helemaal niet eens voor alle helderheid. Uw raad stelt het een en ander vast op het gebied van waardering zoals we dat in de jaarrekening verwerken en ik stel voor dat als u het echt anders wilt neem het initiatief en ga onze financiële verordening amenderen. Kijkt u ondertussen ook even naar de wetgeving.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Stel dat u de aandelen zou willen teruggeven aan de Meerlanden. Wat krijgt u er dan voor prijs voor? Ik heb begrepen dat dat een prijs maximaal is die u ervoor betaald heeft en niet dat megabedrag waar de heer Sikking het over heeft. Klopt dat?

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Dat is in principe de werkafpraak binnen Amstel-Meerlanden. Ik sluit niet uit dat het anders gaat maar dit is een dermate theoretische beschouwing. Ik ga me er ook verder niet in verdiepen tenzij u echt zegt van we willen aandelen vervreemden. Dan gaan we de statuten opzoeken hoe dat moet maar de intrinsieke waarde zoals Meerlanden het berekent is niet wat we ervoor zullen krijgen. Zijn wij nu een hele rijke gemeente en klotst het geld over de plinten? Dat is allemaal niet het geval maar er komt natuurlijk wel degelijk geld binnen en gelukkig kunnen wij binnen onze huishouding ook een aantal nieuwe activiteiten starten die ook een fatsoenlijke financiële onderbouwing kennen. Voor incidentele uitgaven blijven we af en toe putten uit de reserve. Ik ben enigszins verbaasd over de opmerking van de VVD dat we de reserve tarieven afvalstoffenheffing aanspreken. Dat had ik niet van u verwacht. Natuurlijk spreken wij die aan want laten we even constateren dat de te veel geheven afvalstoffenheffing eigenlijk van de burgers is, dus wij proberen dat weer op een fatsoenlijke geordende manier terug te geven. Ik dacht dat dat heel goed VVD-beleid was maar ik begrijp dat je daar ook anders over zou kunnen denken.

Ik ga over op amendementen en moties maar ik ga nog even iets zeggen over solvabiliteit en liquiditeit. Natuurlijk hebben wij in deze gemeente een vrij stevige schuldpositie. Is die behapbaar? Ja, die is behapbaar maar dan moeten we met name naar de meerjarenraming kijken of wij in staat zijn rente en aflossing ook daadwerkelijk uit de exploitatie te betalen. Het antwoord is ja, dat kunnen we. Dan kun je vervolgens nog gaan twisten met elkaar of je moet lenen of dat je eerst heel veel moet sparen voordat je die school gaat bouwen. Dit college kiest ervoor om te zeggen van daar lenen we geld voor en we gaan wel degelijk flink investeren in bijvoorbeeld schoolgebouwen en we letten voortdurend op of op termijn de rente en aflossing ook daadwerkelijk opgehoest kan worden. Dat is zo.

De liquiditeitspositie van een gemeente is altijd laag en wat mij betreft kan die niet laag genoeg zijn. Dan kun je daar wellicht uit afleiden dat we niet in staat zijn over een week de salarissen te betalen of iets anders. Ik wil daar best wel een keer apart met u over praten maar de liquiditeitspositie is in die zin een statische informatie want er komt elke dag geld binnen en er gaat elke dag geld uit en waar wij met name op sturen is of we in de lopende jaren voldoende evenwicht hebben. Ga je in je begroting liquiditeitsposities begroten? Nee, dat is volstrekt niet nodig omdat we een evenwicht van inkomsten en uitgaven hebben en wij zijn geen bedrijf dat op het overnamepad is en daardoor een geweldige liquiditeitspositie moet hebben om weet ik veel wie uit te kunnen kopen. Dus ik vind dat verder heel passend. Als u uit die getallen afleidt van gemeente, je moet op termijn voorzichtig blijven. Met die conclusie kan ik het met u eens zijn.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Waar het met name om gaat is dat de liquiditeit niet in de prognosebegroting was opgenomen en dan denk je van als je aan de ene kant wat mist, mis je ook wat aan de andere kant. In een balans is alles in evenwicht. Daarom heet het een balans. Verder stuurt u ons een leningenportefeuille van in totaal 51 miljoen. In de kadernota staat alleen een portefeuille van 58 miljoen. In de prognosebalans staat een bedrag van 65 miljoen. U kunt wel roepen van het is allemaal goed en ik heb het helemaal onder controle maar de informatie die u verstrekt wekt geen vertrouwen.

De VOORZITTER: heeft u daar technische vragen over gesteld?

De heer ADVOKAAT: voorzitter, daar zijn technische vragen over gesteld.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Als u vraagt wat de leningenportefeuille is, dan krijgt u antwoord wat de leningenportefeuille is. Als u vraagt wat de leningenportefeuille zou zijn per 31 december 2019, dan zullen we daar een prognose van sturen. Ook de leningenportefeuille is niet statisch. Daar vinden voortdurend veranderingen in plaats en wij zijn er op uit om zo min mogelijk langlopend geld aan te trekken maar af en toen moet je iets. Dus als u uw vraag precies stelt krijgt u ook precies antwoord.

Ik ga over naar de moties en amendementen. VVD en Ouderenpartij Diemen pleiten er weer voor dat wij gaan meewerken aan een oplossing voor een andere locatie voor de groepspraktijk eendachtig de regels en rek. Ik denk dat de regels en rek hier niet van toepassing zijn. Waar wij in ons ruimtelijk ordeningsbeleid rekening mee houden is dat er ruimte is voor maatschappelijke voorzieningen, ook in de nieuwbouw, ook in Holland Park. Dat is de plek waar dit soort activiteiten moet landen en ik lees uit uw motie dat u indirect oproept van laat het gewoon op dat bedrijventerrein zitten. Die discussie hebben we eerder gehad. Het bedrijventerrein is voor bedrijven en een groepspraktijk met alle aanloop hoort wat ons betreft niet op een bedrijventerrein en daar blijven wij bij.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Waarom is op dat bedrijventerrein dan wel een sportschool toegelaten?

Wethouder SCHOLTEN: omdat uw raad in het verleden heeft vastgesteld dat we op het bedrijventerrein beperkt activiteiten toelaten die behulpzaam kunnen zijn bij het vestigen van bedrijven en daar zat onder andere een sportschool bij omdat een aantal mensen voor, na of tijdens hun werk graag even willen sporten. In datzelfde beleid hebben we ook gezegd dat er beperkt horeca mag zijn als dat ondersteunend is aan die bedrijfsactiviteiten. Dat is beleid dat u zelf heeft vastgesteld en waar deze wethouder niet alleen uitvoering aan geeft maar ook hartelijk uitvoering aan geeft omdat ik het met dat beleid volstrekt eens ben.

Motie 3 Verhuiscoach. Wat het college betreft een volstrekt overbodige motie. We hebben ruimte gemaakt in ons Brede Hoed Team een aantal uren die gericht zijn op wonen en daar vallen in principe dit soort activiteiten ook onder. De corporaties hebben verhuiscoaches in dienst. Dat is twee of drie weken terug nog eens uitgebreid toegelicht in een fietstocht met Rochdale. Dus als wij er tijd in moeten steken vanuit de Wmo-pet in brede zin, dan doen we dat en het college heeft daar ook capaciteit voor toegevoegd aan De Brede Hoed.

Motie 6 Snelheidsverlaging naar 80 km. Wij ondersteunen hem van harte en we doen ook veel ons best om dat overal onder de aandacht te krijgen. Wij gaan niet over de snelwegen en de oproep van de PvdA bevat overigens niet alleen een oproep aan het college maar ook aan alle andere vertegenwoordigers van de gemeente. Dus dat kunnen wij ondersteunen.

Levensloopbestendig bouwen in nieuwe appartementen, een motie van VVD en Ons Diemen. Als ik hem gewoon lees van er moeten woningen zijn met beperkte drempels, voldoende brede toegangsdeuren en verkeersruimtes waar een rolstoel ook gepasseerd kan worden door

iemand die gewoon loopt. Die motie wordt al jaren uitgevoerd omdat dit in de bouwregelgeving is opgenomen, minimale maten waar rekening is gehouden met een rolstoel in algemene ruimtes in de woning zelf en een drempelhoogte van maximaal 2 cm is voorgeschreven, hellingbanen als de hoogteverschillen groter zijn. Dat is een standaard onderdeel van de bouwregelgeving. Daar voldoet elke appartement aan tenzij het maar twee of drie bouwlagen heeft. Dan is die op een aantal punten wat minder toegankelijk omdat daar de verplichting van de lift vervalt. Dus ik begrijp de zorg. Ik vind het jammer dat u dat overigens alleen op middeldure huur projecteert want volgens mij zijn er in diverse inkomensgroepen mensen met lichamelijke beperkingen maar verder overbodig.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Inderdaad, ook voor gebouwen tot drie verdiepingen zouden wij graag zien dat dat ook dat toegankelijk is voor ouderen, dat daar een lift in zit, dat daar drempels zijn die niet in de weg zitten. Bijvoorbeeld bij Diemerburg, dat is nog niet zo lang geleden gebouwd. Ik weet niet of de bouwverordening waar u over spreekt er toen nog niet was, daar spreken we mensen die zeggen van je kunt hier met een rolstoel niet wonen want je komt al niet het balkon op, je komt moeilijk naar binnen. Nog steeds zijn die niet geschikt voor echte ouderen om daar te blijven wonen. Dus wij zouden willen pleiten dat alle woningen, alle appartementen die nu nog gebouwd worden voor oudere mensen toegankelijk zijn dat ze daar goed kunnen wonen. Als je kijkt naar alle sociale huurwoningen.

Wethouder SCHOLTEN: voorzitter, die bouwregelgeving is uit 2012.

Mevrouw WIELAGE: als je kijkt naar alle sociale huurwoningen in Diemen Zuid of de meeste appartementen zijn zonder lift, zijn niet toegankelijk, zijn echt moeilijk om te wonen voor die oudere mensen. Die willen daar ook graag uit. Dat geldt ook voor de eengezinswoningen waar mensen inmiddels in zitten want die wijk is uit 1975, die mensen wonen er nog steeds en die kunnen daar niet blijven wonen. Wat wij ook bedoelen, wij zeggen niet van doe dat alleen voor middeldure huur. Wij willen alleen van u graag een financiële onderbouwing zien of het wellicht met middeldure huur makkelijker te realiseren is dan met sociale woningen. Dat zouden we graag van u willen zien. Als het ook in de sociale woningen kan zijn wij de laatste die zeggen van dat u dat niet moet doen. Natuurlijk wel.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. De regelgeving uit 2012 schrijft dit allemaal voor. Dat betekent dat alle nieuwe woningen daaraan voldoen. Eengezinswoningen zijn wat lastiger bereikbaar op de eerste etage. Daar schiet de huidige bouwregelgeving tekort en dat geldt ook voor nieuwbouw, dat geldt ook voor appartementengebouw van één of twee bouwlagen. Wil je daar liften in, dat kan je altijd doen maar dan gaan we ook meer bouwlagen bouwen want dat moet ook weer ergens zijn rendement hebben. Overigens ken ik in Diemen op dit moment geen enkel plan met een appartementencomplex met een bouwhoogte onder de vier bouwlagen. Dan ziet de bouwregelgeving er vervolgens op toe dat het op een goede manier gebeurt.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Het gaat erom dat alle woningen die er nu zijn in Diemen Zuid meer dan drie of vier bouwlagen hebben maar allemaal niet toegankelijk zijn voor ouderen. Die moeten daar met z'n allen weg op den duur want iedereen blijft langer thuis wonen. Dus de vraag is dus: alles wat we nieuw bouwen, ook lagere bouw, alles wat u bouwt, of het nou een, twee, drie, vier of 10 verdiepingen is, dat het inderdaad toegankelijk is.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. U kunt wijzen naar bestaande bouw. Daar ziet uw motie niet op toe, dan moet u een andere motie indienen en de huidige bouwregelgeving voorziet in de voorgeschreven breedte van verkeersruimtes met voldoende ruimte, drempels

van beperkte hoogte. Dus in die zin is die overbodig maar als u een andere bedoeling heeft, dan stel ik voor dat u ook een andere motie indient.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Misschien is het handig dat u de motie even goed leest.

Wethouder SCHOLTEN: de gemeenteraad binnen drie maanden te informeren over de mogelijkheden en financiële consequenties ten aanzien van de keuze voor het uitsluitend nog levensloopbestendig bouwen van appartementen. Volgens mij gaat het over dingen die nog gebouwd moeten worden en u wijst voortdurend naar dingen die er al staan. Ik denk dat ik het heel helder lees en als u echt over bestaande gebouwen, dan moet u een andere motie indienen.

Ons Diemen heeft een motie en een amendement over stimulering van lokale klimaatactiviteiten en de reserve leefomgeving en klimaat in oprichting. Laat ik even beginnen met het amendement. Wat dit college doet is structureel elk jaar geld vrijmaken voor klimaatactiviteiten. Sommige van uw leden merken daarbij op dat ze nog onvoldoende invulling hebben gezien van wat u daar allemaal precies voor gaat doen. Die invulling gaan wij maken maar er is dus structureel geld voor beschikbaar. Wat u gezien heeft is dat er in het coalitieakkoord ook al geld in 2018 vrijgemaakt is. Dat gaan we niet op krijgen. Dus in dit geval schuiven we dat door. Daar zitten wat ons betreft geen voorwaarden aan dat dat geld is dat weer terugverdiend moet worden en een soort revolving fund wordt. Dat willen wij ook niet. Het zijn echt gerichte uitgaven. Komt u verderop een keer met een plan waar bijvoorbeeld de financiering van de zonneweide van de PvdA wat lastig is bij particulier initiatief en de gemeente moet garant staan et cetera, dan komen we hier apart praten want dat zijn wat mij betreft in principe budgettair neutrale operaties waar u wel een kredietbesluit over moet nemen maar we gaan geen geld in fondsen stoppen. De bedoeling is dat het geld jaarlijks vrijgemaakt wordt en jaarlijks ook beschikbaar is voor stimulering van lokale klimaatactiviteiten.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. De herbenoeming en een nieuwe doelstelling geven aan een bestaande reserve heeft de bedoeling om de steeds meer gefragmenteerde milieumaatregelen als Steenbreek of zonneweiden, dat we dat integraal als één project op het gebied van duurzaamheid aanpakken en niet allemaal in losse aparte stukjes. De bedoeling is dat wij een reserve vormen en de drive-functie van Duurzaam Diemen op gang houden en daar het voortouw in nemen. Dan kunnen we wel voor 4 ton aan personeel besteden maar daar gaat het dus niet om. Het gaat erom dat we een stukje uitvoering kunnen doen.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Leest u de begroting goed. We hebben jaarlijks geld voor initiatieven uit de maatschappij, bijvoorbeeld Daarom Duurzaam Diemen. Dat is structureel, dat komt elk jaar terug. Er komt ongetwijfeld begin volgend jaar een uitgebreid plan van het college met welk beleid we dat in gaan zetten. Het feit dat er structureel geld voor is betekent dat het ook langdurig beschikbaar is. Dus dat betekent dat als er programma's zijn die over meerdere jaren lopen, dat we dat ook over meerdere jaren kunnen doen en dat initiatiefnemers ook de zekerheid hebben dat er in de structurele begroting daar ruimte voor is.

Vervolgens een voorstel om alle financiële meevallers te doteren in de reserve leefomgeving en klimaat. Wij werken zo min mogelijk met gerichte reserves. We hebben een algemene reserve. Dat staat voor allerlei zaken open voor incidentele uitgaven overigens, niet voor structurele uitgaven en daar vallen ook klimaatdoelstellingen onder maar wellicht ook gewoon de aanleg van een school of een transportmiddel voor warmte. Dus ik wil die beperking niet

aanbrengen. Financiële meevallers komen uit alle hoeken en gaten. Dat gaan we allemaal keurig in de algemene reserve verantwoorden en u gaat er uiteindelijk over voor waar die algemene reserve voor ingezet wordt en ik zou als ik u was niet mezelf verplichten om dat allemaal in één potje te stoppen en je vervolgens vleugellam te maken op allerlei andere beleidsonderdelen.

Wethouder NUIJENS: dank u voorzitter. Dank aan de raad voor al het werk dat u heeft verzet en de vele technische vragen die zijn gesteld. Dank ook voor de vele opmerkingen en kritiek. Ik kan niet op alles ingaan. Ik zal mijn betoog proberen te gebruiken om enkele moties en amendementen te belichten en vooral wat aannames en een aantal feitelijk onjuiste stellingen te weerleggen en zo kom ik bij mijn vrienden van het is niet goed of het deugt niet oftewel de VVD want die stelt een zeer pregnante vraag en dat is de vraag die het makkelijkste te beantwoorden is.

Mevrouw Wielage stelt de vraag: wie zit er nu te slapen. Het antwoord op die vraag is de heer Prins, mevrouw Herder, mevrouw Wielage, de heer Jägers en de heer Timmer, want als u één belletje had gepleegd waarde vrienden, als u één technische vraag had gesteld over de biomassacentrale, dan had u hier geen onverstandige en onhandige motie ingediend die het college, die er niet over gaat, oproept om allerlei dingen te doen. Dan had de fractievoorzitter van de grootste oppositiepartij, volgens mij een van de langst zittende raadsleden die we hebben, hier niet gesteld dat Nuon zomaar hier een biomassacentrale mag bouwen waarin ze allemaal hout mag verbranden. Dat weten we helemaal niet. Meneer Prins stelt allemaal dingen in zijn motie die we ook niet weten. Biomassa is per definitie viezer dan steenkool? Geen idee, weten we niet. Of er hout verbrand gaat worden in de biomassacentrale, dat weten we ook niet.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Ik denk dat het juist goed zou zijn als u het wel zou weten. Wij zijn hier ook op gestuit nog maar kortgeleden, overigens na de sluiting van de termijn van de technische vragen maar dat terzijde. Ik heb het niet voor niets geagendeerd maar het is natuurlijk bedoeld om u de gelegenheid te geven om wel met feiten te komen en niet te zeggen van wij weten het niet.

Wethouder NUIJENS: voorzitter. Ik zeg nooit ik weet het niet behalve als ik het niet weet en dat is in dit geval niet het geval. Echter, de heer Prins is raadslid en daarmee onderdeel van het openbaar bestuur van de gemeente Diemen en wat is nou de ironie, en dat blijkt ook uit een simpele Google poging, dat degene die het besluit gaat nemen of er een biomassacentrale in Diemen komt de gemeenteraad van Diemen is. Daarom is het ook uitermate onverstandig en nogal onhandig om hier zonder dat u de juiste informatie tot uw beschikking heeft en zonder dat u ook ambtenaren of het college om die informatie heeft gevraagd.

De heer PRINS: als u hiermee suggereert dat u over die informatie wel beschikt, dan had u die proactief aan de raad moeten aanbieden zodat wij deze motie misschien verstandiger hadden kunnen formuleren. U blijkt al over meer informatie te beschikken dan wij.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, het college beschikt in de regel altijd over meer informatie dan de raad en dat is niet omdat wij informatie achterhouden maar omdat hier allerlei mensen zitten die dingen weten. Ik weet niks, ik vind alleen maar dingen even voor de duidelijkheid. Dan weet u wat de rolverdeling is. Er is geen enkele informatie voor u achter gehouden meneer Prins en de suggestie is ook onbetamelijk.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Waarom wij met de heer Prins met deze motie hebben meegetekend was omdat ik wel had gegoogled en gezien dat daar hout verwerkt zal worden. Ik heb dat ook met de heer Jägers uitgebreid besproken. We hebben daar wel naar gekeken, dus dat dat wel zou gebeuren en wij vonden het een contradictie dat wij hier gaan zeggen van als je nu allemaal je open haard even niet gebruikt want dat is veel beter en vervolgens dat we bij de Nuon centrale wel hout gaan verstoken. Voorts las ik op Twitter dat u, terwijl we het over de minicentrale hadden op de Sniep, zei van we waren er ook niet blij mee maar het bleek dat het kon in de tenderovereenkomst. Dat hebben we ook gehoord met het gas opnieuw aanleggen op de Sniep. Ja, het kon nu eenmaal. Als we dat van te voren hadden geweten hadden we dat liever niet gehad. U zegt zelf ook we hebben het liever niet maar ja, het kon nu eenmaal volgens onze eigen tendervoorwaarden en dan denk ik, daar zit u aan de knoppen. Wij zijn er niet bij als die tenderovereenkomst wordt getekend en het is natuurlijk prachtig dat onze inwoners van alles vragen maar denk dan zelf ook even na voordat er zo'n overeenkomst wordt getekend want wat u zelf zegt, we zijn er zelf eigenlijk ook niet blij mee, allemaal achteraf.

Wethouder NUIJENS: voorzitter vooropgesteld. U mag er als raad altijd allemaal van uitgaan dat wij even nadenken voordat wij iets doen. Dus wat de vraag ook is, we hebben even nagedacht. Dat voorop en ook even daarna. We hebben even nagedacht en als ik daarop te corrigeren ben laat mij graag door de voorzitter corrigeren.

Mevrouw WIELAGE: we zitten hier niet in Amsterdam, we zitten hier in Diemen.

Wethouder NUIJENS: dank u voorzitter. Het klopt dat ik heb getwitterd dat wij niet blij zijn met de mini biomassacentrale op punt de Sniep. Dat is een uitspraak waar ik ook achter sta. Dat wil overigens niet zeggen dat hier iemand heeft zitten slapen op het moment dat die tendervoorwaarden vastgesteld werden want u weet net zo goed als ik dat het feit dat wij hier iets niet prettig vinden niet betekent dat je altijd het instrumentarium hebt om het te voorkomen. Daarnaast is bij punt de Sniep gestuurd op de EPC-waarde.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Was het te voorkomen geweest of niet?

Wethouder NUIJENS: dat zou ik moeten navragen. Ik ga ervan uit dat er geen reden was om het te voorkomen want er is op de EPC-waarde gestuurd en die is uitermate gunstig maar ik ga even door met het punt over de biomassacentrale want de suggestie dat wij allerlei informatie hebben. Dat is niet het geval. We hebben een aanvraag van Nuon. We hebben schriftelijke vragen van de fractie van GroenLinks en we hebben de omgevingsdienst die bestuurlijk opdrachtnemer is van het college van Diemen namens u die de door Nuon geleverde informatie objectieveert in een vergunningsaanvraag.

Dan even de kern waarom ik u zonet kritisch bejegende en ik doe datzelfde als wethouder want ik werk voor de raad en de raad niet voor mij maar u doet hier uitspraken die uw eigen positie als bevoegd gezag ondermijnen. Dat vind ik onverstandig van de VVD en de Ouderenpartij Diemen want u bent namelijk degene die zelf, gebaseerd op feitelijke geobjectiveerde informatie die wij als college zullen proberen zo snel mogelijk maar wel met alle betrachte zorgvuldigheid bij u aan te leveren, zal moeten besluiten over de biomassacentrale. Niet de provincie. U als gemeenteraad van Diemen door een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Dan een cruciale opmerking daarover. Op het moment dat u zich vroegtijdig te veel verliest in een politieke rol, in uw rol als volksvertegenwoordiger en uw kaderstellende rol vergeet en zou straks in januari, in februari als het hier aan de orde is de verklaring van geen

bedenkingen afwijzen en dus besluiten dat omdat u het, en het is een smalle afweging die de wetgever u gunt als raad, dat is niet ben ik voor of ben ik tegen biomassa. Stel dat u straks besluit om op grond van het criterium goede ruimtelijke ordening de biomassa-aanvraag van Nuon af te wijzen en die zou bij de rechter belanden en er zijn hier al allerlei uitspraken gedaan door raadsleden die als vooringenomen zouden kunnen worden weggezet door Nuon, dan verzwakt u daarmee de positie van het besluit wat deze raad nog moet nemen.

De heer PRINS: voorzitter, begrijp ik nou dat wij het qua standpunt over de wenselijkheid van die biomassacentrale eens zijn maar dat u een ander tactisch inzicht heeft hoe je dat het beste kunt verwoorden. U zegt eigenlijk die motie komt te vroeg maar ik constateer ook dat u gebruik maakt van uw positie om de raad een lesje te leren hoe de wet in elkaar zit en hoe de raadspositie is maar dat maken we zelf wel uit.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, als de heer Prins zelf wil uitmaken hoe de wet in elkaar zit, dan gun ik hem dat maar dat lijkt mij onverstandig.

De heer PRINS: hoe wij onze rol daarin horen te spelen maken wij zelf uit en als u anticipeert op een eventuele gang naar de rechter. Zover zijn wij nog niet eens want wij hebben niet meer dan de informatie die wij in deze motie hebben verwoord en u komt vanavond nu al met aanvullende informatie die wij niet wisten.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, ik kom niet met aanvullende informatie die u niet weet. Ik schets u slechts de wettelijke vastgelegde bevoegdheden. Dat is het enige wat ik tot nu toe heb gedaan.

De heer PRINS: maar dat weten wij.

Wethouder NUIJENS: dat blijkt niet uit uw motie meneer Prins want u roept het college op om alles in het werk te stellen om een biomassacentrale te voorkomen waar u zelf het bevoegd gezag van bent. Dus u roept mij op om iets te doen waar u zelf toe bevoegd bent. Uw motie wekt dus de indruk dat u dat niet weet.

De heer PRINS: wij weten wel wat onze bevoegdheden zijn maar wij willen graag u aan onze zijde hebben als het gaat om die biomassacentrale en ik denk dat er het nodige zendingswerk verricht moet worden want dit is een zeer recent iets wat bekend is geworden via een persbericht van Nuon en een debat in Provinciale Staten. Daar is het eigenlijk mee begonnen. Er ligt ook al een aanvraag voor een vergunning bij de provincie maar u heeft gezegd dat het volgende maand bij ons op de agenda staat.

Wethouder NUIJENS: nee, dat heb ik niet gezegd maar ga verder. Dat heb ik niet zo willen zeggen.

De heer PRINS: dat is ons wel bekend. Het onderwerp is geagendeerd in de bestuurlijke termijnagenda voor december.

Wethouder NUIJENS: dat klopt voor zover wij dat gaan halen maar ga verder.

De heer PRINS: dus wij krijgen daarover besluiten maar dat is het enige wat wij wisten.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, ik constateer slechts. Laat ik mij beperken tot de motie. Vervolgens even over de vraag of u een medestander of een tegenstander van biomassa aan uw zijde treft. U weet misschien iets van mijn persoonlijke politieke opvattingen maar ik vind het hier echt mijn taak om u nu te zeggen dat dit college zo lang mogelijk alle kaarten tegen de borst zal houden als het over biomassa gaat en dat is ook in het belang van deze gemeente. We zijn met de omgevingsdienst in gesprek. We proberen alle informatie die ons in hoog tempo wordt aangeleverd zo snel mogelijk te verwerken en te objectiveren. Dat is niet simpel want het is niet onze eigen ambtelijke capaciteit. Het moet ingekocht worden bij een externe partij, namelijk de omgevingsdienst, en vervolgens is het primair onze taak om u als raad van alle mogelijke informatie te voorzien om tot een goede afweging te komen. Als ik dus morgen in het Diemer Nieuws zou roepen never nooit biomassa in Diemen, dan geef ik Nuon argumenten, ja meneer Prins, bij de rechter later en dat is onverstandig en u doet dat onbedoeld door deze motie in te dienen. Ik zou slechts de indieners daarom willen vragen om de motie niet alleen niet aan te nemen maar op dit moment alstublieft in te trekken omdat ik het onverstandig zou vinden als u er als raad enerzijds dan wel anderzijds nu een uitspraak over zou doen.

De heer PRINS: voorzitter, wij doen in de motie een oproep aan het college, niet meer dan dat. Als dat al niet meer mag en wat u er verder mee doet, dat is aan u maar wij mogen als raad u oproepen om iets te doen wat wij belangrijk vinden.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, ik ga mijzelf niet herhalen maar u roept mij dan op om iets te doen waar u zelf over gaat, dus dat is gek en dat zou je kunnen opvatten als een calimero-gedrag vanuit de raad maar dat laat ik dan ook aan u want u heeft gelijk, meneer Prins, dat is aan u.

Dan de vraag van de heer Prins over het collegeprogramma van een half jaar geleden en het verschil tussen die 6 ton in duurzaamheid en de 4,5 nu. Dat is simpelweg een technisch ding. Een groot gedeelte van dat geld, daar heb ik een uitgebreid debat over gehad met de heer Jägers, is toegekend in de tweede begrotingswijziging 2018 in dezelfde raadsvergadering toen wij het debat voerden over de kadernota. Dus dat moet de verklaring zijn voor dat verschil. Dan nog de opmerking meneer Prins, ik hoop u toch met iets blij te kunnen maken vandaag, dat u graag de prioritering van de uitgangspunten van het duurzaamheidsbeleid van het college zou veranderen. We zijn het eigenlijk gewoon eens. Wat u aan mij vraagt is de tekstvolgorde omdraaien want er is geen prioritering bedoeld in wat hier staat opgeschreven. Er komt een longlist met dingen die we al deden, die goed gaan en waar we mee doorgaan. U zegt daar overigens over, u wordt niet geïnspireerd door termen als voortzetten en intensiveren, het zij zo, ik kan het lijden. U inspireren is een mooie bijvangst maar niet de primaire taak van dit college.

Dan zegt u vervolgens de reservering voor 18 miljoen is er niet. Nee, laat ik heel duidelijk zijn, die gaat er ook nooit komen en dat is niet omdat GroenLinks als grootste partij van deze gemeente haar zin niet krijgt maar omdat het onhandig en onverstandig zou zijn om 18 miljoen uit te trekken omdat u op de achterkant van een bierviltje heeft uitgerekend dat dat nodig is want die 18 miljoen is natuurlijk niet bedoeld om uit gemeentelijk geld de hele energietransitie te betalen. Dat is gewoon al het totale geld wat nodig is. Daar zit dus ook rijksge­ld in, daar zitten ook investeren van particulieren in. Ik denk ook dat, zo links als u bent, zo links als ik ben, dat u niet wilt dat we dat allemaal van belastinggeld gaan doen, in ieder geval niet van gemeentegeld.

Over de biomassacentrale. We zijn ontzettend hard bezig om de schriftelijke vragen van GroenLinks te beantwoorden. Even voor uw begrip. Dat is al qua expertise veel om uit onze

eigen organisatie te trekken. Ze zullen dus ook te laat bij u arriveren. Dus mocht u denken dat ik op een berg info zit die u niet heeft. Nee, ik wacht ook met smart. De opmerking van de VVD de grote opgave voor de komende jaren is de energietransitie. Er moeten hiervoor op korte termijn concrete plannen komen, tot zover eens, zodat de raad kan inschatten of de genoemde bedragen reëel zijn. Laat ik daar u ook gewoon uit de droom helpen, dat zijn ze niet en dat zullen ze ook nooit worden. Dan hebben we dat ook opgelost. Dat komt overigens ook, mevrouw Wielage, en dat heeft u misschien in de krant gelezen, omdat wij met smart wachten tot uw kabinet, sorry ons kabinet, komt met een uitwerking van het Klimaatakkoord wat nu weer is uitgesteld. Er zitten ontzettend belangrijke instrumenten in. Instrumenten als de gebouwgebonden lening, andere mogelijkheden en financieringsinstrumenten voor huiseigenaren of bijvoorbeeld middenhuurders, andere mensen die de VVD belangrijk vindt, om de energietransitie te kunnen betalen. Dus de mate van concreetheid van mijn plannen zal in hoge mate samenhangen, omgekeerd evenredig zijn aan de vaagheid van het kabinet. Die is groot, dus dat zegt misschien ook iets over de concreetheid waarmee wij dan zelf tot het juiste tempo kunnen komen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Daarom is het ook zo jammer dat GroenLinks niet mee heeft gedaan en zich heeft teruggetrokken. Zonde is dat want anders was het allemaal veel sneller gegaan.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, ik zit hier niet als partijpoliticus maar dat er partijen zijn die een bepaalde ondergrens hebben voordat zij vinden dat te veel aan hun kernwaarden is getornd, dat vind ik een fijn politiek feit.

Dan kom ik aan de moties en amendementen. Over biomassa heb ik geloof ik al iets te veel gezegd. D66 met het Covenant of Mayors. Wij onderzoeken graag de haalbaarheid. Een sympathieke motie. Ik geef u wel de kleine winstwaarschuwing dat als we niet meerwaarde zien, de burgemeester lacht vanwege de grap die wij intern hebben dat we ook wel willen weten op welke mooie locaties die burgemeester dan op visite mag om over dat Covenant of Mayors te praten. Sympathiek maar stel dat we concluderen sympathiek maar niet meer dan dat, dan kan het ook zijn dat we bij u terugkomen en zeggen we denken dat we de doelstellingen ook halen zonder toe te treden.

Het VvE amendement. Ook van de fractie van D66. Het heet een motie maar het is de facto een amendement want u vraagt ons om een medewerker aan te stellen. Dat vind ik veel voor VvE's alleen, zeker gezien we geen 4 ton maar een beperkt bedrag hebben voor extra ambtelijke capaciteit. Een reden om veel te verwachten van VvE's is omdat ze een grotere slagkracht hebben dan individuen alleen omdat ze collectieve installaties hebben et cetera. Dus het is absoluut niet dat ze geen aandacht van het college hebben. Het is iets dat wat mij betreft terug zal komen in het beleid maar u bent nu zo specifiek in hoe u hem uitgevoerd wilt hebben dat ik denk van kijk nog even naar wat is nou het doel en op welk middel gaat u zitten. De zonneweide, meneer Portegijs c.s., zeer sympathiek. Daar staan we positief tegenover met de kleine kanttekening dat het wel eens een zonnetalud zou kunnen worden en dat we de weides, voordat meneer Sikking zenuwachtig wordt als we bouwlocaties hebben volgelegd met zonnepanelen, dat gaan we dus niet doen maar spoor-, snelwegtaluds et cetera zeker. Leefomgeving en klimaat. Daar heeft wethouder Scholten al iets over gezegd. Ik wil daar alleen nog aan toevoegen dat wij natuurlijk in alle portefeuilles. Wij hebben gewoon lopende budgetten openbare ruimte. Het is niet zo dat we het geld in de openbare ruimte, wat gewoon in de lopende openbare ruimte begroting zit, aan niet-duurzame dingen uitgeven en dan nog wat geld van duurzaamheid pakken voor een plus, dan maken we het daar nog een beetje minder erg. Nee, we proberen integraal duurzaam te werken. Als de heer Klaasse een school bouwt zorgt hij ervoor dat het zo klimaatneutraal mogelijk schoolgebouw is. Dat ziet u niet

terug in mijn klimaatbegroting, dat ziet u wel terug in de onderwijsbegroting of in de investeringsbegroting van de heer Klaasse. Als de heer Scholten nieuwe woningen bouwt worden daar allerlei duurzaamheidseisen aan gesteld. Die ziet u terug in de grondexploitatie. Die ziet u niet terug in mijn klimaatbegroting.

De heer PRINS: voorzitter, ik dacht toch dat u daar zat als college en als u nou de indruk gaat wekken dat ieder voor zich een school bouwt of woningen neerzet. U praat namens het college en doe dat dan ook.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, iets met spijkers en laag water. Natuurlijk zit ik hier namens het college.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Wat ik beoog te bereiken is dat we problemen voor ons uit blijven schuiven totdat er eens een keer een zak met geld komt. We weten sowieso dat het geld gaat kosten allemaal. Dus het is toch onverstandig om de problemen een beetje voor je uit te schuiven en niet nu al reserves op te bouwen om dat op te vangen? Er zijn diverse gemeenten, neem Amsterdam die € 50 per jaar per inwoner reserveert voor dat doel. Die heeft al 170 miljoen in kas. Wij hadden al 6 miljoen moeten hebben.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, twee opmerkingen daarover. De zorg van de heer Advokaat deel ik volkomen. Hij probeert dat op te lossen door op een systeemtechnische oplossing te gaan zitten waarvan de heer Scholten volgens mij zojuist heeft uitgelegd dat die niet noodzakelijk is. Vervolgens noemt hij een zeer niet representatief voorbeeld, namelijk de gemeente Amsterdam die grondeigenaar is en wiens financiële positie daarmee onvergelijkbaar is met welke gemeente in het land dan ook. Dus, we hadden al 6 miljoen moeten hebben. Als dat de maatstaf is waaraan u mij gaat houden, dan stel ik u liever op voorhand teleur dan achteraf.

De motie van het CDA Gemeente aanblik. Sympathiek. Ik wil u meegeven misschien een gewijzigde motie in stemming te brengen omdat u nu zo gaat zitten op graffiti terwijl ik mij ook kan voorstellen dat er ook allerlei andere kunstzinnige creatieve uitingen zijn die uw doelstelling kunnen bereiken die niet door graffiti bereikt worden.

Dan nog de motie van de VVD Kansen voor Diemenaren zonder werk. De andere moties zullen uiteraard in de pre-advisering terugkomen schriftelijk. De raad op halfjaarbasis te rapporteren. We doen het op jaarbasis. Het zou weer extra ambtelijke capaciteit kosten als we dat op halfjaarbasis gaan doen. Dat moeten we niet willen begrijp ik altijd van de VVD en ja, we gaan dat relateren aan de doelstelling, dat doen we jaarlijks, dus dat blijven we doen en in die zin is het tweede dictum overbodig maar ik heb u al eerder gezegd: verwacht u niet dat het aantal uitstromende Diemenaren meteen heel veel zal stijgen want we komen toe aan het granieten bestand en dat zijn de moeilijkste naar werk te bemiddelen mensen die wij hebben. Dus ik ben heel blij met elke Diemenaar uit het granieten bestand die wij uit de bijstand naar werk krijgen en ik stuur dus meer daarop dan op aantallen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Waar staat in de begroting wat u precies wilt bereiken met dit bedrag, die € 175.000 of die 2 ton. Waar kan ik terugvinden wat dan de doelstellingen zijn met dat bedrag?

Wethouder NUIJENS: voorzitter, de doelstelling met dat bedrag staat in de begroting en in het coalitieakkoord. Dat is een aantal doelgroepen en uit mijn hoofd zijn dat de doelgroepen Diemenaren onder 27, boven de 50, statushouders en een vierde om sneller aan werk te helpen. Dan nog een opmerking. De planning- en controlecyclus werkt als volgt. Wij nemen

een bedrag op, u keurt dat goed en dan komen er plannen voor. Het is niet zo dat er eerst plannen komen, dat u dan mag zeggen of u daar een bedrag aan wilt koppelen en dat we dan een begroting vaststellen. Dan hadden we met elkaar geen planning- en controlecyclus gehad.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Dat zijn wij dan niet met u eens. Ik snap heel goed hoe een planning- en controlecyclus werkt. Als je een begroting opstelt kun je ook aangeven wanneer je een bedrag vraagt. Als u toch zegt van de doelstellingen hebben we altijd al, dan kunt u heel makkelijk aangeven wat voor uitstroom u denkt te kunnen realiseren met die 2 ton. Daar hoeft u geen 60 pagina's voor te schrijven. Dan kijkt u wat u normaal gesproken aan uitstroom heeft en dan schat u in wat u voor die 2 ton aan uitstroom denkt te realiseren en dat willen wij graag van u weten voordat wij er in feite een akkoord op geven maar dat lukt niet begrijp ik nu van u en dan willen wij van u graag een halfjaarlijkse rapportage over de uitstroom.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, het is dat mevrouw Wielage aan het begin van haar betoog al duidelijk had gemaakt dat ze sowieso tegen de begroting ging stemmen. Anders zou ik nog kunnen kijken of ik deze cijfers boven tafel kon krijgen maar ik begrijp dat het voor de finale afweging van de fractie van de VVD niet meer uit zal maken.

De VOORZITTER: de raad heeft gewoon recht op informatie, wethouder Nuijens, of ze nou wel of niet instemt met de begroting. Dat heeft er niets mee te maken.

Wethouder NUIJENS: dank u voorzitter. Het informatierecht van de gemeenteraad is mij bekend.

Mevrouw WIELAGE: voorzitter, dan verwacht ik ook niet dat u dit soort opmerkingen plaatst hier.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Laat ik beginnen met de hockeyvelden, twee het liefst en een vierde voetbalveld voor FC Diemen waar de VVD een oproep voor plaatst die ik alleen maar van harte kan ondersteunen en die uiteraard HC Diemen en FC Diemen ook van harte ondersteunen. Het college deelt dus ook uw zorgen en wij willen zo snel mogelijk daarin stappen maken. Daarbij zijn we voor een belangrijk deel wel gebonden aan de sleutel die in Amsterdam ligt. Ik denk dat de VVD het wel leuk vindt om te horen maar wat deze portefeuillehouder betreft op dit dossier is het jammer dat de VVD niet meer in het college zit van Amsterdam want de vorige wethouder namens de VVD, daar konden wij heel goed en heel snel mee schakelen. Er is nu tijdelijk een lacune in gekomen maar wij zijn ermee bezig om dat in te vullen en wij gaan hopelijk heel snel een mooi voorstel voorleggen waar u ook hopelijk van harte mee instemt, een voorstel waarbij veel meer mensen aan het sporten gebracht kunnen worden en volgens mij is dat ook wat u wilt.

De groene schoolpleinen. De motie van GroenLinks. Een uiterst sympathieke motie waarvan we wel even de opmerking moeten plaatsen dat uiteraard de schoolbesturen zich er wel in moeten kunnen vinden dat op een gegeven moment de kinderen niet zeg maar in een moeras komen te spelen. Dus het moet ook wel een beetje functioneel zijn maar schaduw is bijvoorbeeld ook belangrijk in het spel. Dus ik denk dat er heel veel mogelijkheden zitten in de vergroening. Dan wil ik wel even de kanttekening plaatsen dat op dit moment slechts twee speelpleinen, als ik mij niet vergis, openbare ruimte zijn en dat de overige speelpleinen privaat eigendom zijn van de school. Dan is het de vraag van waar komen de kosten te liggen, ook van het onderhoud. Groen onderhoud is duurder dan stenen neer te leggen maar het is duidelijk dat dit college voor ontstening staat, dus dat we hier absoluut kansen in zien. Die

kansen zouden versterkt kunnen worden want in het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten hebben we het er ook over dat de schoolpleinen zoveel mogelijk openbaar toegankelijk zouden moeten worden en misschien ook wel in een meer groene verschijningsvorm. Ik denk dat daar heel veel winst in te behalen is.

Tegelijkertijd, we hebben gelukkig veel budgetten opgenomen voor het ontsteden van de openbare ruimte. Ik denk dat er ook heel veel ambities zijn. Dus het is even de vraag of de budgetten hoog genoeg zijn voor de vele ambities die wij hebben, dus daar moet een afweging en een prioritering in worden gemaakt maar als we een kanskaart maken voor het ontsteden of het vergroenen van Diemen, dan zijn de schoolpleinen zeker plekken die we daarin mee moeten nemen.

D66 heeft het over de initiatiefelden van jongeren. Die gaan pas 2019 in maar ik moet toegeven dat we daar nog stappen in moeten maken want dat moet natuurlijk wel kenbaar gemaakt worden, dat moet ingebed worden in beleid. De jongerenraad kan daar natuurlijk een grote rol in spelen maar daar gaan we de komende maanden stappen in maken. Dit collegeprogramma is dusdanig ambitieus dat sommige dingen ook niet tegelijk twee maanden na het sluiten van het coalitieakkoord bereikt zijn.

Leefbaar Diemen ziet terecht heel veel kansen voor een leven lang leren. U had ook uit het D66-programma kunnen citeren want dat staat daar ook in. Niet alleen de heer Advokaat hoeft uit het D66-programma te citeren. Het Rijk heeft het er over. Het Rijk kan er ook middelen voor beschikbaar stellen. Het Rijk roept ook bedrijven op om daarvoor middelen ter beschikking te stellen met scholingsbudgetten binnen het bedrijfsleven. Tegelijkertijd, mensen die bijvoorbeeld geen werk hebben kunnen ook met scholing misschien een grotere kans hebben op werk. Daar is dit college uiteraard heel erg op gericht met ook grotere re-integratiebudgetten maar ik ben het met u eens dat een leven lang leren de komende jaren veel meer aandacht in de maatschappij moet krijgen en als wij dan toch een al dan niet integrale beleidsnota op het sociaal domein gaan formuleren, dan denk ik dat het absoluut iets is wat wij als gemeente mee kunnen nemen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik had van de wethouder toch wel iets meer verwacht dan alleen een leven lang leren. Het gaat mij om doelgroepen en de voor- en naschoolse kinderopvang, dat ze een taalachterstand hebben en dat je dat natuurlijk goed gaat begeleiden maar dat je ook de ouders daarbij gaat betrekken. Daar heb ik ook het leven lang leren op gedoeld en masterintegratie van burgerschap. Ik heb het zelfs gehad over uw vervoerskosten van € 40.000 waar we leuk fietsen van kunnen kopen. Daarmee kunnen ze ook integreren, lekker fietsen naar school toe. Kan het niet hier plaatsvinden? Ik vind dat u even over dit onderwerp te kort door de bocht gaat.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Het vve-beleid staat ook en daar kunnen we inderdaad de ouders meer in meenemen. Als het gaat om vervoer vind ik dat u een beetje kort door de bocht gaat want om nou mensen op de fiets te sturen naar plekken waar ze misschien amper op de fiets kunnen komen omdat dat de plek is waar bepaald onderwijs wordt aangeboden. Om gelijk het hele leerlingenvervoer te schrappen dat Leefbaar Diemen nu voorstelt lijkt mij te kort door de bocht.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. De school waar het gegeven wordt. U weet waar die ligt. De Bataviusschool waar die cursussen worden gegeven ligt in Amsterdam Oost. Daar kunnen ze gewoon heen fietsen. Dan hoeven we geen € 40.000 voor taxi's uit te geven.

Wethouder KLAASSE: ik neem het mee, Leefbaar Diemen wil het leerlingenvervoer schrappen.

De heer SIKKING: dat zeg ik niet. Leefbaar Diemen zegt, en dan moet u heel goed luisteren, voor die € 40.000 wat aan leerlingenvervoer wordt gegeven. Het is een bepaalde groep van kinderen die een jaar lang taalonderwijs krijgen. Dat zou dus naar Diemen kunnen maar je zou ze ook fietsen kunnen geven zodat ze heel goed kunnen integreren op een fietsje, ook in Nederland.

Wethouder KLAASSE: dank voor uw suggestie. Ik zeg niet dat ik er tegelijk iets mee ga doen maar dank voor uw suggestie.

Het Huis van de Buurt. Met name GroenLinks en PvdA hadden daar wel hele wijze opmerkingen over, namelijk dat het geen kopie moet worden van het Huis van de Buurt in Diemen Zuid. Dat geeft de SWD ook aan in gesprekken die wij met ze gevoerd hebben omdat zij ook al voorziet dat als je echt letterlijk het concept van Diemen Zuid in Diemen Noord neerzet, dat je dan Diemen Zuid enorm uitholt en dat het juist belangrijk is dat het een aanvullend aanbod is. Dus wij gaan samen met de SWD uitzoeken waar behoefte aan is, bijvoorbeeld ook in Diemen Noord, wat voor concept daar goed is. Dus ik denk dat het wel goed is dat zowel de fractie van GroenLinks als de Partij van de Arbeid dat opmerken en dat traject gaan we het komende jaar met name samen met de SWD maar ook met andere partners in en dat komt natuurlijk uiteindelijk terug in de gemeenteraad.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Daar begrijp ik uit dat de Stichting Welzijn Diemen met de ervaring die zij heeft in Diemen Zuid en de kennis die zij heeft over de sociale infrastructuur de belangrijkste partner wordt om het nieuwe Huis van de Buurt, hoe dat er ook uit gaat zien, in te vullen.

Wethouder KLAASSE: ja, ik denk dat dat zeker de belangrijkste partner is maar er zullen ook andere partners aanhaken. Bijvoorbeeld in Diemen Zuid heb je Avio Querido maar het hangt dus af van het nieuwe concept of dat op de nieuwe plek ook een belangrijke partner is maar bijvoorbeeld de OBA kan ook een partner zijn.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik neem aan dat de bewoners de belangrijkste partners zijn om te bepalen wat er moet komen in dat Huis van de Buurt.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. De bewoners zijn uiteraard degenen bij wie het behoeftenonderzoek wordt gedaan. Bij het organiseren van zal de SWD een belangrijke rol hebben maar zelforganisatie zou misschien ook nog een optie kunnen zijn maar ik denk dat dan wel de SWD daar een poortwachtersfunctie in het geheel heeft.

Diversiteit. Het college hecht heel veel belang aan diversiteit. Het CDA gaat dan een semantische discussie voeren over het woord diversiteit en gaat het op het gegeven moment terugbrengen tot een individu wat natuurlijk ook heel belangrijk is want maatwerk voor een individu is ook iets wat wij willen leveren. Laat ik het herformuleren: dit college wil investeren in een inclusieve samenleving waarin iedereen meedoet en waarin wederzijds respect heerst. Dat is wat wij willen neerzetten. Daar is geld voor. Daar komt een plan voor.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Waaruit leidt u af dat dat dan nu niet het geval zou zijn.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. U vindt dat wij niet meer hoeven te investeren in een nog inclusievere samenleving waar meer wederzijds respect is?

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Juist het CDA denkt vanuit het gedachtegoed, denkt in termen van mensen en niet in groepen en u geeft aan dat u trainingen wilt gaan geven maar u geeft niet duidelijk aan wat voor trainingen dat dan gaan worden. U geeft ook niet aan welke groepen straks wel. Hoe gaat u dat precies in de gaten houden, hoe moeten wij dat ons voorstellen want er zit gewoon een gevaar in en dat is wat wij hier naar voren proberen te brengen.

Wethouder KLAASSE: dank daarvoor maar hoe het inderdaad, zoals mijn collega net ook al aangaf. Wij hebben hier nu een budget voor. Daar komt een medewerker voor. Die gaat diversiteitsbeleid opstellen waarin uw raad ook wordt meegenomen. Dus uw zorgen deel ik en laten we inderdaad ervoor zorgen dat er niet een diversiteitsbeleid komt waarin groepen juist tegenover elkaar komen te staan zoals u noemt in uw betoog want dat is absoluut niet het doel van diversiteitsbeleid. Dus op het moment dat u denkt dat het die kant opgaat moet u zeker aan de bel trekken en gaan wij daar iets aan doen. Tegelijkertijd kan ik mij herinneren dat u ook heeft ingestemd met het regenboogbeleid, ook iets waarin wij meer inclusiviteit wilden benadrukken. Dus dat willen wij gaan doen langs meerdere dimensies en niet alleen langs de dimensie van seksuele oriëntatie en genderidentiteit of geeft u aan dat u met terugwerkende kracht ook niet achter het regenboogbeleid staat?

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Dat vind ik niet zo heel netjes, eerlijk gezegd, dat u dit met terugwerkende kracht zo naar voren brengt. U weet dat wij daar helemaal achter staan en meer dan dat maar juist daarom vinden wij dat er heel goed op gelet moet worden dat het gevaar niet ontstaat dat je straks zegt van welke groepen ga je dan wel ondersteunen. Ook over die trainingen hebben we echter wel vraagtekens en we vinden 0,1 fte nogal veel zonder dat u dit goed en helder in kunt vullen op dit moment. Is het bijvoorbeeld niet voldoende om het te halveren of is het alleen voor evenementen en initiatieven en wat voor initiatieven? Daar staan een hoop duidelijke vragen over.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Dat zijn vragen die terugkomen wanneer het beleid wordt vastgesteld of als het beleid wordt ingezet. U had het over 0,1 maar het is natuurlijk 1,0 fte. Ik geef inderdaad toe dat dat veel is. Waarschijnlijk wordt het ook minder en de ruimte die dan ontstaat kunnen we ook gebruiken voor een activiteitenbudget want als je alleen een medewerker hebt, dat ben ik met u eens, dan heb je eigenlijk niks. Het is een combinatie van een medewerker die enigszins werkbudget heeft en we zullen dat later nog precies vaststellen samen met uw raad.

Er is een amendement ingediend met een dekking vanuit Daarom Diemen. Uiteraard is dat een politieke keuze. Dit college vindt het in ieder geval belangrijk om de eigen identiteit van Diemen te benadrukken en te versterken. Het kan natuurlijk zijn dat u dat minder belangrijk vindt. Bij de VVD kan ik mij dat zeker voorstellen omdat dat in lijn ligt met opmerkingen in de regio die meer gericht zijn op gemeentelijke fusies dan op het versterken van de eigen identiteit. Bij Ons Diemen valt het ons enigszins tegen dat u niet voor het versterken van de Diemense identiteit gaat. Dat zien we trouwens bij Leefbaar Diemen dan wel goed terug.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Wij hebben gezegd dat het wel een onsje minder kan en als wij moeten kiezen tussen project Scheerlicht of citymarketing, € 100.000 voor citymarketing en € 75.000 voor project Scheerlicht waarvan de resultaten meetbaar zijn en aantoonbaar. 90% van de adressen die zijn bezocht, daar hebben we resultaat geboekt. Dan zeggen wij van ons mag meer geld naar project Scheerlicht en mag een onsje minder naar citymarketing. Dat hebben we gezegd.

Wethouder KLAASSE: dank u voorzitter. Ik onderschrijf het belang van project Scheerlicht. De burgemeester zal daar dadelijk ook iets over zeggen en verder is het inderdaad duidelijk hoe uw politieke voorkeur ligt.

Leefbaar Diemen was ik net een compliment aan het geven dat die juist oog heeft voor de Diemense identiteit, ook met kunst in de openbare ruimte. Ik geef toe € 10.000 is niet veel maar binnen projectgelden proberen wij nog meer kunst in de openbare ruimte te realiseren maar het is ook belangrijk dat kunst in de openbare ruimte er goed bijstaat, dus die mooie schaapjes mogen best een keer schoongespoten worden. U geeft ook nog het herdenkingsmonument aan. Daar heeft u mij wel getriggerd. Het is ook wel goed dat er een Diemenees in de raad zit die hier al dusdanig lang zit. Er zijn er meer in de raad maar een wat oudere Diemenees, op zich het collectieve geheugen in Diemen. Ik ga er graag achteraan wat daar nou precies gebeurd is en ik wil ook het Comité 4-5 mei horen hoe zij dat ziet. We hebben natuurlijk hier achter een mooie herdenking maar waarom die herdenkingsplek en dat herdenkingsbeeld weg is gehaald? Ik deel uw gedachten dat dat wel boven water moet komen. Dus ik ga daar graag achteraan en ik deel het in ieder geval met u en als de rest van de raad interesse heeft, dan ook met de rest van de raad.

De VOORZITTER: dan vraag ik aan de heer De Haan of hij kort het voorzitterschap kan overnemen.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Ik probeer het kort te houden. We zullen ook nog schriftelijk reageren op een aantal punten met meer details, ook op een aantal stand van zaken vragen, ook van de heer Prins. Daar zal ik schriftelijk op reageren of misschien dat ik al wat extra informatie in die week aan u kan doen toekomen.

Project Scheerlicht. Allereerst dank voor de complimenten en de ondersteuning voor dat project. Een project maar eigenlijk is het nu de bedoeling om de slag te maken naar de rest van Diemen en dat echt een integrale aanpak te laten zijn voor onze hele gemeente inclusief de bedrijventerreinen. Ik wil wel even stellen. U heeft het in uw amendement, VVD en Ons Diemen, over een jaarbudget voor Scheerlicht. Het is natuurlijk zo dat de aanpak binnen Scheerlicht een samenwerking is zowel intern als extern. Er zit dus heel veel informatie in, bestaande formatie van Burgerzaken, van OOV, handhaving, sociale zaken maar ook van externe partners politie, Belastingdienst. Zo kan ik doorgaan.

Dus dit is niet het jaarbudget voor het project. Er zit veel meer formatie in dan die € 75.000. Die € 75.000 is voor de komende jaren voor een projectleider op deze aanpak. Dat is overigens 60.000 voor de formatie en 15.000 voor een werkbudget maar u vindt ook in de begroting terug bijvoorbeeld bedragen voor Burgerzaken en uitbreiding van Burgerzaken ten behoeve van Scheerlicht en ook deels hebben we gelden voor juridische ondersteuning, de uitbreiding voor de groei van Diemen maar deels ook voor Scheerlicht en als ik dat allemaal bij elkaar optel hebben we in ieder geval een extra bedrag van meer dan een ton voor uitbreiding Scheerlicht naast de bestaande capaciteit. Daarnaast kijken wij of er mogelijkheden zijn voor externe financiering en ik kan u melden dat er net een goedkeurende verklaring vanuit het ministerie is voor de aanvragen voor de landelijke ondermijningsgelden voor deze regio en daar zit bijvoorbeeld twee fte in voor de Amstelland-gemeenten om ons te ondersteunen bij de aanpak van ondermijning en projecten zoals Scheerlicht. Dat kost ons geen geld, dat krijgen wij ten behoeve van de regio en die gaat dat ook weer inzetten voor Diemen. Daarnaast is er ook een potje van de provincie beschikbaar. Wij zijn al aan het kijken hoe wij ook daarvan kunnen profiteren.

Dus dit is niet het jaarbudget. Dat is veel hoger want het is echt een prioriteit van dit college. Waarnaar we wel kijken voor het vervolg, en dat staat ook in de begroting, bijvoorbeeld voor datagestuurde handhaving of we daar extra middelen voor nodig hebben. Dat wordt ook

opengehouden in de begroting op pagina 35. Als dat extra geld kost, en dat zit misschien niet in deze begroting, komen we alsnog bij u terug maar we denken dat we met alles wat we nu in beeld hebben een hele goede doorstart kunnen maken. Dus in die zin zie ik geen noodzaak om nu extra geld aan te vragen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Zit er ook extra budget in voor handhaving want we hebben vier handhavers of vier fte en die hebben het al razend druk. Als we het project Scheerlicht gaan uitrollen over heel Diemen voel ik aan mijn water dat er extra handhaving bij moet komen om al die adressen te controleren en dat zit volgens mij niet in dit budget en daarom trekken wij daar nu al extra budget voor uit zodat u dat snel kunt inzetten en dat daar ook budget voor beschikbaar is.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Zoals u weet hebben we vorig jaar extra geld uitgetrokken voor handhaving. Dus in dit verhaal zit niet weer een uitbreiding maar mocht in de toekomst blijken dat dat noodzakelijk is, dan komen wij bij u terug. We hebben ambities op het gebied van woonfraude-aanpak maar op dit moment is dat niet aan de orde en daarom doe ik ook geen concrete aanvraag op dit punt en probeer ik met extern geld een aantal dingen voor elkaar te krijgen. Mocht het nodig zijn en zien wij dat in het college, dan komen we uiteraard bij u terug want ik wil ook stellen het levert heel veel geld op want op het moment dat wij een aanpak doen, er wordt uitkeringsfraude aangepakt, we zorgen ervoor dat er inschrijvingen komen, daar krijgen we weer extra geld voor. Dus het levert ook veel geld op. Het stroomt niet meteen terug naar de post Scheerlicht maar elders naar de begroting, dus we hebben echt wel een businesscase om te kijken van dit stoppen we erin maar we krijgen ook geld uit deze aanpak.

Mevrouw WIELAGE: exact maar daarom wil de VVD graag extra geld in project Scheerlicht opdat we het sneller kunnen uitrollen over heel Diemen, juist omdat dit project ook direct resultaat oplevert en bij citymarketing en de diversiteitsmedewerker moet dat allemaal nog maar blijken. Dus wij willen graag dat dit project voortvarend wordt opgepakt, uitgerold over heel Diemen zodat er geen vertraging optreedt. Dus wij blijven bij deze motie.

De heer BOOG: wij gaan voortvarend door zonder vertraging maar volgens mij is op dit moment geen extra geld nodig dan wat we nu vragen.

De motie van GroenLinks over trainees. Ik vind het heel goed dat u zegt van kijk niet alleen naar de HBO-groep maar kijk ook naar MBO-ers. Dat doen we al, alleen niet in het trainee-programma waar we u apart over informeren en waar we nu ook posten voor hebben opgenomen maar we besteden juist heel veel aandacht aan medewerkers, ook op MBO-niveau, om die aan te nemen. Als het gaat om boa's bijvoorbeeld hebben we juist twee jonge boa's aangenomen op MBO-niveau over twee jaar. Dus eigenlijk is het een soort traineeship en als het bevalt kunnen we die ook in vaste dienst nemen.

Wat ik zelf zie is dat wij MBO-ers die wij in dienst hebben vaak nog meer kansen kunnen bieden om uiteindelijk echt in dienst te treden en dat mensen op HBO of WO-niveau misschien elders gaan werken. Dus wij investeren juist ook in medewerkers op MBO-niveau vaak op een bepaald vakgebied. Ik zei al toezicht. Bij Infra hebben we mensen op dat niveau die ook door kunnen doorstromen. Die leiden we ook op, dus die geven we ook extra ondersteuning om juist weer door te kunnen stromen binnen de organisatie. We hebben eerder bijvoorbeeld bij het Sportbedrijf gehad een zweminstructeur op dat niveau. Dus wij besteden daar al heel veel aandacht aan. We vinden dat ook heel belangrijk. Dus in die zin zien wij uw motie ook als een oproep om daarmee door te gaan want ik ben het helemaal met u eens dat we op al die opleidingsniveaus moeten kijken wat we kunnen doen. Dat doen we overigens

ook op VMBO-niveau waar we leerlingplaatsen bieden binnen onze organisatie. We hebben bijvoorbeeld bij het team Wijkbeheer continu twee mensen die we daar in kunnen zetten, dus op al die niveaus zijn we heel goed bezig. Dat geldt ook voor de stageplekken. Dat heb ik ook nog eens even laten navragen. Dus ik denk eigenlijk al dat we heel goed zijn, zeker ook in vergelijking met grotere gemeenten die natuurlijk iets meer mogelijkheden hebben.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. U roept stageplekken. Waarvoor bent u geaccrediteerd als opleidingsbedrijf? Voor welke opleidingen bent u geaccrediteerd?

De heer BOOG: dank u voorzitter. Daar kan ik u niet direct mee helpen. Dat gaan we u laten weten. In ieder geval zie ik in de praktijk dat wij op al die niveaus mensen goed kunnen helpen en dat we daar heel alert op zijn, zeker in vergelijking met grote gemeenten die meer mogelijkheden hebben om mensen op diverse plekken in te zetten.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. GroenLinks is heel erg verheugd dat de gemeente al zoveel doet op dit front. Wat wij ons dan wel afvragen is hoeveel bekendheid daar ook aan gegeven wordt richting bijvoorbeeld ROC's of richting de scholen zodat men uiteindelijk ook weet dat wanneer ik uiteindelijk van mijn MBO-opleiding af kom kan de gemeente Diemen een interessante werkgever voor mij zijn omdat ik daar zoveel ontwikkelkansen krijg?

De heer BOOG: dank u voorzitter. Het is tegenwoordig flink wat werk op het gebied van stageplekken om mensen binnen te halen. Daar besteden we juist heel veel aandacht en we hebben ook heel goede contacten. Daarom denk ik dat we het ook heel goed doen als Diemen want je moet wel investeren in die contacten en die netwerken. Dan de motie van VVD en Ons Diemen over aanpak veiligheid Diemense stations. Ik heb u vandaag antwoord gegeven op de schriftelijke vragen die u daarover heeft gesteld. We hebben daar natuurlijk vorig jaar ook al een discussie over gevoerd en volgens mij zelfs voor mijn aantreden komt het onderwerp regelmatig terug. Vorig jaar heb ik al gesteld we hebben een bepaalde inzet vanuit de politie, vanuit de particuliere beveiliging. We hebben ook speciale teams die bijvoorbeeld actief zijn rondom de metro en de treinstations waaronder Diemen Zuid. Dan is altijd de vraag waarom je daar dan boven weer extra capaciteit moet inzetten. Vorig jaar hebben we gezegd, mede ook vanwege een aantal werkzaamheden die daar plaatsvonden, een aantal dingen waren nog niet op orde. Dan is het gerechtvaardigd om daar nog wat extra uren bovenop te zetten. Inmiddels hebben wij geïnvesteerd in betere verlichting, in betere paden, in bosschages om dit aan te pakken. Dan check ik ook regelmatig bij de politie of het nodig is om extra uren in te zetten vanuit particuliere beveiliging. Een duidelijk signaal nu ook, is ook vanuit de politie, dat dit nu niet noodzakelijk is. Natuurlijk, dat is altijd het lastige bij dit soort onderwerpen. Je kunt altijd pleiten voor meer toezicht, meer handhaving. Dat begrijp ik maar ik moet ook altijd heel kritisch zijn, geld kun je maar één keer uitgeven, of het echt noodzakelijk is, is er een concrete aanleiding om meer uren in te zetten. Dat is op dit moment niet het geval.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Ik kan het begrijpen dat op basis van incidenten je niet de neiging hebt om extra dingen te doen maar het gaat hier om het veiligheidsgevoel wat mensen hebben. Als u een andere suggestie heeft om dat veiligheidsgevoel te verhogen want daar gaat het uiteindelijk om.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Zeker, we hebben daar de vorige keer ook over gesproken want ik denk dat je met name moet gaan zitten, en dat gebeurt natuurlijk ook, op de gehele ontwikkeling van het gebied. We hebben het, dat is altijd een beetje schimmig in deze

discussie, over de gebieden rondom het station. Als ik in de politierapporten kijk gebeuren daar relatief weinig dingen. Het is heel verspreid over een totaal gebied, dus dat maakt deze discussie ook nog eens heel diffuus maar als u mij vraagt van wat kun je daaraan doen, dan is het vooral inzetten op de goede bebouwing benutten van het hele gebied, van de campus, de uitbreiding van de campus, meer sociale controle, Holland Park en Holland Park West wat we straks gaan bouwen. Dan krijg je een grotere loop van mensen, meer sociale controle. Kritisch kijken naar de inrichting. We gaan aan de slag met de parkeerplaats bij Diemen Zuid bij het station. Je moet goed kijken naar de groenvoorzieningen. Daarin moet je investeren als je het hebt over het onveiligheidsgevoel, een structurele aanpak en zo'n extra uur handhaving op zich is een lapmiddel. Dus ik ben altijd meer van hoe kan je structureel iets verbeteren.

De heer SMITS: dank u voorzitter. Is het dan ook niet handig om de daders op te sporen en die in kaart te brengen want je kunt aan de ene kant wel druk uitoefenen maar aan de andere kant kun je ook data verzamelen want het zijn niet zomaar voorbijgangers. De mensen zijn bekend die daar overvallen plegen of dat soort handelingen verrichten.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Dat is een hele diverse groep eerlijk gezegd. We weten natuurlijk wanneer mensen worden aangehouden op een gegeven moment waar ze vandaan komen. Ik weet niet wat ik direct met die informatie kan. Als het gaat om veelplegers hebben we daar een hele goede aanpak voor in de regio, als het gaat om de top 600, de top 400. Daar wordt heel veel in geïnvesteerd vanuit de Amsterdamse aanpak waar Diemen ook bij aangesloten is. Een aantal jongeren uit Diemen zit ook in die top 600, top 400, al doen die relatief weinig in onze eigen gemeente. Hun activiteiten zijn meestal buiten de regio weet ik op basis van politie-informatie maar natuurlijk kijken wij naar veelplegers en daders als we daar informatie over hebben maar het is een samenspel van een aantal zaken. Ik geloof veel meer in dat soort structurele maatregelen.

Ik ben ook als het gaat om cameratoezicht. Dat is het andere punt van uw motie. Ik heb eerder ook gezegd we moeten wel voldoen aan een aantal voorwaarden. Dat heb ik ook in de schriftelijke beantwoording aangegeven. Het moet proportioneel zijn, subsidiair. Het moet in evenwicht zijn met wat er gebeurt. Ook dat toets ik regelmatig bij de politie of Openbaar Ministerie. U heeft bijvoorbeeld schriftelijke vragen gesteld over het bekrassen van die auto's. Incidenteel bekrassen van auto's, hoe erg dat ook is, is niet een dusdanige inbreuk dat je kan zeggen cameratoezicht is hier geoorloofd of gerechtvaardigd. Dat is een belangenafweging, dan moet je aan een aantal uitgangspunten voldoen. Daar voldoe je niet aan. Ik toets dat en blijf dat toetsen. Ik heb eerder gezegd dat als er grote structurele dingen zich voordoen en cameratoezicht kan daar een bijdrage aan leveren, dan zal ik dat zeker doen maar op dit moment is dat niet aan de orde. Dus als u mij weer gaat vragen om het weer te onderzoeken, weer te onderbouwen. Ik monitor het continu en als ik denk dat het nodig is, dan kom ik uiteraard bij u terug maar dat is op dit moment gewoon niet het geval.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Uit de veiligheidsbeleving stations Diemen blijkt nog steeds dat de veiligheidsbeleving heel laag is bij station Diemen Zuid. Het is nog steeds onder de 6, namelijk 5,6 om precies te zijn, de laatste cijfers. Er is niet voor niets al beveiliging door de week tussen 17:00 uur en 22:00 uur 's avonds. Dat financieren de bedrijven en dat doen ze ook niet voor niets zodat hun medewerkers veilig, vooral in Diemen Zuid, op de trein kunnen stappen of op de metro, in ieder geval het openbaar vervoer. Wij willen die uitbreiding tussen 22:00 uur en 24.00 uur. Dat hebben we vorig jaar gedaan. Toen waren overigens de maatregelen ook al genomen maar kregen wij signalen van bewoners dat ze het een heel erg vervelend idee vonden als dat zou verdwijnen. In de weekenden wordt er door de bedrijven ook niet gefinancierd, dus dan is er ook geen bewaking meer bij de stations.

Dus tussen 22:00 uur en 24.00 uur door de week en in de weekenden. Daar willen wij toch van u onderbouwd horen, schriftelijk, waarom u vindt dat het niet meer nodig is en dan zullen wij ons beraden of we daar een motie. Als u zegt van ik kan het met cijfers onderbouwen, ik vind het gewoon niet nodig, er zijn te weinig incidenten. Als dat uw enige antwoord is weten we ook voldoende maar ik neem aan dat u goed kunt onderbouwen waarom u iets stopt en wat wij ook jammer vinden is dat het in de begroting gewoon verdwijnt. We hebben dat gedaan, we doen het al jaren en er wordt ook niet in de begroting gezegd van we doen dat niet meer.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Ik stop niets. We hebben vorig jaar iets extra's gedaan en we hebben een bepaald niveau van beveiliging. Vorig jaar was er een aanleiding om iets extra's te doen en ik heb net gezegd we hebben nu de inschatting, ik toets dat steeds bij de partners of er aanleiding is om extra uren in te zetten en onze inschatting is dat het nu niet nodig is. Ik vind het heel moeilijk dat ik dan moet onderbouwen waarom iets niet nodig is. Volgens mij draaien we het dan een beetje om. Volgens mij moet je onderbouwen waarom iets wel nodig is want het komt erop neer wat ik net aangaf. Natuurlijk kan ik er een aantal cijfers onderleggen, dus daar zal ik naar kijken maar meer zal er niet uitkomen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Vorig jaar was er niets bijzonders aan de hand. Toen waren er al maatregelen genomen met verlichting en dat soort zaken. Het is niet dat er toen iets aan de hand was waarom we het hebben uitgebreid. We doen dit al jarenlang. Ik kijk mevrouw Herder aan, die weet dat ook. Er is op een gegeven moment gezegd. Toen is het weggehaald uit de begroting omdat we bezig waren met een cameracircuit in Diemen Zuid. Toen zeiden we dan hebben we het niet nodig. Dat cameracircuit ging niet door en toen was ook de beveiliging ineens weg. Dat hebben we toen opnieuw teruggebracht van wacht even, de camera's komen er niet, dus de beveiligers blijven er dan gewoon. Er is niets speciaals geweest behalve dan dat we nu voor het eerst zeggen we stoppen ermee sinds jaren.

De heer BOOG: dit is een jarenlange discussie, deels voor mijn komst. Toen is er inderdaad op een gegeven moment weer gezegd van we gaan weer toezicht doen op bepaalde uren. Dat is toen gebeurd. Alleen, in de donkere periode hebben we iets extra's gedaan wat u ook vraagt in de motie, net die extra uren maar die andere inzet was de jaren daarvoor ook en we hebben gezegd dat het gerechtvaardigd was door de situatie vorig jaar met de bouwactiviteiten, met het pad richting studentencomplex was er aanleiding om die extra uren te financieren. Toen heeft de raad gezegd prima, ook daar aanleiding van een aantal berichten van studenten. Ik heb toen gezegd van we doen het dan maar we kijken elke keer weer naar de noodzaak voor die extra uren boven het reguliere toezicht zoals mevrouw De Graaff ook vroeg. Ik monitor dat continu en ik zie geen reden om nu die extra uren te financieren en ik ben druk bezig met alle partners om te kijken hoe je structureel. Als ik zie dat die onveiligheidsgevoelens nog steeds zo leven bij de stations, dat vind ik toch steeds een signaal, dus we moeten er echt iets mee maar dan voel ik liever voor die structurele maatregelen dan voor een paar incidentele uren erbij.

Dan de begroting Duo+, de motie van VVD en Ons Diemen, motie 11. Hier wordt gesteld dat onze begroting afwijkt van de Duo-begroting. Dat klopt maar dat is de afgelopen jaren ook het geval want we hebben eerder al de keuze gemaakt om de bezuinigingstaakstelling die in de Duo-begroting zat niet te vertalen in onze eigen begroting omdat wij ook zagen gezien de moeizame start dat dat niet handig was. Dus dat kan voor u geen verrassing zijn want dat is gewoon waarmee de raad heeft ingestemd en dat vindt u dus ook weer terug in deze cijfers. Dan de verhoging die hierin zit. Die verhoging is een stelpost. Ik ben het wel met u eens. In de schriftelijke beantwoording hebben we al aangegeven dat die tabel netjes in het programma had moeten staan. Ik denk ook dat die tekst netjes onder de post stelpost had moeten komen te

staan want het is een stelpost. Wij anticiperen op een verhoging maar uiteindelijk is het straks op basis van inderdaad een goed plan of die verhoging doorgaat.

Nou spelen er een paar dingen: een herijkingsdiscussie die we momenteel voeren. Daar bent u van op de hoogte. Daarnaast hebben we ook eerder afgesproken dat er een discussie komt over de kostenverdeling, over de kostenverdeelsleutel. Daarnaast constateren we dat Diemen groeit en dat dat ook extra kosten met zich meebrengt. Wij anticiperen daarop in deze begroting, ik denk dat het altijd verstandig is om op dat soort ontwikkelingen te anticiperen, met een stelpost met een verhoging van onze bijdrage maar uiteraard moeten we dat straks vertalen in een aangepaste begroting.

Dat doen we in twee stappen. In december krijgt u een eerste begrotingswijziging want we hadden gehoopt dat we misschien nog dit jaar dat helemaal rond zouden hebben. Dat lukt niet. Toen heeft de provincie gezegd voordat u begint met 2019 willen wij wel een aangepaste begroting zien die wel reëel is voor 2019. Die leveren wij nu aan. Die leg ik ook aan u voor in december en na de herijkingsdiscussie, inclusief de discussie over de kostenverdeelsleutel, kom ik bij u terug met een aangepaste begroting. Dat is een begroting 2020 en verder maar ook een aangepaste begroting voor 2019 en dat is in het voorjaar van 2019 en beide keren bent u in positie als raad om uw zienswijze te laten horen over die voorstellen. Dus deels kom ik tegemoet aan uw wens want wij komen gewoon met concrete voorstellen en eerder gaan wij natuurlijk niet die extra gelden inzetten. Dat kan niet. Dus het is een stelpost. Ik stel wel voor dat wij richting de besluitvorming en de aanpassing in de begroting dat even netjes onder die kop stellen zodat helder is dat het een stelpost is en dat we de tabel in het programma opnemen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Maar hoe kan het dan dat in de begroting Duo+ van 2019 bijvoorbeeld in 2022 voor Diemen staat 4,781 miljoen terwijl u nu start in deze begroting met 5 miljoen. Dat is al € 200.000 er bovenop.

De heer BOOG: dat heb ik u net uitgelegd. Dat is al jaren zo. Er is een bezuinigingstaakstelling. Een efficiencykorting hebben wij ingeboekt in de Duo-begroting maar ik denk dat het heel wijs is geweest, gezien ook de moeizame start heeft Diemen ervoor gekozen om die taakstelling in de Duo-begroting niet in onze eigen begroting op te nemen zodat wij weer heel snel bij u terug moesten komen van dat gaat u extra geld kosten. We hebben heel verstandig begroot en voorzien dat het best lastig zou zijn als het gaat om de efficiencytaakstelling en ook wetende dat Diemen groeit. Wij hebben nooit de laatste jaren die groeifactor van Diemen vertaald in de Duo-begroting. Dus dat kan geen verrassing zijn want dat is al jaren zo het feit dat wij die taakstelling niet hebben vertaalt.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Het kan geen verrassing zijn? Ik heb hier gewoon de begroting 2019 en daar staat 4,781 miljoen.

De heer BOOG: dat is in de Duo-begroting en dat is de afgelopen jaren ook het geval geweest.

Mevrouw WIELAGE: ik ga checken wanneer de raad op die 5 miljoen een akkoord heeft gegeven want u zegt dat wist u al dat het 5 miljoen is geworden voor Diemen. Daar bovenop komt dan 4 ton, dat is een stelpost, dat zit in deze begroting en dan geeft u ook nog een keer aan bij de risico-analyse dat er nog eens een keer 2,5 ton kan komen structureel en nog een keer 5 ton incidenteel. Dus wij betalen al op dit moment 5 miljoen per jaar aan Duo+ als gemeente Diemen en daar komt nog misschien 1 miljoen bij structureel.

De heer BOOG: zolang wij niet die herijkingdiscussie hebben gevoerd en ik overigens niet een aangepaste begroting heb moet je natuurlijk nog werken met de risico's van de huidige stand van zaken. Dat lijkt mij ook verstandig begroten. Dus vandaar dat u inderdaad bedragen terugvindt in de risicoparagraaf nog steeds. Overigens worden die wel steeds bijgesteld. Dus die bedragen zijn niet exact hetzelfde als het jaar daarvoor. Dus elke keer kijken we wel naar bijvoorbeeld de bedragen in de risicoparagraaf. Dus daar zit verschil tussen als u ze vergelijkt maar pas als wij weer akkoord zijn met een gewijzigde begroting kunnen we weer een nieuwe inschatting maken van de risico's en zolang wij die aangepaste voorstellen niet hebben blijven deze risico's ook zo benoemd. Ook dat lijkt mij verstandig.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Maar dan is het denk ik verstandig, dat doen we toch ook met andere zaken die nog onzeker zijn, dat u gewoon een bedrag had opgenomen in de risicoparagraaf en nog niet in de begroting. Alle andere zaken die in de risicoparagraaf staan. De Wmo waarvan wij zeker weten met hoge waarschijnlijkheid dat ons dat 2 ton per jaar gaat kosten. Dat zit toch ook nog niet in de begroting. Dus waarom gaat die 4 ton van Duo+ dan wel al in de begroting?

De heer BOOG: omdat we een aantal dingen echt kunnen voorzien, bijvoorbeeld de groei van Diemen. Dat zou ik geen risico meer noemen, dat weten we gewoon dat dat gaat gebeuren. Dus ik denk dat het verstandig is om dat in de begroting op te nemen. Dat hebben we ook gedaan met die algemene post als het gaat om de formatie voor de groei van Diemen. Je kunt zeggen dat is een risico. Nee, we weten gewoon dat Diemen gaat groeien en dat heeft consequenties. We weten nog niet misschien hoe we precies dat bedrag gaan inzetten maar dat we meer formatie gaan inzetten is wel duidelijk op basis van die groei en ook op dit punt doen we dat. We weten dat er iets zit aan te komen, mede ook op basis van de groei. Dan is dat gewoon verstandig begroten en dat is echt iets anders.

Dan ga ik naar motie 15, een motie over burgeramendement. Ik ben er altijd voor om te kijken hoe je inwoners meer zeggenschap kunt geven, meer invloed kan geven op het gemeentebestuur, op de plannen die worden gemaakt. Ik heb vanavond bijvoorbeeld ook mooie opmerkingen gehoord over communitybuilding en de andere wijze waarop we burgerparticipatie vormgeven. Ik wil wel meegeven dit is best een lastige technische constructie die u verzint. Je kunt ook stellen, u bent natuurlijk volksvertegenwoordiger, u heeft al het recht van amendement. Op het moment dat er een bewonersgroep is die zegt van ik wil een wijzigingsvoorstel indienen. Als ze maar één raadslid kunnen overtuigen om dat amendement in te dienen, dan ligt het hier ook al op tafel. U heeft het over de kiesdeler meer dan 500 inwoners. Het is best lastig om meer dan 500 handtekeningen te verkrijgen. Zeker als je dat wilt doen bijvoorbeeld tussen een informatieve raad en een besluitvormende raad. Dat lijkt mij moeilijk te organiseren.

Dus ik begrijp het idee hierachter. Dat steun ik maar volgens mij is er ook een andere manier om het makkelijker te doen. Dus dat wil ik wel aan u meegeven, ik hoor graag hoe de raad erin staat. Ik begrijp wat erachter zit maar zeker voor de lokale politiek, want ik weet dat dit voorstel ook gedaan is om dat op landelijk niveau te doen in de Tweede Kamer. Ik kan mij daar wel iets meer bij voorstellen. Dan zit er ook veel meer tijd tussen discussies en besluitvorming en dan hebben mensen dus ook meer tijd om bijvoorbeeld handtekeningen in te zamelen. Of dit nou op gemeenteniveau het beste voorstel is weet ik niet. Dat geef ik u wel mee.

De heer BERKHOUT: dank u voorzitter. Het is inderdaad technisch lastig maar misschien is het handig om te zien of er andere gemeenten in Nederland zijn die al iets in die zin hebben

klaarliggen want dan kun je voortborduren op wat er al is, misschien in het Covenant of Mayors-overleg.

De heer BOOG: dank u voorzitter. Dat kan natuurlijk altijd maar volgens mij blijven dan mijn praktische bezwaren wel overeind staan. Ik wil graag met u kijken van wat is er mogelijk. Ik wil best een rondje doen in het land, eens rondkijken, maar ik zei al. Volgens mij is er een andere manier die sneller werkt maar ik ben het met u eens en ik vind het prima om dat even te bekijken. Dus dat kan ik u absoluut toezeggen. Op de andere punten kom ik schriftelijk terug of in de eerste ronde volgende week.

2.d Schorsing

De VOORZITTER: ik schors de vergadering tot 21.25 uur.

De VOORZITTER: ik heropen de vergadering.

2.e Debat raadsfracties n.a.v. de algemene beschouwingen

De VOORZITTER: we beperken ons in deze ronde tot drie punten.

De heer TIMMER: dank u voorzitter. Volgens mij is het de bedoeling dat wij nu per partij drie punten naar voren brengen. Dan wil ik graag aan GroenLinks met betrekking tot de burgerparticipatie wat nader weten. Ik heb allereerst nog eens de tekst nagelezen van het betoog. Daar zit mij iets in dwars en dat wil ik graag hier even op tafel leggen. GroenLinks vindt het heel belangrijk dat de inwoners het gevoel hebben dat ze kunnen meedenken. Dat vind ik toch een nare suggestie in zich hebben. Gaat u nou maar allemaal lekker slapen, we geven u een goed gevoel maar wij zullen wel ervoor zorgen hoe het moet in Diemen. Ik hoop dat het niet zo bedoeld is maar ik wil dit graag wat concreter invullen.

Er speelt binnenkort of op dit moment al volgens mij een grote discussie in Diemen Zuid rondom het wel of niet openstellen van de busbaan. Wij merken daar dat er verschillende kampen zijn. Er zijn natuurlijk mensen die er vlakbij wonen en met hun achtertuin tegen de busbaan aan zitten. Die willen daar geen verder verkeerslawaaï. Verderop wonen mensen die nu last hebben van grote verkeersstromen, dus die willen graag de busbaan open hebben. Volgens mij is dat een goed voorbeeld waar je burgerparticipatie vorm zou kunnen geven, namelijk niet door het uitspelen van twee bevolkingsgroepen maar door het samenbrengen en een concrete vraag aan GroenLinks is bestaan daar ideeën voor? Zou u dat verder vorm kunnen geven onder het hoofdstukje burgerparticipatie. Op die manier breng je Diemen in discussie en speel je geen mensen tegen elkaar uit.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. U zag mij net al even lachen naar aanleiding van het gevoel van meedenken. Het is inderdaad niet op die manier bedoeld van we willen de inwoners van Diemen in slaap sussen zodat we vervolgens kunnen doen waar we zelf zin in hebben. Dat is zeker niet de intentie. De discussie rondom de busbaan is inderdaad een interessante situatie in deze. Ik ben daar ook met mevrouw Van 't Riet. Er was laatst een informatieavond vanuit die actiegroep georganiseerd en daar zijn we met z'n tweeën naar toe gegaan. Dat was overigens een heel goed georganiseerde avond door de inwoners. Je merkt hun zorgen natuurlijk heel duidelijk maar ze zijn er wel heel serieus mee bezig om zich te informeren en verder te kijken wat de eventuele mogelijkheden zijn. Ik zie ook dat we inderdaad in Diemen Zuid, om het even wat hard te zeggen, twee kampen hebben. Je hebt verschillende belanghebbenden, laat ik het zo verwoorden want dat klinkt toch wat neutraler.

Ik denk dat het een interessante is om te kijken of we daar wat zouden kunnen met participatie. Ik heb er alleen op die manier nog niet over nagedacht, dus om nou meteen een concreet antwoord op uw vraag te geven vind ik een hele lastige. Überhaupt wanneer we kijken naar hoe we de laatste jaren burgerparticipatie aan het vormgeven zijn in Diemen, dat is natuurlijk ook een lerend proces en ik denk dat dat ook goed is, dat we op die manier kunnen leren van verschillende situaties die we in Diemen hebben en op basis daarvan kunnen kijken hoe we de participatie wederzijds, burgers met de gemeente maar ook andersom, vorm kunnen geven en wellicht is het interessant om daar met de portefeuillehouder een keer over van gedachten te wisselen, want onze burgemeester heeft dit onderwerp ook specifiek in zijn portefeuille, om eens te kijken of hier wellicht ook kansen zijn maar de fractie van GroenLinks staat er zeker niet onwelwillend tegenover op dit moment.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Dan doe ik het tweede punt. Dat is voor onze collega's van D66. Jullie schrijven in de algemene beschouwingen dat het een uitdaging is om de beperking van het tekort aan betaalbare woonruimte op te lossen. Jullie zeggen ook voor mensen met een laag inkomen die op zoek zijn naar een sociale huurwoning zijn de wachtlijsten hoog en dat het eigenlijk onmogelijk meer is om aan zo'n huurwoning te komen maar ook voor mensen die wellicht net boven de grens vallen voor een sociale huurwoning of wellicht flink daarboven zelfs is het heel moeilijk om aan een huurwoning te komen. Daarnaast hebben we natuurlijk het probleem van ouderen die in huizen zitten die niet geschikt zijn om op hoge leeftijd erin te wonen. Wat vinden jullie van ons idee om te kijken wat het betekent als we de woningen die we nog gaan bouwen echt levensbestendig maken zodat we zorgen dat mensen met een rolstoel daar goed in kunnen bewegen, dat er geen drempels zijn en dat er in ieder geval ook altijd liften zijn. Ik heb net een beetje gehoord van de wethouder dat het volgens de bouwverordening er ook gaat komen maar ik wil zeker weten dat het zo is.

Stel dat het extra geld kost. Is het dan een idee om te kijken van wat soort woningen moeten we bouwen om er in ieder geval voor te zorgen dat ze levensloopbestendig zijn en zijn jullie dan bereid om te kijken of in de verdeling middeldure huur en sociale huur misschien een iets andere verdeling moet komen?

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Zolang sinds D66 weer in deze gemeenteraad zit sinds 2010 roepen wij op van ga nou zoveel mogelijk levensloopbestendig bouwen. Dus wij vinden het ook heel fijn dat het inmiddels steeds meer gebeurt en dat ook de wet zodanig is dat het automatisch gebeurt en we daar verder niet echt moeite voor hoeven te doen. Daarnaast heeft de wethouder volgens mij vrij helder aangegeven dat het voor alle woningen geldt ongeacht of het sociaal is of middenhuur of koop met als enige verschil dat er bij bepaalde woningen geen lift geplaatst zal worden, dat dat pas komt vanaf vierhoog. Dan zou je kunnen zeggen van wij vinden het zo belangrijk dat alle woningen liften hebben dat we ook lagere gebouwen liften verplichten, dat kunnen we überhaupt niet, maar dat we dat op een of andere manier gaan stimuleren. Je kunt ook zeggen van we gaan niet meer bouwen minder dan vier bouwlagen. Ik denk dat we dan ook hele andere discussies krijgen want er zijn ook wel wat mensen in deze gemeenteraad en überhaupt in de gemeente die zeggen van hoogbouw, doe dat zo weinig mogelijk en je moet ook woningen bouwen die passen in de wijk waar ze komen te staan.

U gaf al het voorbeeld van Buitenlust. Daar kan toevallig wellicht wel iets hoger dan drie verdiepingen. Dus wij vinden het te makkelijk om zomaar te zeggen alles moet hoger dan vier verdiepingen en het lijkt ons ook niet direct de beste optie om te zeggen laten wij voor alle gebouwen liften gaan verplichten en bovendien zijn er veel ouderen die een geschikte woonruimte moeten vinden maar dat zijn niet de enige mensen. Er zijn ook heel veel andere

doelgroepen die een woning moeten vinden en als wij die woningen duurder gaan maken omdat we verplichtingen opleggen voor mensen die daar misschien nooit gebruik van gaan maken omdat er helemaal geen ouderen op zoek zijn naar een dergelijke woning lijkt het ons niet gepast om daar financiën op aan te passen.

Als u vraagt bent u bereid om iets te doen met de woningverdeling. D66 is altijd bereid om na te denken over van alles maar we hebben ook duidelijke afspraken in de coalitie, dus zonder die afspraken te herzien, nog los van de vraag of het nodig is überhaupt, zouden wij dat niet zelfstandig zonder overleg in de coalitie doen en dat zie ik niet snel gebeuren.

Wethouder SCHOLTEN: dank u voorzitter. Mag ik even over de feitelijkheden. U kunt geen Wabo- of omgevingsvergunning of bouwvergunning weigeren als het drie bouwlagen betreft en er zit geen lift bij. U heeft geen instrumenten. De wetgever heeft u dan niet gegeven.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Daar zouden we dus inderdaad voor kunnen kiezen. Onze zorg is dat vooral in Diemen Zuid er natuurlijk heel veel sociale huurwoningen zijn zonder lift. Het is niet onze bedoeling dat we daar overal liften gaan plaatsen want dat is natuurlijk zo ontzettend duur, dat is niet te realiseren. Ons idee was daarom om te zeggen van laten we in ieder geval bij alle nieuwe appartementen die we nu nog gaan bouwen ervoor zorgen dat die in ieder geval levensloopbestendig zijn, dus met lift. Dat betekent dan inderdaad waarschijnlijk minimaal vier bouwlagen. Vier bouwlagen is genoeg en ik denk dat mensen vaak protesteren in Diemen als we het over acht of negen bouwlagen hebben, dat ze bijvoorbeeld in de Arent Krijtsstraat heel blij zouden zijn met vier bouwlagen. Dus als we dat met elkaar afspreken, dan kunnen de mensen die nu in die woningen zitten waar geen lift is doorstromen naar woningen waar wel een lift is en dan komen er natuurlijk ook woningen vrij voor de doelgroepen waar u net over sprak.

Dus wij denken dat het een win-winsituatie is. Er komen woningen vrij die misschien nog wat goedkoper zijn voor starters die ook helemaal geen lift nodig hebben en de bevolking die vooral in Diemen Zuid natuurlijk ook veroudert en nog steeds in die woningen zit die niet geschikt zijn voor je oude dag of voor een handicap of wat dan ook, dat die dan naar de nieuwe woningen kunnen verhuizen als ze dat willen.

Mevrouw HERDER: dank u voorzitter. Mevrouw Wielage, over welke flats heeft u het of over welke woningen heeft u het in Diemen Zuid want de meeste woningen in Diemen Zuid bij de vierde bouwlaag hebben een lift. Dus ik zou wel eens graag van u willen weten waar u het over heeft.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Wij hebben mensen wonen in ons bestuur die ook in Diemen Zuid wonen en er zijn veel sociale huurwoningen in Diemen Zuid. Ik zal u nog precies het lijstje doorgeven met adressen maar er zijn dus woningen waar nog geen lift is en er zijn ook heel veel mensen die in laagbouw wonen en die hebben zeker geen lift want die hebben allemaal trappen in hun huis. Dus er zijn veel mensen die in Diemen Zuid wonen, een wijk die in 1975 gebouwd is.

Mevrouw HERDER: vanaf de vierde woonlaag zijn er liften.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. De vraag is een beetje om te beginnen hoeveel mensen zijn er daadwerkelijk die nu in een woning zitten in Diemen Zuid bijvoorbeeld die niet gepast is, die daar weg willen en die ook verder weg van hun huis willen. Het is gebruikelijk dat een deel van de mensen zegt van ik wil best verhuizen maar wel in de buurt

van mijn andere woning. Wat dat betreft is het ook heel jammer dat bijvoorbeeld de VVD nu al heel stellig zegt wij willen niet bouwen in Buitenlust want er zijn bijvoorbeeld ook ouderen in Buitenlust die wellicht graag naar een nieuwe woning willen die daarnaast plaats zou kunnen vinden en sowieso bij een gebouw, ook die geen lift heeft, heb je altijd de begane grond die gewoon geschikt is voor ouderen en nogmaals, er zijn ook andere mensen die woningen zoeken. Er zijn veel ouderen die wellicht een andere woning willen maar er zijn ook heel veel andere mensen die een woning zoeken, bijvoorbeeld jongeren die bij hun ouders weg willen en als wij daarvoor de kans verkleinen omdat wij onze middelen inzetten om liften te gaan financieren voor woningcorporaties of particuliere investeerders, dat lijkt ons niet de meest verstandige keuze.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Mevrouw Wielage. Er is wel sprake van vergrijzing maar we blijven ook steeds langer gezond. Dus het is ook niet zo dat iedere oudere een lift nodig heeft. Er zijn ook oudere mensen die graag met de trap naar boven gaan en niet naar een zesde verdieping maar naar een derde verdieping. Er zijn echt wel mensen die dat ook kunnen.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Als we nu aan het verdichten zijn in Holland Park wordt elk appartement daar natuurlijk met een lift gebouwd maar 20 of 25 jaar geleden, ik dacht dat het de Rietzangerweg is tussen de scholen en het winkelcentrum, dat is twee of drie bouwlagen en het was bedoeld voor senioren. Daar is met collectieve middelen uit de Wmo een lift aangebracht. Dat kon toen en toen ik dat een jaar of twee geleden aan wethouder Grondel vertelde, toen keek hij of hij water zag branden want kennelijk is het een beetje in onbruik geraakt dat je de Wmo ook kon gebruiken voor dat soort collectieve voorzieningen. Dus als die gelegenheid zich voordoet zou ik daar gebruik van maken.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. We hebben onze vragen gericht richting GroenLinks en D66. Dan is het logisch dat onze derde vraag richting de PvdA gaat. Er is al het nodige over gezegd door de wethouder maar ik zou deze vraag ook willen richten aan de fractievoorzitter van de PvdA, de heer Portegijs, over het structurele evenwicht ofwel de sluitende meerjarenbegroting. Hij zegt dat inderdaad de begroting sluit en hij zal ongetwijfeld de exacte definitie kennen van een sluitende meerjarenbegroting maar als we kijken naar de almaar oplopende kosten voor Duo+, de aanzuigende werking van de Wmo dat niet in de risicoparagraaf is opgenomen. Als we kijken naar de septembercirculaire die voor alle jaren een negatief saldo bedraagt. Als we kijken naar de teruglopende ambities die het college inmiddels ook heeft moeten formuleren. Als we kijken naar het putten uit de reserves op grote schaal, in deze collegeperiode meer dan 4 miljoen en als we kijken naar alle incidentele posten waar we de incidentele baten grotendeels missen, dan hebben wij niet het gevoel van evenwicht en maken wij ons zorgen.

Onze vraag zou dus concreet zijn van maakt u zich geen zorgen over de financiële situatie van de gemeente, zeker in ogenschouw nemend de grote uitdaging waar we voor staan in het kader van de energietransitie en ook de te verwachten stijgende rentekosten?

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. De zorg van de VVD kan ik niet wegnemen. U noemt een aantal dingen, dat het college zegt van we moeten het beleid wat temporiseren. Dat vind ik een verstandige keus van het college. Ik vind het jammer want ik zou graag liever gaan praten over het derde Huis van de Buurt maar ik snap ook dat onder andere op basis van de meicirculaire ze zegt van laten we een pas op de plaats doen. De gevolgen van de septembercirculaire worden volgens mij straks verwerkt in de eerste kwartaalbrief maar ik ben geen boekhouder en misschien dat u zegt van dat klopt niet maar volgens mij is dat zo,

dat het in de eerste kwartaalbrief wordt verwerkt en de cijfers van de septembercirculaire nog niet verwerkt zijn in deze begroting. Dat kan ook niet want die cijfers waren er pas toen de begroting al klaar was. Dus er wordt getemporeerd. Er wordt geput uit de algemene reserve en u schildert dat af als een soort schande. Ik zeg daar is een reserve natuurlijk voor om in tijden dat het nodig is daaruit te putten. Je moet er natuurlijk voor zorgen dat die op een gegeven moment weer gevuld gaat worden. Ik heb er alle vertrouwen in dat dat gebeurt. Begroten is een dynamisch proces. Je doet een meerjarige begroting die sluitend is. De provincie gaat daarop controleren. Ik ben heel nieuwsgierig met welke berichten de provincie straks terugkomt maar ik heb er alle vertrouwen in dat de heer Prins gaat zeggen van zoals het er nu voorstaat staat het er gunstig bij. U voldoet aan de normen. Waar zou ik mij dan zorgen om maken als ik zie dat er een heleboel goede dingen gaan gebeuren de komende jaren. Daar willen wij graag op inzetten, daar willen wij graag in meedenken en aan meehelpen om dat te realiseren. Dan neem ik uw zorgen niet weg. Jammer maar daar kan ik niets aan doen.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. Dat is inderdaad heel jammer. Ik had zo gehoopt dat u mijn zorg wel had kunnen wegnemen.

De heer PORTEGIJS: als ik zou zeggen ik deel uw zorg maar dan had ik uw zorg niet weggenomen. Dan had ik die misschien versterkt en dan had u gezegd van zelfs de PvdA is het met mij eens. Dat is denk ik de verkeerde weg want dan gaat u straks ongelukkiger het gemeentehuis uit dat u er bent ingekomen.

De heer JÄGERS: dank u voorzitter. We hebben nog een aanvullende vraag. U geeft aan dat u er alle vertrouwen in heeft dat de reserves straks weer worden gevuld. Waar haalt u dat vertrouwen vandaan? We leven nu in een periode van voorspoed en u weet net zoals ik dat periodes van voorspoed worden gevolgd door periodes van tegenspoed. Dus waar haalt u het vertrouwen vandaan dat de reserves straks weer op een hoger peil kunnen worden gebracht?

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Die vraag kan ik zo niet beantwoorden. Dus daar ga ik ook geen poging voor doen. Ik wil u graag dat antwoord geven maar dat krijgt u van mij schriftelijk. Ik kan nu een poging gaan doen maar dat doe ik niet. Ik ben graag bereid om dat een keer, ook schriftelijk als u wilt, aan u mede te delen en aan iedereen mede te delen maar niet op deze plek op dit moment.

De heer JÄGERS: heel graag, daar houd ik u aan.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. GroenLinks wil een drietal punten naar voren brengen waarvan de eerste twee eigenlijk meer een beschouwing zijn op wat wij in de eerste termijn hebben gehoord en waar we op een aantal zaken wat meer willen ingaan en de derde wel meer richting een vraag gaat.

Het eerste thema dat GroenLinks graag wil aanhalen is het thema duurzaamheid, niet geheel verrassend denk ik. Wat ons opviel tijdens het luisteren naar de algemene beschouwingen is dat wij eigenlijk hele verschillende insteken hebben gehoord. Er zijn partijen die zeggen dat de plannen nog te vaag zijn, dat ze meer concreet moeten gaan worden dan wel vanuit de insteek steken we er niet te veel geld in dan wel vanuit de insteek van moet er niet nog meer geld bij en dan bijvoorbeeld mevrouw De Graaff van het CDA. Die geeft ook aan van we moeten ons juist nog niet te veel vastpinnen omdat de ontwikkelingen nu zo snel gaan en dat we moeten kijken wat er van het kabinet gaat komen om op die manier zaken te kunnen versnellen.

Als GroenLinks daarnaar kijkt. We hebben gewoon heel veel te doen. Dus we vinden wel degelijk dat er ook plannen moeten komen. We snappen de zorgen van het CDA daarin dat we in die zin niet voor de troepen uit moeten gaan lopen omdat er ook vanuit het kabinet, de heer Nuijens noemde dat ook al, plannen moeten komen, richting moet gaan komen en daarmee ook middelen richting de gemeenten zullen gaan komen waar we ook gebruik van moeten gaan maken maar dat neemt niet weg dat we in de tussentijd in onze ogen lokaal al heel veel kunnen gaan doen, onder meer door goed in te spelen op de initiatieven die er al zijn door bijvoorbeeld veel samen te werken met Daarom Duurzaam Diemen. Dat is in onze ogen dan niet puur de informerende rol die aangehaald werd maar dat is juist ook het mede vormgeven en het samen optrekken wat ook een vorm is van wederzijdse participatie waar de VVD ons zojuist op aansprak.

Dan wil ik toch nog even ingaan op de biomassacentrale want wij delen wel degelijk de zorgen die naar voren komen vanuit de motie in de zin van is een biomassacentrale een goed idee. Dat is natuurlijk ook de reden dat wij meteen, zodra wij ervan wisten erop ingedoken zijn en vragen aan het college hebben gesteld over dit onderwerp. Zoals u heeft kunnen zien zijn die vragen in die zin breed dat wij aan de ene kant een goed beeld willen krijgen van wat behelst dit nou precies, waar komt die biomassa vandaan, in hoeverre is het een tijdelijke oplossing of niet. De punten die ik ook al in mijn algemene beschouwingen benoemde maar daarnaast ook wat is de speelruimte die wij hierin als gemeente en als gemeenteraad hebben, ook om te voorkomen dat je later een flater slaat, zullen we maar zeggen, bijvoorbeeld bij een rechter. Dus wij vinden het heel belangrijk om eerst al die antwoorden af te wachten zodat we op basis daarvan alle plussen en minnen op een rijtje kunnen zetten en kijken wat we vinden en wat dat dan vervolgens betekent voor een stellingname en hoe wij ons willen gaan positioneren hierin, niet alleen als GroenLinks maar hopelijk ook als de gemeenteraad van Diemen zodat we ons niet zelf in de vingers snijden want dat willen we voorkomen maar het is een lastig onderwerp. Dat zien wij absoluut en de zorgen delen wij, vandaar de vragen.

Dan tot slot het punt en dan kijk ik even mijn overburen aan van de VVD. Het valt GroenLinks op dat er een terugkerend onderwerp vanuit de VVD is om het te hebben over cameratoezicht. Het is daar ook bekend dat GroenLinks daar net iets anders in zit, zeker wanneer je kijkt naar de vraag van is dit wel het juiste middel om veiligheid te borgen want daar gaat het dan natuurlijk om. Dan gaat het ook om de vraag, de burgemeester noemde het al, van de proportionaliteit. Daar zitten wij als partijen anders in, al is het alleen maar wanneer je kijkt naar het onderwerp privacy. Een vraag die GroenLinks daarin aan de VVD heeft is hoe kijken jullie daar tegenaan want voor jullie zal de privacy van het individu toch ook een belangrijk thema zijn. Moet je altijd maar volgbaar zijn?

Daarnaast is een zorg van GroenLinks van als je naar de cijfers kijkt zijn wij het met het college eens, is om het verder op te tuigen het kijken naar die cijfers überhaupt nodig en is het ook niet zo dat op het moment dat je meer camera's gaat ophangen je ergens ook gewoon de boodschap geeft aan de mensen die daar lopen van moet je kijken hoeveel camera's hier hangen, het zal hier dus wel onveilig zijn want we weten natuurlijk met zijn allen al jaren dat er een enorm verschil is tussen de daadwerkelijke cijfers op het gebied van criminaliteit en het gevoel van veiligheid of onveiligheid en dat die niet per definitie synchroon aan elkaar lopen. Dan ben ik wel benieuwd hoe de VVD daar tegenaan kijkt maar daarnaast ook de vraag de afweging met de privacy, hoe jullie daarin zitten.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Dat is het derde onderwerp, dat gaan we dan meteen pakken. Leuk mevrouw Van Engelen dat u juist dat onderwerp aanpakt want het is inderdaad iets wat bij ons in de fractie toch ook wel een wens is om dat te gaan realiseren. Wij vinden het feit dat mensen hun fiets bijvoorbeeld met een veilig gevoel moeten kunnen stallen bij de stations. Er worden veel fietsen gestolen op de stations. We hebben de cijfers van vorig

jaar gezien. Er was ook een grote toename van fietsendiefstallen op de stations. Waarom precies weten wij niet, misschien omdat er tegenwoordig dure elektrische fietsen worden gestald, dat weten we niet maar er was wel een enorme grote toename en wij vinden dan dat de mensen veilig hun fiets daar moeten kunnen stallen, dus ook makkelijker het openbaar vervoer pakken omdat ze denken van we kunnen veilig onze fiets daar kwijt. Dat vinden wij belangrijker dan de privacy van de mensen die die fietsen daar stelen en we denken voor de rest dat niet met die gegevens wordt gezien van wie zetten daar allemaal hun fiets neer. Het gaat om de diefstallen. Daarvoor worden die camerabeelden teruggekeken en er zijn bij andere stations, naar wij hebben begrepen, goede resultaten mee behaald. Dat er bijvoorbeeld minder fietsendiefstallen zijn, minder auto-inbraken die ook groot zijn bij de stations in Diemen. Dus wij vinden het belangrijk dat mensen op een makkelijke manier het openbaar vervoer kunnen pakken, daar heb je soms de auto of de fiets voor nodig om daar te komen en als camera's daar een rol kunnen spelen zodat mensen veilig hun spullen daar kunnen neerzetten, dat vinden wij belangrijker dan de privacy. Dat klopt.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Daar zit dan wel heel duidelijk verschil tussen de VVD en GroenLinks, al is het alleen maar omdat u het zojuist verwoord de privacy van de mensen die die fietsen stelen. Als ik kijk naar hoe wij als GroenLinks daarin zitten, dan zeggen wij dat het gaat om de privacy van iedereen die daar loopt en die op dat moment ongewenst geregistreerd wordt. Ik zit er niet op te wachten dat ik elke keer wanneer ik richting de campus loop of wanneer ik naar het metrostation of het treinstation ga bijvoorbeeld op de camera wordt gezet. Ik kan overigens met droge ogen zeggen dat ik nog nooit een fiets gejat heb.

Mevrouw WIELAGE: dat geloof ik ook zeker niet dat u dat doet maar u zit er ook niet op te wachten dat u overvallen wordt. Stel dat je dat overkomt, dan ben je heel blij als ouders gefilmd zijn en ook makkelijker gepakt kunnen worden daardoor. Dus wij hebben daar minder problemen mee. De camera's moeten ook gericht zijn, net zoals er nu al camera's staan overigens van NS en ProRail op de stations zelf, dus gefilmd wordt u toch al als u met het openbaar vervoer gaat. Dat kunt u niet voorkomen. Dan kan de camera waar u uw fiets of auto neerzet, dat is voor de veiligheid van die spullen. In ieder geval vindt u dat een probleem en dat mag uiteraard maar wij vinden dat geen probleem. Wij vinden het belangrijker dat mensen op een veilige manier hun spullen neer kunnen zetten. Overigens hebben we het ook ooit gehad over bemenste stations. Daar kregen we ook geen meerderheid voor, daar willen we ook nog eens naar kijken van is dat nou op een of andere manier te realiseren. We willen daar ook nog voorbeelden van gaan zoeken want we vinden het echt belangrijk dat het openbaar vervoer, dat vindt u ook denk ik, vaker gebruikt wordt en dan kan dit daarbij helpen.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Het gaat even over de privacy. U pint nooit geld? Die beelden worden opgenomen en dan wordt het opgeslagen bij de bank. Dat is niet gewaarborgd maar we hebben het hier over camerabeelden van opsporingsdiensten, dus de privacy is wel gewaarborgd.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik denk dat we daar als GroenLinks toch echt anders in zitten in dat privacyvraagstuk en daarom zijn we er eigenlijk vrijwel nooit blij mee wanneer we ongevraagd gefilmd worden. Natuurlijk vinden wij het belangrijk dat mensen veel gebruik maken van het openbaar vervoer maar dat wil nog niet zeggen dat constant en overall camera's moeten staan. U heeft het erover dat wanneer ik overvallen zou worden of fietsen gestolen worden. De vraag die ik daar dan voor u heb, mevrouw Wielage, is wat is het

u dan waard. Wat is het minimaal aantal overvallen of fietsendiefstallen waarbij u zegt van wij vinden die camerabewaking niet meer nodig?

Mevrouw WIELAGE: wij vinden iedere overval er een te veel. Dus als er dan een camera zou staan.

Mevrouw VAN ENGELLEN: maar heeft u daar ook het geld voor over?

Mevrouw WIELAGE: jazeker als we daardoor een dader kunnen pakken. Dat vinden we zeer gewenst

Mevrouw VAN ENGELLEN: begrijp ik het goed dat op het moment dat er één overval zou zijn per jaar in die omgeving, dat u het dan al terecht vindt dat er extra bewaking is en dat er extra camerabewaking is?

Mevrouw WIELAGE: we hebben het nu over camera's. Als dat één overval, aanranding of wat dan ook kan voorkomen, dan vinden wij dat het geld waard.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Het mag mij vanuit het hart dat ik het idee heb dat hier iemand praat uit Diemen Noord die daar bijna nooit komt en dat mevrouw Van Engelen en ikzelf uit Diemen Zuid daar nog wel eens een pizza gaan halen om 21:00 uur 's avonds. Dan kun je bijna over de hoofden lopen. Albert Heijn is open tot 21:00 uur of misschien wel 22:00 uur. Dat is een heel andere situatie dan drie, vier of vijf jaar geleden. Om het hele cameratoezicht op te hijsen voor dingen die zouden kunnen gebeuren en die volgens de politie al jaren zo weinig voorvallen dat cameratoezicht vergeleken met hun voorbeelden en ervaringen in Amsterdam met name niet nodig is, dan vind ik ook dat die discussie een keertje gestopt mag worden want de hoeveelheid mensen die daar rondloopt, die lopen ook allemaal met zo'n ding in hun zakken waarmee ze foto's kunnen maken als er iets zou gebeuren. Dat is voldoende en op de stations zelf, dat vind ik het aardige, dat hebben we een paar keer kunnen meemaken op televisie dat gebruikt is gemaakt van de opnames om ook mensen te kunnen snappen. Wat wil je nog meer. U heeft het dan over proportionaliteit maar ik leg het wat praktischer uit en dan mag die hele discussie over cameratoezicht wel een keertje gestopt worden.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik wil daar alleen nog even aan toevoegen. Wij wonen misschien wel in Diemen Noord maar wij komen in heel Diemen kan ik u verzekeren en ook regelmatig op het station in Diemen Zuid.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Het is wel erg moeilijk want ik had het gevoel dat ik na de voorlopige beantwoording door het college en uw beantwoording op bijvoorbeeld de motie van D66 over burgeramendement, dat ik het idee heb van dat is nou juist de drempel van 500 van de kiesdeler en daarom dacht ik laat ik proberen daar nog iets op door te gaan want D66 stelt in de motie dat er eigenlijk te weinig mogelijkheden zijn voor de burgers om te participeren, het staat iets anders geformuleerd maar u kent de overweging beter dan ik, maar vindt u nou echt dat de bewoners in Diemen zoveel moeite hebben om ons te vinden. Als ik kijk naar de Arent Krijtsstraat 1 wisten ze ons allemaal goed te vinden. Als ik kijk wat er binnenkort op de agenda staat van de raad de hoogbouw in de keerlus van lijn 19, dan weten alweer 124 mensen ons te vinden. Dus is die drempel echt wel zo hoog en moet je dan nog veel meer dingen doen om die burgerparticipatie te bevorderen?

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Dan kom je ook een beetje uit bij de diversiteit in Diemen. Wij hebben heel veel verschillende soorten mensen in Diemen wonen en sommige mensen weten ons feilloos te vinden en sommige mensen ook niet. Dat is een beetje het punt. De Arent Krijtsstraat bijvoorbeeld, daar was een handtekeningenactie maar als er niet een of twee individuen waren die het initiatief hadden genomen was het waarschijnlijk nooit gebeurd. Dus dan ben je afhankelijk van een of twee mensen die toevallig de wegen weten, die een lange adem hebben en erop doorgaan. Bovendien is het voor hen ook heel lastig en zijn ze ook nog een beetje zoekende hoe kunnen we nou daadwerkelijk die invloed hebben waardoor zij uiteindelijk alle mogelijkheden aangrijpen die ze zo'n beetje kunnen bedenken door in te spreken, continu e-mails te sturen, met zijn allen telkens langs te komen, in een raadsvergadering zitten. Dus zelfs de inwoners die de weg weten zijn nog een beetje zoekende van hoe kunnen we nou die weg het beste te bewandelen om een beetje ons punt te maken. Dan wil ik op basis van uw vraag ook even kort reageren op wat de burgemeester zei want daar heeft die een punt. De inwoners kunnen altijd hun bezwaren kenbaar maken bij de raad en dan kan een raadslid of een fractie een amendement indienen op basis van iets wat die van de inwoners gehoord heeft maar ten eerste is dat ook lastig. Dan moeten de mensen gaan kiezen bij welke partij ga ik dat voorleggen. Dan moeten ze de partijen kennen, dan moeten ze de mensen kennen, dan moeten ze dat niet als een drempel zien en op het moment dat je een burgeramendement toe zou staan en daar kenbaarheid aan geeft, dan weten de mensen van wanneer ik dit wil bereiken, dan moet ik zoveel handtekeningen verzamelen, dan moet ik zoiets op papier zetten, dan kan ik bijvoorbeeld even langsgaan bij de griffier om te helpen bij het opstellen van het amendement. Dan is er gewoon een duidelijke route die mensen kunnen bewandelen en geen onzekerheid.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik ben het een beetje met u eens maar ik denk dat zo'n amendementconstructie zoals in deze motie verwoord veel ingewikkelder is want je kijkt in een willekeurig havo-handboekje Hoe werkt de gemeente en daar staat er zitten politieke partijen en die kun je benaderen en die hebben een e-mailadres. Dat gebeurt ook in Diemen. Ik ben het helemaal met de heer Prins eens. Het benaderen van een van deze raadsleden is veel makkelijker dan het opzetten van een initiatief voor het maken van een amendement wat hier dan in stemming gebracht moet worden.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Ja en nee. Het is in principe heel makkelijk om een raadslid een e-mail te sturen. Nogmaals, dan moet je wel gaan kijken naar bij welke partij moet ik dat doen of bij welk raadslid moet ik dat doen. Dan moet je ook überhaupt vertrouwen hebben in de politiek. Dan moet je er vertrouwen in hebben dat het raadslid jouw argumenten meeneemt en zelfs zover daarin wil gaan dat hij jouw punten in een amendement wil omzetten en laten we eerlijk zijn, het vertrouwen in de politiek is niet unaniem aanwezig in de samenleving. Dit zou ook een route bieden om de mensen die geen vertrouwen hebben in de politiek en die in feite zeggen van er zitten heel veel partijen maar ze interesseren me allemaal niet en ik zou niet weten waar ik heen moet, om buiten de politiek om een amendement aan te dragen waarover wij moeten praten ongeacht de wil van een van de partijen die hier zit.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Wat de heer Portegijs schetst, dat was ook een beetje mijn reactie. Ik vind namelijk dat wanneer ik benaderd word via e-mail en dat gebeurt regelmatig, dan vond ik dat heel laagdrempelig. Ik weet niet wie dat is meestal, dus dat die mensen de moeite nemen om mij te benaderen. Ik denk dat wij allemaal die ervaring wel hebben, dus dat werkt wel. Degene die nee schudt moet wat aan zijn bekendheid doen maar ik vind het best een goede manier via de mail. U heeft het over mensen die geen vertrouwen hebben in de

politiek. Ik denk dat die groep er is maar die zal er nooit een beroep op doen omdat ze denkt daarmee iets serieus te kunnen regelen. Die gaat schelden op Twitter.

Het kost moeite om meer punten te vinden. Over de biomassacentrale heeft mevrouw Van Engelen gelukkig wat gezegd. Ik kreeg heel erg sterk de indruk dat we het punt überhaupt niet aan de orde hadden mogen stellen op deze manier. We gaan er goed over nadenken. Een flink stuk discussie heeft zich tijdens de schorsing voorgedaan. Dat nemen we tot ons. Ik vind het wel jammer dat de wethouder door de woorden die hij nodig heeft gehad voor andere dingen niet heeft gereageerd op onze suggestie om warmte te winnen uit het riool maar die beurt krijgt hij nog volgende week schriftelijk.

Ik vond het wel leuk dat de heer Portegijs bij het begin van zijn algemene beschouwingen zich verslikte maar ik vind het wel aardig dat het goed heeft uitgevent, namelijk dat u meent dat hier een links college zit met een links programma. Voor een partij als de VVD is dat reden geweest om niet voor de Woonvisie te stemmen. Die was dus ook al links. U heeft het zelf gedaan en ik zou bijna willen vragen van hebt u nou nog meer punten waarvan u zegt dat is typisch links waar we bij dit college en deze begroting trots op kunnen zijn, wat we kunnen uitleggen aan de bevolking en aan de kiezer zodat dit misschien ook uw partij weer eens ten goede gaat komen. Kunt u dat?

De heer PORTEGIJS: ik zou zeggen wacht af. U zult zien hoe wij dat doen maar natuurlijk kan ik dat. Ik heb een aantal punten genoemd in mijn eerste termijn waarvan ik vind dat die heel belangrijk zijn met een linkse signatuur en ik weet ook dat wanneer je zesde spreker in de rij bent, dat je iets moet doen om de aandacht op te vestigen. Dus ik dacht, ik begin met dit en dan spitst iedereen de oren en dat lukte. Dus ik ben tevreden.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Voor het college tot de beantwoording kwam had ik veel meer dan drie punten maar na de beantwoording van het college was het even zoeken van welke punten heeft zij nog niet benoemd. Dat was lastig, dus ik ga ook een aantal punten noemen die zij wel genoemd heeft.

Om te beginnen Ons Diemen. Dank voor het voorlezen van ons verkiezingsprogramma. Mocht u de rest ook nog een keer willen voorlezen, dan wil ik altijd een kopietje aan u doen toekomen. We hebben er nog een paar liggen. We vinden het bijzonder interessant dat Ons Diemen geen duidelijke signatuur van D66 in de begroting ziet. Ik weet niet of u die wel in het coalitieakkoord heeft gezien. Ik wil ook best nog eventjes in het begin van mijn algemene beschouwingen een korte opsomming die ik daar deed herhalen. Er worden forse stappen gezet op het gebied van duurzaamheid en klimaat, de bouw van nieuwe woningen, uitbreiding en versterking van het voorzieningenaanbod zoals een middelbare school, een extra brede school, een sporthal, hockeyvelden, een extra voetbalveld wellicht, het bestrijden van armoede, het verder versterken van de gemeenschapszin, over diversiteit. Wat ons betreft zijn zowel het coalitieakkoord als de begroting echt doorspekt met punten van D66. Dus misschien kunt u nog toelichten welke specifieke punten uit ons verkiezingsprogramma u mist en dan gaan we daar volgend jaar volop voor.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. Wat ik mis. U noemt een aantal punten op die bijna in elk partijprogramma is terug te vinden. De middelbare school niet in ieder programma maar zeker wel in die van D66. Dat geldt ook voor de hockey. Dat zijn echter op termijn geschoven projecten. Toen ik mijn stuk schreef kwam er net een stuk van wethouder Klaasse binnen dat die druk bezig is met het plannen van de school, over de locatie kun je nog twisten, maar waar het ons om gaat is D66 staat ook voor een stabiele en solide financiële begroting en voor zover ik D66 ken en dat vind ik ook terug in hun programma. Ik vind het echter niet terug in de begroting.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Om te beginnen wil ik u echt danken voor het compliment want als u aangeeft dat de typische D66-punten waar wij al acht jaar in Diemen voor knokken nu in elk verkiezingsprogramma staan, dan hebben we dat in ieder geval vast bereikt. Vervolgens ook voor de komende raadsperiode blijft voor D66 een sluitende begroting het uitgangspunt. Er ligt een sluitende begroting. De reserves moeten voldoende zijn om de risico's af te dekken. Dat is een feit. Bovendien is heel belangrijk de laatste zin die onderaan staat: "er moet altijd een zorgvuldige afweging worden gemaakt tussen het verder verbeteren van de financiële situatie en het bereiken van maatschappelijke doelen". Het zou zomaar kunnen dat u het op dat punt met ons oneens bent, dat u liever de financiële situatie verder zou verbeteren ten koste van de doelen die wij ons gesteld hebben in het coalitieakkoord en in de begroting. Dat is niet de uitkomst van de afweging die D66 maakt. Misschien kunt u toch zowel de begroting als het verkiezingsprogramma nog eens goed doorlezen. We begrijpen dat net de zwembandjes af zijn, dat u misschien nog een beetje moeite heeft met navigeren op open water maar ook daar zijn wij van harte bereid bij te helpen.

De heer ADVOKAAT: dank u wel voor het aanbod maar ik ben cijfermatig en financieel voldoende onderlegd om te kunnen beoordelen of het verkiezingsprogramma overeenkomt met deze begroting en als u een verkiezingsprogramma heeft met een aanvaardbare solvabiliteit, dat staat in uw verkiezingsprogramma, en we komen hier met een solvabiliteit van 15% wat nog minder dan de helft is dan de VNG adviseert, dat is 36%, en we zien het de komende jaren enkel maar afnemen. Dan denk ik van strek je rug en ga ervoor. Trek de solvabiliteit omhoog.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Om te beginnen heeft u het eigenlijk in uw eerste zin al aangegeven. Wij gaan voor een aanvaardbare solvabiliteit en vinden die in deze begroting aanvaardbaar. Anders zouden we ook niet met de begroting hebben ingestemd. Dan ga ik door met mijn tweede punt. We zijn, ik weet niet precies of geschrokken het juiste woord is, misschien hebben wij het verkeerd begrepen maar het betoog van mevrouw De Graaff van het CDA over diversiteit brengt ons echt tot de vragen wat voor beeld wij als college hebben geschetst over wat wij willen bereiken op dat punt. Als u serieus aan ons de vraag stelt dient diversiteit zich niet af te spelen binnen de bandbreedte van verworvenheden als de Grondwet, vrijheid van meningsuiting, scheiding van kerk en staat, gelijkheid van man en vrouw. Overigens, de meeste dingen staan gewoon in de Grondwet. Is dat een serieuze vraag mevrouw De Graaff? Heeft u echt op enig moment het idee gehad dat wij de bedoeling hebben om mensen aan de balie anders te gaan behandelen op basis van hun afkomst? Heeft u echt het idee dat wij mensen willen dwingen om "hun rechten te gaan ontlenen aan een groepsidentiteit", dat wij de intentie hebben of het idee hebben dat groepen verongelijkt tegenover elkaar staan en voor zover dat eventueel al het geval is, dat het dan juist de bedoeling is om dat tegen te gaan. Zou ik van mevrouw De Graaff helder mogen horen hoe denkt u dat de coalitie staat ten opzichte van diversiteit en wat wij willen bereiken op dat punt de komende vier jaar.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Als u even verder leest ziet u dat wij ook schrijven dat wij ons niet kunnen voorstellen dat dat ook de bedoeling is maar wat ons niet helder is wat dan wel de taken zullen worden voor deze ambtenaar. Het lijkt er nu op dat wij een blanco cheque moeten uitgeven want het is nog helemaal niet ingevuld en we hebben daar nog geen goed antwoord op gekregen tot nu toe. Het is gewoon nog niet helder.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Dat is op zich een heel mooi bruggetje naar mijn derde punt maar toch wil ik eerst eventjes meegeven dat wij het apart vinden dat u een flinke alinea wijdt aan dingen waarvan u niet het idee heeft dat het de bedoeling is.

Mevrouw DE GRAAFF: wat wij daarmee hebben beoogd te doen is vooral erop te wijzen welk gevaar hierin zit. We willen hier echt tot voorzichtigheid manen.

De heer DE HAAN: D66 heeft er in ieder geval het volste vertrouwen in dat die voorzichtigheid er al is, dat daarvoor gewaakt wordt binnen het college. Sterker nog, dat het daarvoor waken het belangrijkste doel is van het diversiteitsbeleid en als dat niet zo is horen wij dat uiteraard ook graag maar dat kunnen we ons moeilijk voorstellen maar inderdaad, het is nog een klein beetje vaag wat precies de beleidsmedewerker diversiteit gaat doen misschien. Er is ook nog niet specifiek tot in detailniveau uitgewerkt wat wij allemaal gaan doen op het gebied van duurzaamheid. Er is nog niet precies uitgewerkt waar wij alle woningen willen gaan bouwen. Er zijn nog heel veel dingen in het heel ambitieuze coalitieakkoord die nog niet tot in detail zijn uitgewerkt.

Mevrouw DE GRAAFF: maar dit is nog helemaal niet duidelijk. Alleen wordt er wel 1,0 fte voor uitgetrokken maar het is helemaal niet duidelijk wat deze manier of mevrouw gaat doen. We moeten een blanco cheque uitschrijven.

De heer DE HAAN: misschien dat die onduidelijkheid bij u deels weggenomen kan worden door in een eerder stadium daar technische vragen over te stellen. Volgens mij is die ronde daar mede voor bedoeld maar ik hoop dat de duidelijkheid op korte termijn komt. Er zijn heel veel punten in de begroting en in het coalitieakkoord die nog niet tot in detail zijn uitgewerkt. Dat heeft u ook in de beantwoording van het college kunnen horen en de vraag is hoe reëel het is om dat nu ook te verlangen van het college want laten we eerlijk zijn, het coalitieakkoord is vlak voor de zomer afgesloten. We zitten nu nog niet zo heel erg lang na de zomer. Er ligt nu een begroting voor. Ik moet eerlijk toegeven, wij hebben ons er zelf ook schuldig aan gemaakt door aan de wethouder te vragen wanneer komt er duidelijkheid over het initiatiefbudget voor jongeren maar in de laatste beantwoording dachten wij, misschien hebben we wel inmiddels in de afgelopen acht jaar zoveel vertrouwen opgebouwd in het college dat we ervan uitgaan dat ze alles in een half jaar oplost maar dat is natuurlijk niet de werkelijkheid. Behaalde resultaten bieden helaas geen garantie voor de toekomst, het vertrouwen dat hier inderdaad uitgesproken wordt of in ieder geval de verbazing bij een aantal raadsleden dat heel veel dingen nog niet tot in detail zijn uitgewerkt in een aantal maanden zien wij als een goed teken en zien wij als een flink vertrouwen in het college en blijkbaar zelfs zoveel vertrouwen dat er dingen van ze verwacht wordt die ze helemaal niet in een paar maanden kan.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik pak even de iPad van mijn collega erbij want die had de vacature voor de beleidsmedewerker in reactie op mevrouw De Graaff dat er nog heel weinig duidelijk is. In de vacature voor deze medewerker staat onder meer benoemd de opdrachten voor de komende periode zijn onder andere het ontwikkelen van diversiteitsbeleid, naast de beleidsontwikkeling ben je ook verantwoordelijk voor de afspraken die daarbij met partners gemaakt moeten worden, te komen van beleid naar uitvoering, het doorontwikkelen van beleid voor statushouders en daarbij gaat het ook over het bewaken van integraliteit, landelijke ontwikkelingen vertalen naar de situatie in Diemen en sturen op doelen die zijn gesteld. In ieder geval worden in de vacature met betrekking tot deze functie een aantal zaken min of meer geconcretiseerd waarbij dus ook duidelijk is dat het

voor deze rol belangrijk is dat die persoon er zelf mee aan de slag gaat om verder dingen concreet te maken.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Maar dan nog vind ik het erg veel voor 1,0 fte en elders heeft u in het stuk staan dat het nog niet bekend is wat deze ambtenaar gaat doen. Er is dus nu een gedeelte ingevuld maar dat kan niet worden uitgevoerd door andere ambtenaren op dit moment?

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. We hebben eerder op deze avond ook al een discussie gehad over het gegeven dat de gemeente Diemen aan het groeien is, dat we daardoor überhaupt meer capaciteit nodig hebben. Dus om dan zo maar te zeggen voor zo'n belangrijk onderwerp, dat schuiven we even bij een ambtenaar die we toch al in huis hebben onder, dat vinden wij niet terecht. Juist omdat we toch al meer ambtelijke capaciteit nodig hebben de komende jaren.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. Als ik u zo hoor lijkt het erop alsof u het niet prettig vindt dat wij hieromtrent vragen hebben om voorzichtigheid te betrachten want er liggen gewoon wat gevaren op de loer, dat je mensen echt een etiketje op het hoofd plakt.

Mevrouw VAN ENGELEN: op het moment dat je het over diversiteitsbeleid hebt gaat het juist om een inclusieve samenleving te realiseren. Dan ben je dus juist niet bezig met etikettes en mensen in een apart hokje te duwen maar dan ben je juist aan het kijken hoe kun je zorgen dat je mensen met allerlei verschillende achtergronden en diversiteit op allerlei gebieden samenbrengt. Dat is het doel daarbij.

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dan wil ik toch teruggaan naar wat er in de aanbiedingsbrief staat en ik vat het even kort samen, dan gaat het over diversiteitsbeleid, dit dient eraan bij te dragen dat iedereen zichzelf kan zijn in Diemen. Dan vraag ik mij af of dat past bij uw invulling, wie had het straks over inclusie en solidariteit. Volgens mij is die uitdrukking een uitdrukking van het ik-tijdperk, van liberaal denken, van lekker jezelf zijn en zegt dat nog niets over gemeenschapsgevoel of een solidariteitsgedachte.

Mevrouw VAN ENGELEN: dank u voorzitter. Waarom zou het elkaar per definitie moeten uitsluiten? Waarom zou je als individu waarin je jezelf kunt zijn ook niet onderdeel kunnen uitmaken van een groep, sterker nog, van meerdere groepen?

De heer PRINS: dat laatste ben ik met u eens maar waarom zou het een taak van een overheid moeten zijn of van een politieke partij om mensen zichzelf te laten zijn.

Mevrouw VAN ENGELEN: omdat we helaas zien op dit moment dat er mensen zijn die niet zichzelf durven te zijn. Wij zien het wel degelijk als een taak van de gemeente om er in ieder geval voor te zorgen dat iedereen zich op dat gebied veilig voelt en niet het gevoel heeft dat hij of zij of what ever zichzelf moet gaan verstoppen.

De heer PRINS: ik vind dat linkse bevoogding.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Misschien denken niet alle partijen er zo over maar D66 heeft dus daadwerkelijk begrip voor het feit dat nog niet alle plannen uit het coalitieakkoord voor de komende vier jaren en in de meerjarenbegroting nu al tot in detail zijn uitgewerkt maar we hebben in ieder geval alle vertrouwen in het college en in de ambtelijke

organisatie die ook de afgelopen acht jaar hebben laten zien heel veel te kunnen bereiken met onze mooie gemeente en we gaan er echt vanuit dat over vier jaar het grootste deel van het coalitieakkoord is uitgevoerd en werkelijkheid is geworden

De heer SIKKING: dank u voorzitter. We gaan even met GroenLinks in de clinch en we beginnen nu even met onze welbekende andere partij. Wij vragen ons een beetje af of het nou allemaal wetenschappelijk onderlegd is wat u schrijft over die biomassacentrale of dat het allerlei aannames zijn die u doet. Ik moet eigenlijk de wethouder aan de overkant een beetje gelijk geven, we zijn er gewoon veel te vroeg mee en we moeten onze kaarten niet gauw van de borst laten halen en er gewoon even mee wachten. U heeft ook gevraagd of we mee tekenen maar we hebben er intern over gesproken maar er zijn heel veel punten die negatief zijn maar er zijn ook heel veel punten die positief zijn. Als je dat wetenschappelijk gaat nakijken, 50% is voor en 50% is tegen en wat ik hier zie is een beetje eenzijdig. We zijn tegen omdat we tegen moeten zijn maar we hebben veel te weinig informatie. Het zal wel aan ons liggen dat wij die informatie niet hebben maar u verwijt een ander dat die te veel informatie heeft en dat u dat niet heeft maar waarom wacht u niet gewoon even tot het moment dat we daar echt een discussie over gaan houden. Waarom gaat u nu al reuring veroorzaken in deze raad met zo'n motie?

De heer PRINS: dank u voorzitter. Dat vind ik een mooie vraag. Volgens mij is het de taak van de politiek om af en toe reuring te veroorzaken, vooral als anderen dat niet doen. Ik lees de krant, ik kijk om mij heen en ik heb mij laten voeden door de gegevens die ik inderdaad van natuur- en milieuorganisaties heb kunnen vinden. Dit is een thema dat mij niet helemaal onbekend is, waar ik voor het eerst mee geconfronteerd wordt, want ik weet dat er over de hele wereld bossen worden gekapt om snippers van te maken voor biomassa-installaties en onder het motto van dat zouden we met ze allen niet moeten willen hebben we dit initiatief genomen. U heeft zelf gemerkt dat het college op een bepaalde manier reageert waarvan ik in de pauze heb gezegd dat had je ook een week geleden kunnen doen toen wij de motie rondstuurden. Als u zegt van deze motie komt ons veel te vroeg. Volgens mij kunnen moties nooit te vroeg komen als je ergens de aandacht op wilt vestigen. Wat we vervolgens met die motie gaan doen de komende week, dat is verder aan de opstellers en de indiener.

De heer SIKKING: maar die andere moties, is dat ook alleen maar aandacht vestigen zoals tandheelkundige zorg en een verhuiscoach. Een woningbouwvereniging hebben die mensen. Tandheelkundige zorg is iets waar de gemeente eigenlijk niet over gaat. Is het alleen maar aandacht vragen van u?

De heer PRINS: om even de andere onderwerpen te nemen. De tweede motie tandheelkundige zorg is in feite een vraag aan u en aan ons allemaal van beschouwen wij tandheelkundige zorg en de aanwezigheid daarvan en het behouden van voor de Diemense bevolking, voor een leefbaar Diemen. Beschouwen we dat tot onze taak en verantwoordelijkheid? Natuurlijk zijn wij geen tandartsaannemer. Ik zie tandarts ook gewoon als een beroepsgroep die risico draagt en die zelf voor zijn eigen onderkomen dient te zorgen en te zoeken maar toen 30 jaar geleden de tandartsen werden ontslagen die in het oude gemeentehuis zaten onder het Ziekenfonds, toen hebben 2 × 3 groepen tandartsen zelf een woning gekocht en heeft het college eraan meegewerkt om ontheffing van de woonfunctie te geven zodat ze daar die tandartspraktijk konden gaan uitoefenen. In feite is wat nu gevraagd wordt aan het college van kun je met een beroep op de rek en de regel zo'n tandartspraktijk op het bedrijventerrein toestaan in een pand dat volgens mij al heel lang leeg staat, wat vlak bij het tunneltje naar Holland Park ligt en ik zie niet in wat voor

ernstige gevolgen dat zou kunnen hebben voor je planologisch beleid op het bedrijventerrein om dat daar toe te staan.

De heer SIKKING: er zal daar cameratoezicht moeten komen want het is heel ver maar waarom kan het niet gewoon in een woonwijk? Zoals dat vroeger ging, laten ze een woning kopen.

De heer PRINS: ik ben niet degene die hoeft te bepalen waar die tandartspraktijk moet komen.

De heer SIKKING: dan moet u niet aan de gemeente vragen of zij ervoor wil zorgen.

De heer PRINS: het gaat er nu om of de bestuurlijke medewerking ergens mogelijk gemaakt kan worden en ik ga verder niet in op de mogelijkheden of de onmogelijkheden van in dit geval de tandartsinitiatiefnemer of die bepaalde plekken in Diemen Zuid wel of niet geschikt vindt of wel of niet kan betalen of groot genoeg vindt. U heeft mij iets toegestuurd wat op Funda staat, wat in feite een kamer is van 35 m². Ik weet inmiddels dat er heel wat meer nodig is wil je een goede tandartspraktijk voor 3000-4000 patiënten kunnen voeren.

De heer SIKKING: ik heb u ook geschreven dat het details zijn, dat er mogelijkheden zijn in Diemen Zuid om ook iets te vinden en ik vind niet dat het een taak is voor de gemeente. Als er een vergunning wordt gevraagd zou het college daarover kunnen oordelen maar niet dat we dat gaan faciliteren en mee gaan zoeken en allerlei acties gaan ondernemen.

De heer PRINS: nee, dat is ook precies wat ik zeg. Wij hoeven niet te zoeken, dat kan die zelf maar als het gaat om bestuurlijke medewerking en er zijn mogelijkheden om ontheffing te verlenen, dan zou ik met een beroep op de rek en de regel het college dat adviseren en dat is in feite wat in de motie staat en daarmee is die niet overbodig.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Is de heer Prins het met mij eens dat er toch echt een verschil is tussen bestuurlijke medewerking verlenen en zoals de motie nu letterlijk vraagt: alles te doen wat in haar vermogen ligt?

Wethouder SCHOLTEN: voorzitter, weer even over een feitelijkheid want de heer Prins zegt dat dat pand al langdurig leeg staat. Dat is niet waar. In dat pand is een aantal maanden iets gevestigd wat daar volgens het bestemmingsplan ook niet mocht zitten en om die reden is dat ook weer verwijderd daar.

De heer DE HAAN: zou de heer Prins mijn vraag willen beantwoorden?

De heer PRINS: als u valt over die formulering. Ik heb net twee keer gezegd dat het gaat om bestuurlijke medewerking of het niet tegenwerken van een vestiging op het bedrijventerrein en wat daarvoor nodig is, is aan het college.

De heer DE HAAN: op het moment dat deze motie aangenomen wordt is dat niet helemaal het college want het wordt steeds meer afgezwakt. Alles doen wat in haar vermogen ligt. Bestuurlijke medewerking en niet tegenwerking zijn echt hele verschillende dingen.

De heer PRINS: maak u er dan van want ik ben duidelijk en als het nodig is willen we die motie echt met uw hulp wel aanpassen.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Aansluitend de motie over houtstook. Net zoals GroenLinks zou ik ook willen afwachten of het duidelijk is maar dan heb ik voor GroenLinks hele andere vragen. Jullie vinden alles een dilemma en je wilt tiny forests hebben. Dat is 2 ha geloof ik. Dan wilt u hoge natuurwaarden. Kunt u mij vertellen wat hoge natuurwaarde is?

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik vind dit in die zin een lastige vraag om te beantwoorden aangezien regelmatig in raadsstukken uitgelegd wordt dat we verschillende categorieën hebben qua natuurwaarden en dat je op basis daarvan groengebieden kunt indelen. Dus de vraag om het nu alsnog uit te leggen vind ik dan best lastig want hoe Jip en Janneke moet het dan worden als ik het even zo mag verwoorden. Het komt er simpel gezegd op neer dat onder meer hoe meer biodiversiteit er in zo'n gebiedje aanwezig is hoe hoger de natuurwaarde is. Dat betekent dat een trapveldje over het algemeen een andere natuurwaarde heeft dan bijvoorbeeld natuurpark Spoorzicht te benoemen.

De heer SIKKING: dat ben ik met u eens maar de voetbalvelden die we hebben en de honkbalvelden hebben dus ook een lage natuurwaarde, is gemeentegrond, dus daar zouden we ook op kunnen gaan bouwen of is het weer iets heel gekks want dat concludeert ik uit uw hele betoog dat u zegt van als we wat gaan bouwen kan dat eigenlijk alleen maar op gemeentelijke grond en dat vind ik een beetje gek want ik ken ook lage natuurwaarden in Diemen waar ook gebouwd zou kunnen worden maar dat moet dan wel aangeschaft worden door iemand en die zou daar kunnen gaan bouwen en dat hoeft niet van de gemeente te zijn.

Mevrouw VAN ENGELN: meneer Sicking, we hebben al zo vaak in deze raad proberen uit te leggen dat we hele ambitieuze plannen hebben, dat we heel veel woningen willen bouwen, heel veel sociale huurwoningen maar op moment dat we dat niet op de gemeentelijke grond gaan doen moeten we daar inderdaad grond voor gaan kopen en dus hebben we dan minder geld over om die sociale huurwoningen te realiseren. Dat lijkt mij vrij simpel.

De heer SIKKING: nee, dat lijkt mij helemaal niet simpel. Voor mij lijkt het veel simpeler dat als grond niet van de gemeente is en iemand daar wil gaan bouwen, dan kan die dat kopen en dan kan die daar gaan bouwen. Dat hoeft niet van de gemeente te zijn.

Mevrouw VAN ENGELN: u wilt dus dat de gemeente grond gaat kopen om daar woningen op te bouwen. Begrijpt GroenLinks dat zo goed?

De heer SIKKING: nee, dat begrijpt u niet goed. Ik zeg dat als er grond is dat niet van de gemeente Diemen is en een ondernemer of een projectontwikkelaar wil daar gaan bouwen. Dan moet dat toch mogelijk zijn. Dan hoeft de gemeente dat toch niet aan te kopen. Dan hoeft er toch niet alleen maar Diemense grond ingezet te worden? Dan gaan we het over die hoge natuurwaarde hebben. Ik heb het idee dat GroenLinks heel veel wil van alles en de kolen, het sop en de geit wil sparen maar geen beslissing durft te maken en niet iets durft op te geven wat bijvoorbeeld lage natuurwaarde heeft en dan denk ik bijvoorbeeld aan de spoorwegdriehoek. Het is niet van de gemeente maar er zou gebouwd kunnen worden en ik vind dat u te veel hakt op hele kleine gebiedjes. Daar wilt u tiny forests neerzetten en u wilt er hoogbouw gaan doen zoals bijvoorbeeld in Buitenlust.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Ik moet echt moeite doen om niet te lachen op dit moment zoals u merkt. Het is natuurlijk een discussie die we hier vaker hebben gevoerd. GroenLinks durft wel degelijk beslissingen te nemen en ook in situaties waarin wij

voor dilemma's staan. Dat heb ik juist ook in mijn algemene beschouwingen benoemd. Wij hebben heel veel ambities met dit college. Die delen wij gelukkig met D66 en met de Partij van de Arbeid en om die ambities te kunnen realiseren is er ook gewoon geld nodig om zoveel mogelijk van die ambities te realiseren. Dat betekent dus ook dat wij keuzes moeten maken en dat betekent onder andere wanneer we het over een spoordriehoek hebben, dan zouden we inderdaad en die grond moeten aanschaffen en dan hebben we het nog niet eens over de kosten die gemaakt zouden moeten worden om vervolgens dat gebied bereikbaar te maken. Dat is zonde van het geld. Hoeveel sociale huurwoningen kunnen we daar niet mee realiseren? Dat zijn dus wel degelijk keuzes die wij maken.

De heer SIKKING: GroenLinks, jullie begrijpen niet wat hier wordt gezegd.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. In mijn eerste termijn sprak ik over een begroting met een linkse signatuur en dat zei ik met trots. Ik moet constateren dat we in ieder geval één motie hebben voorliggen met een duidelijk rechtse signatuur en daar wil ik toch even bij stilstaan. Motie 9 van de VVD. Je kunt het draaien hoe je het wilt en ook na wat mevrouw Wielage net gezegd heeft. Er zijn sociale huurwoningen in Diemen Zuid waar geen liften zijn. Om dat op te lossen gaan we in de duurdere sector allemaal levensloopbestendige woningen bouwen en wie gaat daar dan in wonen? De mensen uit Diemen Zuid uit die sociale woningbouw kunnen dat natuurlijk niet betalen want daarom zitten ze in sociale woningbouw omdat ze een bescheiden inkomen hebben en dat stelt de VVD samen met Ons Diemen voor, we gaan nu alleen nog maar levensloopbestendige woningen bouwen. Amsterdam doet al zo veel sociale woningbouw, dat is helemaal niet nodig. Wij gaan dat doen in de middenhuur want we weten dat natuurlijk, mensen met een lager inkomen worden niet zo oud. Hebben die wel levensloopbestendige woningen nodig? U kunt er om lachen. Dat is wat er feitelijk in uw motie staat. U kunt dat ontkennen maar dat is niet zo. Als deze motie wordt uitgevoerd, dan is dat het resultaat en ik zeg dan prima als u opkomt in een betoog voor de middenhuur en dat daar meer van moet komen maar gebruik niet de levensloopbestendige woning als slinkse manier om mensen met een laag inkomen uit deze gemeente te weren want dan vindt u mij op uw weg en deze motie, ik snap niet dat u hem zo heeft durven te formuleren. Maar goed, de VVD, ik had het in mijn eerste termijn toen ik het had over de woningbouw, over speculanten, huisjesmelkers en patjepeeërs. De meeste van die mensen stemmen niet op een linkse partij. Waar ze wel op stemmen weet ik niet. Ik ben blij dat ze ook niet op mij stemmen.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Ik zal u proberen uit te leggen wat we bedoelen met die motie en wij dachten dat we hem heel duidelijk hadden geformuleerd maar klaarblijkelijk niet, dus ik ga een poging doen. Wat wij proberen te vragen in deze motie is wij willen graag in Diemen dat de appartementen die nu nog gebouwd worden allemaal levensloopbestendig zijn oftewel met een lift, dus geen trappen, geen drempels. Dat hebben we al uitgelegd en wij willen graag de financiële consequenties die daar eventueel aan verbonden zijn van het college op papier krijgen. Wij verwachten maar misschien is dat niet zo, en als het niet zo is zijn wij daar net zo blij om als u, het zou wel eens kunnen zijn dat middeldure huur en dan hebben we het over huur tot € 900, niet de huren die nu worden gevraagd voor veel appartementen van € 1500 of € 1600 maar dus onder de € 950. Misschien als je net boven die sociale huurgrens zit die levensloopbestendigheid makkelijker te realiseren is dan met sociale huurwoningen. Als dat niet zo is horen wij dat graag van het college. Als het college ons antwoord geeft van u hoeft zich helemaal geen zorgen te maken want alles wat we nu nog bouwen valt binnen dat bouwbesluit van 2012 en die zijn allemaal levensloopbestendig. Wij horen bijvoorbeeld van mensen die op Diemerburg wonen dat die

woningen niet levensloopbestendig zijn en die zijn in onze optiek ook nieuw maar als dat zo is, dan zou die motie overbodig zijn. We hebben dat wel begrepen van de wethouder maar we gaan dat nog even met elkaar overleggen.

De heer PORTEGIJS: de wethouder komt daar misschien een keer op terug maar ik lees in uw motie dat u zegt we kunnen ons wellicht beter toeleggen op meer levensloopbestendige middeldure huurwoningen en ik kan u op een briefje geven dat het veel eenvoudiger is omdat levensloopbestendigheid goedkoper is te realiseren in een dure huurwoning dan in een sociale huurwoning. Als u dan zegt middelduur levensloopbestendig, dat moet het worden, dan schrijf je dus alle sociale huurwoningen af want dat is hartstikke duur.

Mevrouw WIELAGE: dank u voorzitter. Omdat Amsterdam recent heeft gezegd dat zij op 60% sociale huurwoningen gaat zitten, dat is vlak in onze omgeving. Daarom hebben wij gezegd dat wellicht in het licht van de levensloopbestendigheid het dan beter is om de verhouding middeldure huur/sociaal anders in te steken dan wat nu in deze begroting zit. Dat hebben we bedoeld.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik laat mij niet zo leiden door dat percentage van Amsterdam. Het tweede punt de biomassacentrale. Die vragen zijn terecht. Dat is een van die moeilijke punten als het gaat om de energietransitie want wat betekent energietransitie, voor zover ik het begrijp in ieder geval, dat we moeten stoppen met fossiele brandstoffen. We moeten van het aardgas af. Ik zou het wel prettig vinden als de verwarming aan kan blijven en als ik mijn scootmobiel gewoon kan blijven opladen. We hebben wel energie nodig en ik ben bang dat we een overgangperiode hebben waarin we creatief op zoek moeten gaan naar brandstof en natuurlijk, als blijkt dat het Amazoneregenwoud gekapt wordt om onze biomassacentrale te stoken, dan ben ik het met u eens, dan heb ik daar heel veel bedenkingen bij maar ik kan mij ook voorstellen dat het productiebossen zijn. Ik heb geen idee over aantallen en zo, dat komt misschien in de beantwoording, dat er productiebossen zijn en dat je dan toch kunt zeggen op een bepaalde manier is dat een beetje totdat we die grondwarmte hebben en al die andere dingen, is dat een methode om in onze energiebehoefte te blijven voorzien want als je zegt ik wil geen biomassa, dat geldt niet zo zeer voor ons maar voor die wetenschappers die die brieven schrijven van biomassa is verschrikkelijk. Wat moeten we dan wel doen en als mensen zeggen van je moet het net zo doen als op Kreta, daar is namelijk geen kachel en dan trek je maar een trui extra aan, dan weten we dat ook maar dat is niet iets dat ik op voorhand wil verkopen aan de bewoners van deze gemeente.

De heer PRINS: voorzitter, de heer Portegijs heeft het niet specifiek aan mij gericht maar hij keek wel een aantal keren naar mij. Ik heb wel een alternatief gegeven en daar is niet op gereageerd. We hebben heel veel warmte in het riool zitten.

De heer PORTEGIJS: ik ben geen deskundige op dat terrein. Misschien dat dat in de beantwoording van die vragen terugkomt. Dan zien we dat vanzelf en dan gaan we dat alles afwegende op een gegeven moment een besluit nemen of we een verklaring van geen bedenkingen wel of niet gaan uitgeven voor die biomassacentrale.

De heer SIKKING: dank u voorzitter. Ik hoor de heer Portegijs zeggen wij moeten van het aardgas af maar de minister heeft gezegd dat we van het Groningse aardgas af moeten. We krijgen Russisch gas en aan de bedrijven is verteld zoals jullie nu de gasleveranties krijgen uit Groningen, dat moeten we stoppen. We gaan dus een ander soort, los die problemen maar op

en dan komen ze op een gegeven moment met het Russisch gas aanzetten wat een hogere calorische waarde heeft en dan moeten ze gaan verbouwen. Dan zeggen ze wie gaat die kosten betalen en zo. Dus dat we van het aardgas af moeten, dat wil ik nog even nuanceren.

Wethouder NUIJENS: voorzitter, even informatief. De veronderstelling waar de gemeente Diemen op dit moment aan werkt is wel degelijk dat van de gemeenten en regio's verwacht wordt dat zij een aardgasloze energietransitie faciliteren. Dat is dus niet alleen Gronings gas, dat is ook Russisch gas, geen aardgas, nooit.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Tot slot een opmerking naar aanleiding van motie 15 over het burgeramendement en ook een beetje aanhakend op de vraag van de heer Timmer in het begin richting GroenLinks over die busbaan van we moeten iets heel bijzonders gaan doen en burgers erbij betrekken. Ik snap dat niet zo goed. Wij hebben als PvdA-fractie in juni met de actiegroep Diemen Verkeerd uitgebreid zitten praten over de mogelijkheden, alternatieven, de wel of niet noodzaak. Er is twee weken geleden een bewonersavond geweest over dat probleem. Daar waren raadsleden aanwezig. Die actiegroep Diemen Verkeerd heeft ook ons gezegd wat zij wil. Het punt is wel dat wij hebben moeten constateren dat wij waarschijnlijk een verschillende mening hebben. Dat kan gebeuren. De heer Timmer had het over speel mensen niet tegen elkaar uit. Volgens mij gebeurt dat niet. Er is een busbaan in Diemen Zuid en of je die wel of niet opendoet, dat is een discussie en even voor het gemak de helft van de bewoners van Diemen Zuid wil hem open, de helft wil hem dicht en er zijn een paar mensen die alternatieve plannen hebben. Als je je in die alternatieve plannen gaat verdiepen kun je je afvragen welke bewoner daar blij mee zou zijn maar heel grof, er zijn twee keuzes open of dicht die busbaan.

Wij moeten daar als raad een keuze in maken en onze fractie, en ik neem aan alle fracties, doen dat in overleg met die bewoners daar op basis van wat is verstandig voor de verkeersafwikkeling. Dan denk ik dat we die bewoners straks niet blij maken met een motie waarin we zeggen van jullie kunnen een burgeramendement indienen want dat kan nu ook. Als iemand een voorstel doet dat enige body heeft en dan is er ongetwijfeld een fractie in deze raad die zegt van ik ben het met die burger eens, ik ga dat indienen als initiatiefvoorstel of ik ga dat indienen als amendement en dan zal blijken of daar een meerderheid voor is. Als er geen enkel raadslid te vinden is of geen enkele fractie om dat amendement over te nemen, dan zeg ik mensen doe geen moeite want dan kun je wel een burgeramendement indienen maar als daar geen enkele fractie enthousiast over is wordt het gewoon weggestemd en het is dan maar de vraag of je die kloof tussen burger en bestuur, die is zo zeggen mensen heel groot. Er zijn ook mensen in Nederland die zeggen het valt best wel mee, het werkt best wel goed. Ik denk dat het op een heel aantal punten in Diemen best wel goed werkt. Je krijgt van relatief onbekende mensen mailtjes. Wij proberen daarop in te gaan en we constateren met enige regelmaat dat niet alle burgers het met ons eens zijn. Dat is voor ons niet meteen een aanleiding om ons standpunt te wijzigen. Voor de burger is het ook niet meteen een standpunt om te zeggen van u heeft gelijk. Je blijft tegenover elkaar staan en uiteindelijk gaan we dan in de raad bij meerderheid beslissen en zo'n burgeramendement, of dat nou helpt om die kloof? Ik ga nu iets onaardig zeggen richting onze coalitiepartner van D66. Soms heb ik het idee dat de D66-fracties in het land de opdracht hebben gekregen van we staan wat slecht op de kaart want het referendum ijlt nog steeds een beetje na. Neem nou overal initiatieven om die burgerbetrokkenheid te vergroten en ik durf bijna te voorspellen dat deze motie op meerdere plekken in Nederland in stemming wordt gebracht. Als dat niet zo is, dan heb ik ongelijk.

De heer DE HAAN: dank u voorzitter. Om te beginnen hoop ik dat u gelijk heeft en dat die op meerdere plekken wordt ingediend. Ik denk niet in deze bewoordingen want het overgrote

deel ervan heb ik toch echt zelf gisteravond getypt en ik heb nog geen verzoeken gehad of ik het door wilde sturen. Dit is ook niet in opdracht van wie dan ook. Ik weet niet wie die opdracht dan gegeven zou hebben maar ik gun u ook uw manier van denken over hoe dingen binnen onze partij in zijn werk gaan. Een beetje fantaseren moet best kunnen op zijn tijd. Verder hebben we eigenlijk al net min of meer die discussie gehad en wil ik best nog wel benadrukken dat wij inderdaad niet zeggen dat er nu geen mogelijkheden zijn.

We willen alleen waar we ruimte zien extra mogelijkheden bieden voor inwoners en een groot verschil is nogmaals dat je de mogelijkheid zou bieden, dat je daar kenbaarheid aan geeft dat er gewoon één duidelijke route is en dat je het veel makkelijker maakt voor mensen om de weg te vinden. Dat je niet vastzit aan de mensen die de politiek al weten te vinden, dat je niet vastzit aan mensen die actiegroepen gaan oprichten, dat mensen niet gedwongen worden bepaalde partijen uit te kiezen die vervolgens ook weer de boodschap van de burgers wellicht op zo'n manier in een amendement vormgeven dat het net niet is wat ze voor ogen hadden. Dat ze gewoon rechtstreeks hun bezwaren, hun gewenste wijzigingen kenbaar kunnen maken in de raad en is dat de oplossing. Ik weet het niet maar als je niet probeert kom je er nooit achter.

De heer ADVOKAAT: dank u voorzitter. D66 en GroenLinks, als we het over duurzaamheid hebben valt bijna tegelijkertijd het leunen op Daarom Duurzaam Diemen. Ik vraag aan GroenLinks hoe denken jullie over een wijkgerichte aanpak om duurzaamheid aan te pakken om de acceptatiegraad zo groot mogelijk te maken en niet enkel op energietransitie maar klimaatadaptatie, circulaire economie, alles meenemen, sociale voorzieningen in de wijk, alles tegelijk in één wijk tegelijkertijd aanpakken. Hoe staan jullie daar tegenover?

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Dat lijkt GroenLinks een hele ingrijpende exercitie. Nu hebben we het sowieso over een hele ingrijpende exercitie. Ik denk dat dat ook weer een voorstel is waarvan we goed moeten afwegen wat de voors en tegens zijn. Wat is een handige aanpak om te doen? Het kan best zijn dat andere richtingen veel efficiënter zijn om zaken rond klimaatadaptatie of energietransitie op te pakken en dat het wellicht handiger is om dat per deelonderwerp te doen in plaats van per wijk. Dus dat zouden we dan eerst goed moeten afwegen voordat we daarover een definitief standpunt innemen. Er moet heel veel gebeuren. Dat betekent dat we ook goed moet kijken hoe we de middelen die we daarvoor hebben in gaan zetten en daar moeten we dan duidelijke keuzes in maken en die willen wij wel graag maken op basis van informatie wat daarin handig is.

Mevrouw VAN 'T RIET: dank u voorzitter. Ik wil graag even aanvullen want uw vraag is alsof we nu moeten beginnen met iets te veranderen maar er wordt echt al jarenlang gewerkt aan klimaatadaptatie met herinrichting van wijken die elke 20 jaar aan de beurt komen. Er wordt dus heel hard gewerkt aan klimaatadaptatie bezigheden en u doet net of we vandaag gaan beginnen. Dus ik wil er vooral even op wijzen dat er al heel veel gedaan wordt.

De heer ADVOKAAT: u lijkt wel het antwoord te geven wat ik ook al in de schriftelijke technische vragen had gesteld. Toen kreeg ik ook antwoorden enkel over klimaatadaptatie maar dat is een van de drie pijlers waarop de hele duurzaamheid loopt. We hebben het ook over circulaire economie en een energietransitie. Op sommige dingen lopen we vooruit maar we lopen ook op sommige dingen heel erg achteruit. Gelukkig is de heer Nuijens hier gekomen om de kar te trekken. Daar ben ik wel blij mee want zijn voorganger gaf ook toe dat hij er minder oog voor had en meer voor het sociale ging.

Mevrouw VAN ENGELN: ik wil daar wel even aan toevoegen dat in de vorige periode GroenLinks het ook heel erg belangrijk vond om met duurzaamheidszaken bezig te zijn. Alleen hadden we daar toen helaas minder middelen voor beschikbaar gesteld. Nu zien we toch dat het makkelijker is om daar een grote groep in mee te krijgen en in het verleden hebben we ons daar ook wel een beetje voor een deel een roepende in de woestijn in gevoeld.

De heer ADVOKAAT: u bent het er dus ook wel mee eens dat het op termijn geld gaat kosten en hoe eerder we beginnen met reserveren daarvoor zou ik dat toejuichen. Datzelfde geldt trouwens voor D66. Die leunt ook op Daarom Duurzaam Diemen. Van de PvdA wil ik duidelijkheid hebben of de heer Portegijs lid is van een criminele organisatie of niet. Meneer Portegijs, u heeft het over de sterkste schouders moeten de zwakste lasten dragen en bedrijven moeten een evenredige bijdrage leveren zegt u in het betoog. Even later is het college met mij van mening dat we op het terrein van duurzaamheid het laaghangende fruit het eerst moeten plukken maar dat zijn dus de bomen van de ondernemers. Dus u plukt fruit bij anderen vandaan? Dat is diefstal.

De heer PORTEGIJS: dank u voorzitter. Ik had het over de sterkste schouders die de zwaarste lasten moeten dragen. Dat is toch iets anders dan wat u ervan maakte en dat verhaaltje over het laaghangende fruit. Dat zijn dingen die je relatief eenvoudig kunt realiseren zonder grote infrastructurele wijzigingen of wat dan ook. Een van de dingen die je dus makkelijk kunt doen is de maximumsnelheid op snelwegen verlagen. We kennen allerlei voorbeelden, de bekendste is de westelijke ring van de Coentunnelweg. Daar is het 80 km. Het enige wat je hoeft te doen is zo'n knopje aanzetten en 80 km en mensen houden zich daaraan. Als ze zich er niet aan houden krijgen ze een bekeuring en het blijkt dus dat dat heel veel effect heeft op uitstoot van fijnstof, op geluidsoverlast en dan zeg ik van dat is het laaghangende fruit, de makkelijke dingen die je kunt doen en laten we daar nou mee beginnen voordat we zo'n ingewikkelde biomassacentrale, dat moet ook gebeuren maar daar is een hele grote discussie voor nodig, veel informatie voor het maximaliseren van snelheid, dat zou Den Haag, helaas kunnen we dat niet als gemeente doen, maar dat zou Den Haag heel eenvoudig kunnen regelen als de politieke wil er is en zodra voldoende lokale overheden dat gaan roepen heb ik er nog enig vertrouwen in dat ze ook in Den Haag gaan luisteren maar dan moet dat wel gebeuren en het gebeurt niet altijd want er zijn partijen die vinden dat 80 km toch echt veel te langzaam is voor een snelweg.

De heer ADVOKAAT: ik neem aan dat u het ontkent.

De heer PORTEGIJS: ja, uw vraag ontkent ik.

Mevrouw DE GRAAFF: dank u voorzitter. We hebben een vraag voor GroenLinks want dat is niet helemaal duidelijk. Het lijkt zo alsof u zich soms wat tegenspreekt want u geeft aan dat u de hoogte in wilt gaan bouwen om zo de combinatie meer woonruimte en behoud en versterken van groen te realiseren. Hoge gebouwen zijn van steen of heeft u misschien plannen om dan ook werkelijk in te zetten om verticaal groen te bouwen want dat zien we niet terug. Dat geeft dan echt een meerwaarde en dan zou dat niet zo verkeerd zijn want u geeft daarnaast aan dat als er gekeken moet worden per wijk waar er gebouwd moet worden, dat u in ieder geval wilt kijken naar waar bijvoorbeeld een grasveld met een lage natuurwaarde is. Toch zijn dat situaties waar u dus goed naar wilt kijken maar wat ik daarin mis zijn de overige sociale functies of kijkt u alleen naar de groenfunctie want u geeft verderop aan dat u dus de openbare ruimte wilt ontsteden en aan de andere kant zegt u maar we willen wel veel meer gaan bouwen in de wijken.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Wij zeggen dus inderdaad ook wij willen inderdaad heel veel woningen realiseren omdat wij het belangrijk vinden dat bijvoorbeeld jongeren op zichzelf kunnen gaan wonen en niet tot hun 30^e bij pa en ma of what ever thuis moeten blijven zitten. Dus we vinden het heel belangrijk dat er meer woningen gerealiseerd worden en wij vinden het ook belangrijk dat groen versterkt wordt. Groen heeft daarbij natuurlijk ook een sociale functie omdat het een ontmoetfunctie kan hebben. U noemt daarnaast het idee van verticaal groen op eventuele gebouwen die er dan komen. GroenLinks staat daar zeker niet afkerig tegenover. Op het moment dat dat goed te realiseren valt is dat zeker iets wat te overwegen valt. Nu kun je je natuurlijk wel afvragen wat de daadwerkelijke natuurwaarde van dat groen is maar het zal zeker een bijdrage kunnen leveren bijvoorbeeld aan verkoeling en dat soort zaken en dat is natuurlijk ook heel wat waard maar die tegenstrijdigheid zie ik eerlijk gezegd niet. Dus als u dat zou willen verduidelijken kan ik uw vraag misschien beantwoorden

Mevrouw DE GRAAFF: omdat u niet expliciet vermeld wat voor bouw. U heeft het hier bijvoorbeeld over gemeentegrond waar nu bijvoorbeeld een grasveld met een lage natuurwaarde is bebouwd gaan worden. We hebben het natuurlijk al over Buitenlust gehad. Daar is dus zo'n grasveldje. Het is ook het enige grasveldje. Dus als je dat weghaalt spreekt dat elkaar tegen. Dan ga je toch verstenen want dan is het alleen nog maar steen want het enige grasveldje dat daar nog is, waar mensen dus ook in het groen kunnen spelen en kinderen kunnen spelen, rustig kunnen zitten want u spreekt ook over het vergroenen van schoolspeelplaatsen. Daar wilt u graag groen maar u gaat het kleine beetje groen weghalen in een andere wijk want Buitenlust staat ook in de planning om ernaar te kijken of dat eventueel aan de orde zou kunnen komen. Dat is gewoon een mooi voorbeeld.

Wethouder SCHOLTEN: voorzitter, het gaat wat mij betreft om een feitelijk onjuiste bewering dat dat het enige stukje groen in Buitenlust is. Er zijn meer stukken groen in Buitenlust buiten dat speelterreintje naast het parkeerterrein.

Mevrouw DE GRAAFF: zijn die dan ook geschikt om erop te spelen zoals het speelveldje dat er nu ligt?

Wethouder SCHOLTEN: u beweert dat er maar één grasveldje is en dat is daar. Dat is dus niet waar en als ze nu misschien niet geschikt zijn om te spelen zou het misschien een onderdeel van het plan kunnen zijn om ze uiterst geschikt te maken om te spelen maar die plannen zijn nog niet af. Dus u speculeert nu weer.

Mevrouw DE GRAAFF: nou nee, ik speculeer niet. Ik stel vragen.

Wethouder SCHOLTEN: nee maar u vertelt eerst iets wat niet klopt, namelijk dat dat het enige groene stukje is.

Mevrouw VAN ENGELN: dank u voorzitter. Buitenlust is daar inderdaad een goed voorbeeld in waar we het over een stukje gemeentegrond hebben. Dus op het moment dat wij bijna 1200 sociale huurwoningen willen gaan realiseren wat daarvoor een optie zou kunnen zijn. Dat is inderdaad een stukje groen met minder natuurwaarde. Er zijn daarentegen hele andere stukken die nu al heel stenig zijn en die je vrij gemakkelijk groener zou kunnen maken, zou kunnen ontstenen, al is het alleen maar door bijvoorbeeld in woonerven waar aan

beide kanten vrij veel stenen liggen, dat je daar meer groen in gaat bouwen om op die manier de ontstening te realiseren.

Mevrouw DE GRAAFF: dan heb ik alleen nog geen goed antwoord gehad van in hoeverre neemt u ook de sociale functies mee in het onderzoek.

Mevrouw VAN ENGELN: dat is een van de afwegingen die we moeten maken waarbij je dat dus ook bekijkt, als je het inderdaad bijvoorbeeld hebt over een trap- of speelveldje, waar in de buurt nog meer ruimte is om te spelen en dat wil niet zeggen dat je daarmee meteen kunt zeggen van daar mag het niet en daar mag het wel. Dat moet je dus in samenhang bekijken en de verschillende belangen afwegen.

De VOORZITTER: dan schors ik de vergadering en graag tot volgende week.

3. Schorsing tot 8 november 2018, 20:00 uur

De voorzitter schorst de vergadering om 23.12 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 29 november 2018.

, de voorzitter

, de griffier